

Naturtypekartlegging på utvalgte setervoller i Leksvik

Solfrid Helene Lien Langmo

Naturtypekartlegging på utvalgte setervoller i Leksvik

Forfattere: Solfrid Helene Lien Langmo

Publisert: 01.05.2024

Antall sider: 69 sider

Publiseringstype: PDF med aktive lenker

Oppdragsgiver: Leksvik bygdeallmenning

Tilgjengelighet: Dokumentet er offentlig tilgjengelig

Rapporten refereres som: Langmo, S. H. L. 2023. Naturtypekartlegging på utvalgte setervoller i Leksvik. Biofokus rapport 2023-055. Stiftelsen Biofokus. Oslo.

Forsidebilder: Naturbeitemark med store naturkvaliteter på Talmosetran / Feltassistenger på Brennhævelsetran / Fiolet greinkøllesopp (VU) er en art med høy indikatorverdi og mange forekomster i området / Sauevokssopp (VU) har svært få eldre registreringer på Fosen / Rødnende lutvokssopp (VU), en art med høy indikatorverdi og en del registreringer på Fosen. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo

Biofokus rapport 2023–055

ISSN 1504-6370

ISBN 978-82-8449-226-1

Gaustadalléen 21
NO-0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
www.biofokus.no

Forord

Stiftelsen Biofokus har på oppdrag for Leksvik bygdeallmenning og noen private grunneiere kartlagt naturverdier på utvalgte setervoller i åstraktene rundt Leksvik ut fra en forventning om store og til nå udokumenterte verdier knytta til gamle kulturlandskaper. Robin Sandvoll, Torkjell Dyrdal og Jenny Malene Haarberg har vært våre kontaktpersoner hos oppdragsgiver.

Solfrid Helene Lien Langmo har vært prosjektansvarlig og ansvarlig for utarbeiding av rapport. Vi takker med dette Leksvik bygdeallmenning ved Robin Sandvoll, Torkjell Dyrdal og Jenny Malene Haarberg for godt samarbeid. Videre takkes også Aud Dagmar Ramdal, Indre Fosen kommune for god tilrettelegging av informasjon, stor interesse rundt prosjektet og for deltakelse i feltarbeidet.

Markabygda, 1. mai 2024

Solfrid Helene Lien Langmo

Beitedyr i solnedgang på Heggbaksetran. Foto Solfrid Helene Lien Langmo

Sammendrag

Stiftelsen Biofokus har på oppdrag for Leksvik bygdeallmenning og enkelte privatpersoner i perioden 2021-2023 kartlagt naturverdier på utvalgte setervoller ut fra en forventning om store og til nå udokumenterte verdier knytta til gamle kulturlandskaper i seterområdene i denne delen av kommunen. Registreringene er gjennomført etter Miljødirektoratets instruks, og inngår som en del av det generelle kunnskapsgrunnlaget for naturtyper i Indre Fosen kommune. Særlig fokus har vært rettet mot rødlista arter og naturtyper inkludert potensiale for slike, også i områder som faller utenfor de definerte naturtypene i instruksene. Videre er det fokusert på å dokumentere skjøtsels- og restaureringsbehov for de undersøkte lokalitetene. De undersøkte områdene, til sammen 42 setervoller, ligger spredt over et større område i åstraktene rundt Leksvik og de er av ressursmessige årsaker avgrenset til innmarka på vollen. Nesten alle de registrerte naturtypene innenfor prosjektet er alle knytta til kulturlandskapet. Variasjon i berggrunn, topografi og bioklimatiske forhold bidrar likevel til stor variasjon i rikhet og kompleksitet i de undersøkte lokalitetene.

Til sammen resulterte undersøkelsene i nyregistrering av 65 naturtypelokaliteter etter Miljødirektoratets instruks. De registrerte naturtypene fordeler seg etter lokalitetskvalitet på 22 lokaliteter med svært høy kvalitet, 20 lokaliteter med høy kvalitet, 13 med moderat kvalitet, 10 med lav kvalitet og 1 med svært lav kvalitet. Foruten en lokalitet med rikmyr og en med eng-aktig sterkt endret fastmarker alle de registrerte naturtypene direkte knytta til kulturlandskapet på setervollene. Naturbeitemark utgjør den største andelen av de registrerte lokalitetene med 52 lokaliteter. I tillegg er enkelte lokaliteter med slåttemark (6), semi-naturlig våteng (3), semi-naturlig myr (1), boreal hei (1) og eng-aktig sterkt endra fastmark (1) registrert. Alle lokalitetene med slåttemark er å regne som utvalgte naturtyper, og flesteparten har fått utarbeidet skjøtselsplan i løpet av vinteren 2023/2024. Resultat fra feltbefaring viser at det er registrert til sammen ca. 1000 poster i Artskart knyttet til prosjektet. Det er i svært liten grad registrert fremmedarter innenfor lokalitetene, men slike forekommer sannsynligvis i tilgrensende hager som i liten grad er undersøkt. En rekke rødlistearter (15 ulike fordelt på ca. 115 funn) er registrert, fordelt på kategoriene Sterkt truet (EN) – 1, Sårbar (VU) – 8 og Nær truet (NT) – 6.

En har både gjennom dette og tidligere prosjekter i og rundt Leksvik, dokumentert at kulturlandskapet her huser betydelige naturkvaliteter. Både dette og flere andre prosjekter de siste årene har synliggjort at det enda finnes store verdier knytta til kulturlandskapet i Indre Fosen kommune som ikke tidligere er fanget opp gjennom naturtypekartlegging. Leksvik er i en særstilling på Fosen med tanke på antallet setre som fremdeles er i drift. Det finnes ytterligere setre både på bygdeallmenningens eiendommer og i tillegg også et stort antall på privat grunn som ikke er undersøkt verken tidligere eller gjennom dette prosjektet. Ut fra funnene innenfor prosjektet er det derfor grunn til å tro at det fremdeles kan finnes store og til nå udokumenterte verdier i kulturlandskapet i kommunen. Dette gjelder både i Leksvik, men også på Stadsbygd mot Modalen og Sørbotn inkludert Åsbygda, samt i Skaugdalen hvor det finnes store arealer med gamle beite- og slåttemark som fremdeles er i bruk. Kulturlandskapet i disse delene av kommunen bør derfor vies ekstra oppmerksomhet ved fremtidige naturtypekartlegginger og en bør vurdere å pålegge naturfaglige undersøkelser her før større inngrep eller omdisponering av arealer gjennomføres. Videre bør en gjennom ulike tilskuddsordninger stimulere til opprettholdelse av skjøtsel og ivaretagelse av naturverdier, samt gjenopptakelse av skjøtsel i områder som i dag er ute av bruk.

Om en ser seterlandskapet i Leksvik i en større sammenheng, bidrar de store naturkvalitetene og den store andelen setervoller i aktiv drift, til at området oppfyller kravene til nasjonalt verdifulle kulturlandskap, og også en lang rekke av kriteriene som ligger til grunn for utvelgelsen av utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL).

Innhold

1	Innledning	6
1.1	Bakgrunn	6
1.2	Oppdrag og undersøkelsesområde.....	6
1.3	Naturgrunnlag og historikk	8
1.4	Tidligere registreringer	9
2	Metode	10
2.1	Datainnsamling.....	10
2.2	Metode for naturtypekartlegging	11
2.3	Artskartlegging	12
2.4	Skjøtsels- og restaureringsbehov.....	12
2.5	Behandling av data og prosjektets produkter.....	12
3	Resultater.....	13
3.1	Beskrivelse av undersøkelsesområdet	13
3.2	Naturtyper etter Miljødirektoratets instruks	14
3.3	Rødlistede naturtyper	16
3.4	Utvalgte naturtyper	17
3.5	Artsmangfold	17
4	Diskusjon	20
4.1	Naturverdier og artsamangfold.....	20
4.2	Skjøtsel og restaurering	20
4.3	Tidligere registrerte lokaliteter	28
4.4	Behov for videre kartlegging og vurdering av usikkerhet	29
4.5	Videre forvaltning av kulturlandskap i kommunen	30
5	Referanser	31
	Vedlegg 1. Naturtypebeskrivelser	32
	Vedlegg 2. Naturtypekart	45
	Vedlegg 3. Kategorier for rødlistearter	67
	Vedlegg 4. Kategorier for fremmede arter	68

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

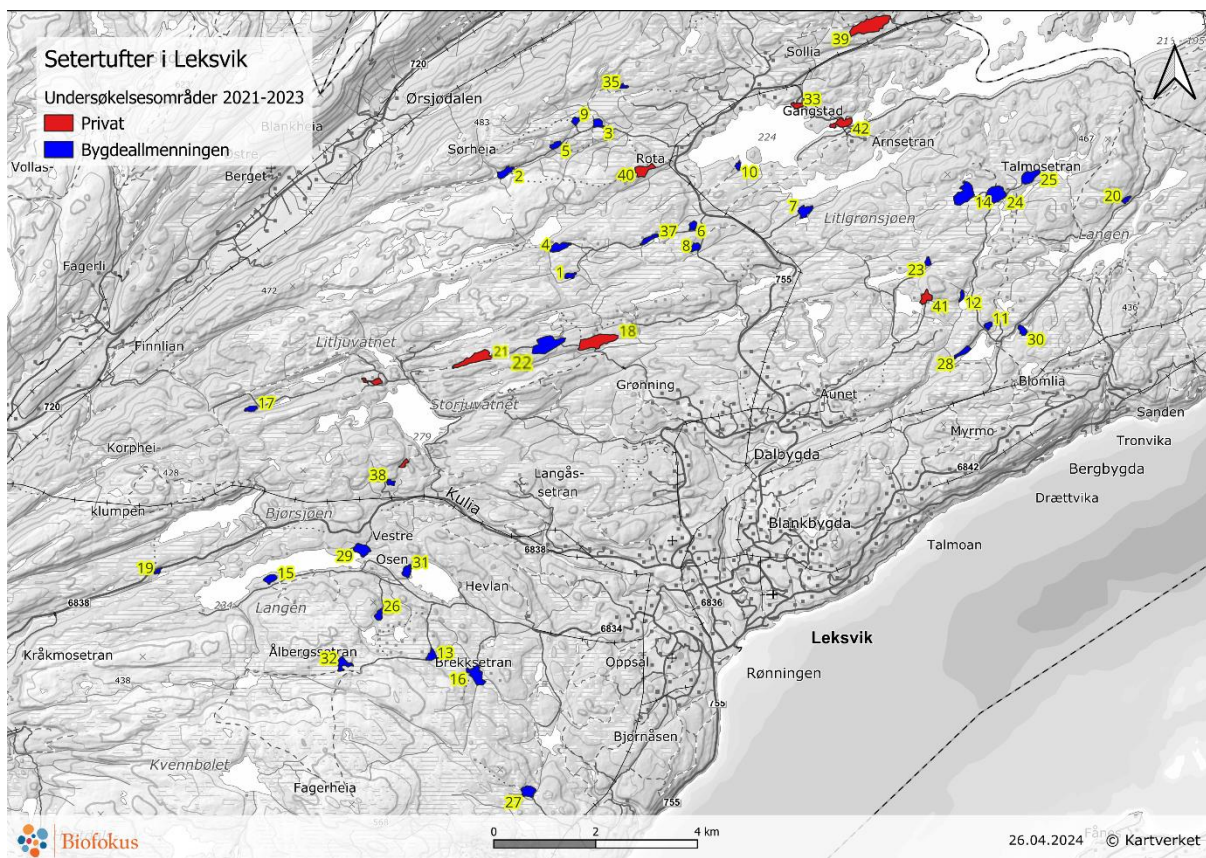
Rundt Leksvik i Indre Fosen kommune finnes store arealer med skogkledte åslandskaper med daler, vann og en lang rekke større og mindre setergreider. På mange av setervollene er det fremdeles aktiv drift, for det meste med beite, men enkelte arealer skjøttes også med slått. Mange er gjerda inne mens andre ligger «for fefot,» dvs. beites av dyr på utmarksbeite. Flere steder benyttes setrene som besøkssetre i sommerhalvåret og de er åpne for publikum i begrensede perioder. Setervollene huser samlet sett store arealer med intakte kulturlandskaper med lav grad av nyere påvirkning fra blant annet jordarbeiding og gjødsling, og en kan ut fra dette forvente at de også huser store biologiske verdier. Leksvik bygdeallmenning er grunneier på store arealer i åstraktene rundt Leksvik, og rundt 100 setrene ligger på bygdeallmenningens eiendommer. I tillegg finnes et tilsvarende antall på private eiendommer.

1.2 Oppdrag og undersøkelsesområde

Stiftelsen Biofokus har på oppdrag for Leksvik bygdeallmenning i perioden 2021 til 2023 kartlagt naturverdier på utvalgte setervoller innenfor allmenningens eiendommer, ut fra at lokalitetene fremdeles er i drift, og dermed en forventning om store og til nå for det meste udokumenterte verdier knytta til de aktuelle lokalitetene. Noen få av setervollene har vært kartlagt tidligere, men dette ligger et stykke tilbake i tid. Registreringene er gjennomført etter Miljødirektoratets instruks for 2021, 2022 og 2023 (Miljødirektoratet, 2021, 2022, 2023) , og særlig fokus har vært rettet mot rødlista arter og naturtyper inkludert potensiale for slike, samt forekomster av fremmedarter. Det er også gjennomført vurderinger av de arealene innenfor undersøkelsesområdene som faller utenfor de definerte naturtypene i instruksen. Videre er det fokusert på å dokumentere skjøtsels- og restaureringsbehov for de undersøkte lokalitetene. Også noen private setertufter er inkludert ut fra beliggenheten, samt i forbindelse med andre prosjekter (nr. 18 og 21). For å få et mest mulig helhetlig bilde av de undersøkte naturverdiene, er også resultatene fra denne undersøkelsen omtalt videre i rapporten. Registreringene inngår som en del av det generelle kunnskapsgrunnlaget for naturtyper i Indre Fosen kommune.

Oversikt over undersøkte områder innenfor de aktuelle prosjektene er vist på kartet i Figur 1. Videre listes områdene opp i Tabell 1. Her er setrene også referert med navnene brukt i boka seterplasser i Leksvik Bygdeallmenning (Kalstad, B., 2006) inkludert nummerering fra denne. I denne boka finner en at mange av setrene oppgjennom har flere navn, noe som også til dels er gjengitt på kart.

Eksisterende kartgrunnlag som ble brukt ved bestilling av prosjektområder, har stedvis andre navn på noen av setertuftene enn de som brukes i dagligtale. Ytterligere opplysninger om navnebruk er også innhentet fra styrerepresentanter i Leksvik bygdeallmenning og Indre Fosen kommune.

Figur 1. Undersøkte områder innenfor prosjektet er markert med blått og rødt, der de blå figurene er setre på Bygdeallmenningens eiendom og de i rødt er privateide.

Tabell 1. Oversikt over de undersøkte områdene vist i fig. 1. ID refererer til nummer i fig. 1 og videre omtale i rapporten. Navnene på undersøkelsesområdene er også brukt ved videre omtale av disse senere i rapporten, og henviser i tabellen også til Kalstad (2006) for de tuftene som ligger på allmenningens eiendom.

ID	Områdenavn	Andre navn	Nr. Kalstad (2006)	Kartlagt år
1	Bjørndalssløttet	Bjønnalet	52	2021
2	Flintheisetran	-	99 og 100	2021
3	Heggbakksetran	-	95	2021
4	Helåsetran	Helås- og Rokhaugsetran	53 og 54	2021
5	Mosetran	-	97	2021
6	Nergårdssetran	Killingbergsetran	57	2021
7	Røstadsetran	Midti-Røstadsetran/ Røstad mellom	60	2021
8	Tetliaunsetran	Korsåsen	58	2021
9	Tetlimosetran	-	96	2021
10	Undsellisetra	-	92	2021
11	Bakksetran		67	2022
12	Bjørksetran	Bremeraunseter	64	2022
13	Breksetran	Ålbergsetran	7	2022
14	Brennhævelsetran		88	2022
15	Grandsetran		19 og 20	2022

16	Yttergrandsetran	Langdalssetran	4	2022
17	Hønnåsetran	Bjørkanseter	43	2022
18	Kruksetran		Privat	2022
19	Kvilia		31	2022
20	Landsemsetran		75	2022
21	Markussetran		Privat	2022
22	Nygårdssetran	Oldersviksetran	48	2022
23	Prestslættåsen	Ramdalssetran	63	2022
24	Rolisetran		86 og 87	2022
25	Talmoasetran		84 og 85	2022
26	Tronstadsetran		17	2022
27	Tømmerdalssetran		1	2022
28	Tømmeråsetran		66	2022
29	Vestre Osen/ Vinnasetran		22 og 23	2022
30	Vikasetran		68	2022
31	Østre Osen		Privat	2022
32	Ålbergsetran	Brannåsetran/ Almåsbakksetran	9	2022
33	Gangstadhaugen		Privat	2023
34	Grønlia		Privat	2023
35	Gullhaugen		94	2023
36	Høgåsen		Privat	2023
37	Imtjønnetran		56	2023
38	Lerstadsetran		29	2023
39	Litj-Sollia		Privat	2023
40	Prestlia		Privat	2023
41	Reinasetra		Privat	2023
42	Sagtjønnoasen		Privat	2023

1.3 Naturgrunnlag og historikk

De undersøkte områdene ligger for det meste omgitt av skog og myrer i åslandskapene rundt Leksvik. Åstraktene rundt Leksvik ligger i klart oseanisk vegetasjonsseksjon (O2), og storparten av lokalitetene befinner seg i mellomboreal vegetasjonssone og basert på Moen (1998). Noen av områdene ligger litt høyere oppe i terrenget, på grensen til nordboreal vegetasjonssone, mens Tømmerdalssetran ligger på grensen mot sørboreal sone. Berggrunnen i området er overveiende rik, med store forekomster av grønnstein og glimmerskifer. Felles for mange av setervollene er imidlertid beliggenheten på morenemasser, slik at berggrunnen stedvis er av mindre betydning. De fleste setervollene består av flate partier hvor bebyggelsen ligger og skråninger med beitemarker enten ovenfor eller nedenfor husene. Felles for de fleste er at de ligger høyt og fritt på ryggen eller i skråninger, og at de er sør- eller vestvendte, slik at de er forholdsvis tidlig snøfrie sammenlignet med omkringliggende terreng. Bare på

enkelte lokaliteter inngår større arealer med flatere partier, ofte bestående av myrer eller grøfta myrer som i mer eller mindre grad er gått over til å bli en del av kulturlandskapet.

Mange av setrene har oppgjennom ligget under flere ulike gårder, noe som gjør at navnsettingen, som vist i tabell 1 og i Kalstad (2006) for mange av setrene omfatter en rekke navn. Utover 1900-tallet gikk mange av setrene ut av bruk, slik som i resten av landet som resultat av endrede driftsformer. Dette førte til storskala gjengroing i seterlandskapet. For en lang rekke av setervollene i Leksvik har hevdene vært kontinuerlig og uten driftsopphold, noen få også med kontinuerlig melkeproduksjon. Enkelte steder er bruken intensivert med bruk av beitepusser og kunstgjødsel er synlig i tillegg til bruken av tilleggsfôr til dyra. Enkelte steder er også hele eller deler av arealene dyrka opp og isådd med moderne frøblandinger samt at myrarealer er grøfta opp.

I løpet av de siste 20 årene er beite på utmarksarealer og setervoller tatt opp igjen mange steder i Leksvik, noe som til en viss grad har snudd gjengroingstendensene. Småskala kulturlandskap som de undersøkte setervollene har likevel hatt en klar tilbakegang i det moderne jordbrukslandskapet, og er i dag derfor enda viktigere for mange arter sammenlignet med tidligere, da slike områder var langt vanligere.

1.4 Tidligere registreringer

Som nevnt er mange av lokalitetene ikke tidligere registrert i Naturbase (Miljødirektoratet, 2024b). For enkelte foreligger det likevel eldre registreringer i Artskart, samt at noen få også er registrert i Naturbase. Dette gjelder for Heggbacksetran (nr. 3), Flintheisetran (nr. 2) og Imtjønnetran (nr. 37). For de to førstnevnte er det registrert naturbeitemark av verdi lokalt viktig – C på Heggbacksetran og Viktig – B på Flintheisetran. På Imtjønnetran er ei større naturbeitemark verdi Lokalt viktig – C og tre mindre slåttemarkar med verdi Svært viktig – A registrert.

2 Metode

2.1 Datainnsamling

Kartleggingstema

Arbeidet har omfattet kartlegging av:

- Naturtyper etter Miljødirektoratets instruks (Miljødirektoratet 2021) og (Miljødirektoratet 2022) basert på NiN2 (Halvorsen et al. 2015).
- Utvalgte naturtyper i henhold til [Naturmangfoldloven](#) og [Forskrift om utvalgte naturtyper](#).
- Rødlistede naturtyper i henhold til Norsk rødliste for naturtyper 2018 (Artsdatabanken 2018b)
- Levesteder for rødlistearter. Rødlistekategorier følger gjeldende norsk rødliste (Artsdatabanken 2021). Se vedlegg 3 for forklaring av kategorier.
- Forekomster av fremmede arter iht. Fremmedartslista 2018 (Artsdatabanken 2018a). Se vedlegg 4 for forklaring av kategorier.
- Vurdering av skjøtsels- og restaureringsbehov for å ivareta registrerte naturverdier.

Viktige datakilder

Naturbase (Miljødirektoratet 2023) er sammen med Artskart (Artsdatabanken og GBIF Norge 2023) de primære kildene til informasjon om tidligere registreringer i de aktuelle områdene sammen med informasjon mottatt fra kommuneadministrasjonen i Indre Fosen kommune v/ Aud Dagmar Ramdal.

Ved vurdering av bruks- og inngrepshistorikk i kulturlandskapet er historiske flyfoto (Norge i bilder 2022) ofte viktig, i den grad slike foreligger, noe som bare delvis er tilfelle for de undersøkte områdene. Også bok om seterplasser i Leksvik bygdeallmenning (Kalstad, B. 2006).

Feltkartlegging

Feltkartlegging i området ble utført av Solfrid Helene Lien Langmo sommeren og høsten 2021 og høsten 2022. De ble gjennomført i godt vær og gode undersøkelsesforhold og på en tid av året da en regner med å kunne fange opp alle relevante artsgrupper, kanskje i noe grad unntatt deler av våraspektet av karplanter. Både i 2021 og 2022 var det gode soppsesonger slik at forholdene for marklevende sopp var bortimot optimale, men sesongen 2022 var svært tidlig slik at en del av rødsporene (*Entoloma*) trolig var forsvunnet ved undersøkelsene. Slike ble registrert i forbindelse med andre prosjekter i Trøndelag allerede i juli.

På enkelte av setervollene gikk det store og tunge beitedyr slik at deler av kartleggingen er foretatt fra utsiden av gjerdene av sikkerhetsmessige årsaker. God kjennskap til naturforholdene i undersøkelsesområdene sammen med tilgang på gode flybilder gjør likevel at en vurderer undersøkelsene som tilstrekkelige for å kunne strekke relativt sikre grenser for naturtypene (5-20 m). Der en eventuelt er mer usikker, er kartleggingspresisjonen nedjustert (20-50 m).

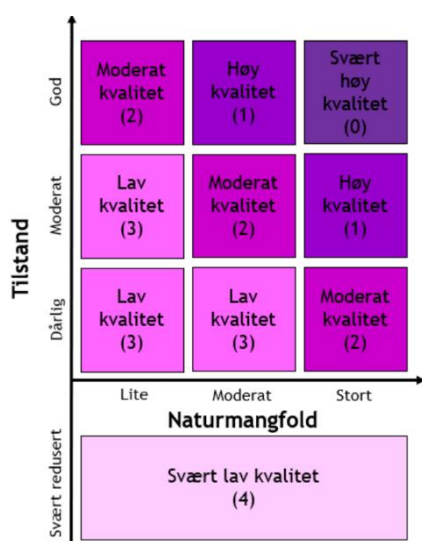
2.2 Metode for naturtypekartlegging

Kartlegging etter Miljødirektoratets instruks

Prioriterte naturtyper er kartlagt og beskrevet i henhold til siste versjon av Kartleggingsinstruks for kartlegging av Naturtyper etter Natur i Norge (Miljødirektoratet, 2021, 2022, 2023), avhengig av hvilket år lokalitetene er kartlagt. Lokalitetsbeskrivelser er gjort i tråd med disse, og oppsummerer variabler som er avgjørende for lokalitetskvalitet. Naturtyper er kartlagt i målestokk oppgitt i instruksene, og kartleggingsenhetene er i tråd med NiN versjon 2.2 i målestokk 1:5000 basert på kartleggingsveileder for NiN-kartlegging (Bratli et al. 2019). Det er få endringer i instruksene fra 2021 til og med 2023 slik at resultatene vurderes som sammenlignbare til tross for ulike kartleggingsår.

Undersøkellesområdene er definert av oppdragsgiver og digitalisert i bestillingsverktøyet NiN Prosjektinnmelding. Når et undersøkelsesområde først er bestilt, kan det ikke kartlegges på utsiden av disse grensene, selv om naturtyper fortsetter utenfor området. Området kan imidlertid senere utvides av oppdragsgiver.

Miljødirektoratets kartleggingsinstruks beskriver kartlegging av Naturtyper etter Natur i Norge (NiN) slik kartleggingen utføres i oppdrag for Miljødirektoratet. Kartleggingen er en utvalgskartlegging, der kun

Figur 2. Metode for sammenstilling av lokalitetskvalitet slik denne er gitt av fig.8 i Miljødirektoratets kartleggingsinstruks.

arealene som tilfredsstiller kriteriene for en prioritert Naturtype etter Miljødirektoratets instruks skal kartfestes. Instruksene beskriver også hvordan den økologiske lokalitetskvaliteten til hver Naturtype fastsettes. Instruksene beskriver kartlegging av 111 Naturtyper, hvorav 83 er rødlistet i henhold til Norsk Rødliste for Naturtyper 2018 (Artsdatabanken, 2018), mens 28 er fastsatt etter anbefaling fra en ekspertgruppe bestående av Norsk institutt for naturforskning (NINA), Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) og NTNU Vitenskapsmuseet (Framstad et al., 2019). Artsdatabanken og Naturhistorisk museum i Oslo har deltatt som NiN-rådgivere i ekspertgruppa. Metoden for å vurdere lokalitetskvalitet er utarbeidet av en tilsvarende ekspertgruppe (Evju et al., 2017). All kartlegging som følger denne instruksene gjøres via NiN-app.

Miljødirektoratets kartleggingsinstruks har tydelige definisjoner av hvordan alle naturtyper skal utfigureres basert på NiN-kartleggingsenheter, hogstklasser og rødlistestatus i rødlista for naturtyper (Artsdatabanken, 2018). I tillegg finnes det forhåndsdefinerte kriteriesett for hvordan kvalitet for Naturtyper fremkommer (jf. fig. 8 i Miljødirektoratets kartleggingsinstruks). For et område definert som en Naturtype etter instruksene vurderes først tilstand, og så naturmangfold. Om tilstand vurderes til svært redusert, skal ikke naturmangfold vurderes, og den samla lokalitetskvaliteten blir automatisk svært redusert.

Viktige parametere som inngår i vurdering av tilstand er fremmedarter, aldersklasser i skog, spor etter ferdsel med tunge kjøretøyer, slitasje etter menneskelige aktiviteter eller aktuell bruksintensitet, sistnevnte i kulturlandskapet. For naturmangfold er ofte parametere som areal, rødlistearter og dødvedmengde brukt i tillegg til artslister med habitatspesifikke arter.

2.3 Artskartlegging

I stor grad er det innenfor det aktuelle prosjektet fokusert på registrering av karplanter, moser, lav og sopp, og da med et særlig fokus på rødlista og fremmede arter. Det meste av det innsamlede materialet ble bestemt i felt. I tillegg er enkelte arter av moser bestemt i ettertid ved hjelp av mikroskopi. Enkelte arter av rødsporer (*Entoloma*) er sendt inn til eksperter for sikker bestemmelse via mikroskopi eller DNA-sekvensering. Artsfunn i forbindelse med prosjektet er registrert i Biofokus Artsfunnbase som er en egen GBIF node direkte knyttet til Artskart. Alle funn som legges inn i basen blir automatisk importert til Artskart.

2.4 Skjøtsels- og restaureringsbehov

Samtidig med feltarbeidet ble det for de aller fleste lokalitetene vurdert aktuell bruksintensitet. Denne sier noe om hvorvidt dagens skjøtsel er tilfredsstillende, eller om det er behov for endringer i skjøtsel for å ivareta registrerte naturverdier. Viktige temaer i den forbindelse er vurdering av beitetrykk, slåtteintensitet, spor etter bruk av beitepusser eller annen form for oppgjødsling. Videre er også graden av bruk av tilleggsfôring av beitedyr vurdert sammen med og vurdering av eventuell gjengroing.

2.5 Behandling av data og prosjektets produkter

Prosjektet resulterte i en sluttrapport. Denne inneholder resultater fra kartleggingene, kortfatta beskrivelser av de undersøkte områdene, kortfattet oppsummering og naturtypebeskrivelser. Som vedlegg 1 finnes også naturtypebeskrivelser. Rapporten oppbevares og publiseres i Biofokus sin publikasjonsbase. Påfølgende kapittel med underkapitler (3.1 - 3.5) oppsummerer registrerte naturverdier innenfor prosjektet.

3 Resultater

3.1 Beskrivelse av undersøkelsesområdet

Åslandskapene rundt Leksvik domineres av skog og myrer. Innimellom ligger setrene, mange av dem høyt og fritt på rygger og i sørvendte lier. De bærer navn etter gårdene de ligger under, og ofte er det eller det har vært flere setre på samme område. Mange steder har setrene tidligere vært slått, og det finnes beretninger om at gras er frakta til bygda vinterstid, mange i ganger i krevende vær og føre for å berge dyra igjennom vinteren.

Engene på setervollene er av varierende rikhet og med stor variasjon i fuktighetsforhold. Enkelte steder inngår myrarealer som for lengst er grøfta, mens andre områder inkluderer betydelig mengder skog eller knauser med berg i dagen. Jevnt over domineres de av intermediære til kalkrike vegetasjonstyper, noe som i stor grad skyldes berggrunnen i området. Mange av vollene bærer preg av kortere eller lengre driftsopphold med innslag av bjørkeskog og partier med lyng. Dette kan også være en konsekvens av bytte av beitende dyreslag eller endring i bruksintensiteten, som ofte var betydelig høyere lengre tilbake.

Det er for det meste lenge siden den tradisjonelle bruken av setrene opphørte, selv om noen fremdeles er i drift som produksjonssetre og/eller besøkssetre sommerstid. Et betydelig antall benytter de gamle seterhusa til fritidsboliger, eller det er satt opp mer moderne hytter eller fritidsboliger på tuftene av det som en gang var. Sammenlignet med mange andre bygder i Trøndelag har Leksvik likevel et levende setermiljø, med et betydelig antall voller som fremdeles beites med husdyr. Disse går enten i området på utmarksbeite, eller så er vollene gjerdet inne for mer målretta beite. I løpet av de siste årene har interessen for bruken av både utmarka og setervollene vært økende, og en har i forbindelse med prosjektet sett flere eksempler på nylig gjennomført restaurering med hogst av trær, inngjerding og tilrettelegging for beitebruk.

Figur 3. Vestre Osen ved Langen nordvest for Leksvik er ei typisk seter for området; sørvendt og omgitt av skog, med artsrike knauser og beitebakker og overgang mot flattere og til dels mer myrlendt vegetasjon nederst i skråningen. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

3.2 Naturtyper etter Miljødirektoratets instruks

Innenfor det aktuelle prosjektet inkludert tilleggsområdene ble til sammen 65 naturtypelokaliteter etter Miljødirektoratets instruks registrert. Foruten en lokalitet med rikmyr og en med eng-aktig sterkt endret fastmarker alle de registrerte naturtypene direkte knytta til kulturlandskapet på setervollene. Naturbeitemark utgjør den største andelen av de registrerte lokalitetene med 52 lokaliteter. I tillegg er enkelte lokaliteter med slåttemark (6), semi-naturlig våteng (3), semi-naturlig myr (1), boreal hei (1) og eng-aktig sterkt endra fastmark (1) registrert. Sistnevnte har tidligere vært kjent som artsrik veikant, mens arealer med semi-naturlig våteng som er en våtmarkstype, ofte har vært inkludert i naturbeitemarkene og i liten grad er skilt ut som egne lokaliteter. Alle lokalitetene med slåttemark er å regne som utvalgte naturtyper, og flesteparten har fått utarbeidet skjøtselsplan i løpet av vinteren 2023/2024.

De registrerte naturtypene fordeler seg etter lokalitetskvalitet på 22 lokaliteter med svært høy kvalitet, 20 lokaliteter med høy kvalitet, 13 med moderat kvalitet, 10 med lav kvalitet og 1 med svært lav kvalitet. Det er ikke foretatt revisjon av eksisterende naturtypelokaliteter etter DN-Håndbok 13 innenfor de aktuelle prosjektområdene.

Full beskrivelse av registrerte lokaliteter finnes i Naturbase og i Vedlegg 1. Naturtypebeskrivelser, samt at en oppsummering er gitt i Tabell 2. Videre er det utarbeidet kart for lokalitetene i Vedlegg 2. Naturtypekart.

Tabell 2. Oversikt over naturtyper registrert innenfor prosjekt, samt tilleggsprosjekter. Alle lokalitetene foruten en lokalitet har alle sammen navn etter setrene de befinner seg på, og som tilsvarer navn på prosjektområdene i tabell 1. Der dette ikke stemmer overens er navn på sætra/undersøkellesområdet angitt i parentes.

Nr	NIN-ID	Lokalitetsnavn	Naturtype	Lokalitetskvalitet	Areal (daa)
1	Bjørndalsslættet	NINFP2110030955	Naturbeitemark	Svært høy kvalitet	13,9
2	Flintheisetrå	NINFP2110030956	Naturbeitemark	Svært høy kvalitet	28,1
3	Flintheisetrå 2	NINFP2110030954	Semi-naturlig våteng	Høy kvalitet	0,7
4	Heggbakksetrån	NINFP2110030963	Naturbeitemark	Svært høy kvalitet	9,3
5	Heggbakksetrån 2	NINFP2110030964	Semi-naturlig myr	Lav kvalitet	4,1
6	Helåsetrån	NINFP2110030959	Naturbeitemark	Svært høy kvalitet	26,8
7	Mosetrån	NINFP2110030961	Naturbeitemark	Moderat kvalitet	5,8
8	Nergardssetrån	NINFP2110030958	Naturbeitemark	Svært høy kvalitet	18,8
9	Røstadsetrån NV	NINFP2110049062	Naturbeitemark	Moderat kvalitet	0,6
10	Røstadsetrån	NINFP2110030951	Naturbeitemark	Svært høy kvalitet	9,5
11	Røstadsetrån NØ	NINFP2110049063	Naturbeitemark	Lav kvalitet	2,8
12	Røstadsetrån S	NINFP2110049064	Slåttemark	Moderat kvalitet	2,3

Nr	NIN-ID	Lokalitetsnavn	Naturtype	Lokalitetskvalitet	Areal (daa)
13	Røstadsetran SV	NINFP2110049065	Rik åpen jordvannsmyr i mellomboreal sone	Lav kvalitet	2,7
14	Tetliaunsetran	NINFP2110030957	Naturbeitemark	Svært høy kvalitet	21,4
15	Tetlimosetran	NINFP2110030953	Naturbeitemark	Moderat kvalitet	7,9
16	Undsellisetra	NINFP2110030950	Naturbeitemark	Moderat kvalitet	6,4
17	Bakksetran	NINFP2210099813	Naturbeitemark	Svært høy kvalitet	8,4
18	Bremeraunseter*	NINFP2210099829	Naturbeitemark	Høy kvalitet	6,3
19	Breksetran V	NINFP2210096079	Naturbeitemark	Moderat kvalitet	4,6
20	Breksetran Ø	NINFP2210096075	Slåttemark	Høy kvalitet	14,2
21	Brennhævelsetran	NINFP2210099828	Naturbeitemark	Svært høy kvalitet	19,4
22	Brennhævelsetran N	NINFP2210099819	Naturbeitemark	Høy kvalitet	9,3
23	Grandsetran	NINFP2210096074	Naturbeitemark	Svært høy kvalitet	22,5
24	Hønnåsetran	NINFP2210111011	Naturbeitemark	Svært høy kvalitet	18,6
25	Kruksetran	NINFP2210099816	Naturbeitemark	Høy kvalitet	39,0
26	Kruksetran S	NINFP2210099826	Naturbeitemark	Svært høy kvalitet	8,6
27	Kvilia	NINFP2210096081	Naturbeitemark	Høy kvalitet	4,4
28	Landsemsetran	NINFP2210099822	Naturbeitemark	Moderat kvalitet	6,1
29	Markussetran	NINFP2210099830	Naturbeitemark	Høy kvalitet	70,2
30	Prestslættåsen	NINFP2210099820	Slåttemark	Høy kvalitet	9,9
31	Rolisetran	NINFP2210099832	Naturbeitemark	Svært høy kvalitet	63,4
32	Rolisetran N	NINFP2210099821	Boreal hei	Lav kvalitet	16,6
33	Talmosetran	NINFP2210099818	Naturbeitemark	Svært høy kvalitet	43,2
34	Tronstadsetran	NINFP2210096076	Naturbeitemark	Høy kvalitet	13,4
35	Tømmerdalssetran N	NINFP2210099831	Naturbeitemark	Moderat kvalitet	2,7
36	Tømmerdalssetran S	NINFP2210099827	Naturbeitemark	Lav kvalitet	0,4
37	Tømmerdalssetran SØ	NINFP2210099817	Eng-aktig sterkt endret fastmark	Lav kvalitet	0,5
38	Tømmeråsetran	NINFP2210099815	Naturbeitemark	Svært høy kvalitet	12,5
39	Vestre Osen	NINFP2210096082	Semi-naturlig våteng	Høy kvalitet	8,9
40	Vestre Osen N	NINFP2210096078	Naturbeitemark	Moderat kvalitet	13,0
41	Vestre Osen NØ	NINFP2210096083	Naturbeitemark	Lav kvalitet	0,9
42	Vestre Osen S	NINFP2210096080	Naturbeitemark	Svært høy kvalitet	12,4
43	Vikasetran	NINFP2210099814	Naturbeitemark	Moderat kvalitet	12,3

Nr	NIN-ID	Lokalitetsnavn	Naturtype	Lokalitetskvalitet	Areal (daa)
44	Østre Osen	NINFP2210111010	Naturbeitemark	Høy kvalitet	20,7
45	Ålbergsetran	NINFP2210096077	Naturbeitemark	Svært høy kvalitet	11,5
46	Gangstadhaugen	NINFP2310139257	Naturbeitemark	Svært høy kvalitet	4,2
47	Gangstadhaugen V	NINFP2310139258	Naturbeitemark	Høy kvalitet	2,1
48	Grønlia	NINFP2310140076	Naturbeitemark	Høy kvalitet	13,7
49	Gullhaugen	NINFP2310139259	Naturbeitemark	Svært høy kvalitet	8,2
50	Høgåsen	NINFP2310140080	Naturbeitemark	Svært høy kvalitet	17,5
51	Høgåsen NV	NINFP2310140074	Naturbeitemark	Moderat kvalitet	0,9
52	Høgåsen SV	NINFP2310140081	Naturbeitemark	Lav kvalitet	2,1
53	Høgåsen V	NINFP2310140078	Semi-naturlig våteng	Moderat kvalitet	1,2
54	Imtjønnetran	NINFP2310128352	Naturbeitemark	Svært høy kvalitet	19,2
55	Imtjønnetran	NINFP2310128353	Slåttemark	Høy kvalitet	1,6
56	Imtjønnetran	NINFP2310128354	Slåttemark	Høy kvalitet	0,7
57	Imtjønnetran	NINFP2310128711	Slåttemark	Høy kvalitet	2,4
58	Lerstadsetran	NINFP2310140087	Naturbeitemark	Høy kvalitet	11,1
59	Litj-Sollia	NINFP2310139256	Naturbeitemark	Høy kvalitet	82,9
60	Prestlia	NINFP2310139260	Naturbeitemark	Lav kvalitet	3,2
61	Reinasetra NØ	NINFP2310139208	Naturbeitemark	Svært lav kvalitet	6,3
62	Reinasetra	NINFP2310139196	Naturbeitemark	Høy kvalitet	26,0
63	Sagtjønnoen	NINFP2310139248	Naturbeitemark	Svært høy kvalitet	16,7
64	Sagtjønnoen V	NINFP2310139234	Naturbeitemark	Moderat kvalitet	1,9
65	Granhaugen (Sagtjønnoen)	NINFP2310139233	Naturbeitemark	Høy kvalitet	11,7

* På folkemunne kjent som Bjørksetran

3.3 Rødlistede naturtyper

Norsk rødliste for naturtyper (Artsdatabanken 2018b) lister naturtyper og landformer som har risiko for å gå tapt fra Norge. Den er utarbeidet av Artsdatabanken i samarbeid med fagekspertene. Av de 56 registrerte naturtypelokalitetene i undersøkelsesområdene er det bare de to lokalitetene med eng-aktig sterkt endret fastmark og rik åpen jordvannsmyr i mellomboreal sone som ikke regnes som rødlista naturtyper. De aller fleste registrerte lokalitetene er som nevnt knyttet til naturbeitemark, som er en del av semi-naturlig eng regna som sårbar (VU) på rødlista for naturtyper. Også boreal hei regnes som sårbar. Slåttemark er regnet som kritisk truet (CR) på samme liste, men semi-naturlig myr regnes som sterkt truet (EN) og semi-naturlig våteng er lite kjent og ut fra mangelen på en faglig forsvarlig vurdering av trusselbildet for naturtypen er denne vurdert til datamangel (DD).

3.4 Utvalgte naturtyper

Innenfor de undersøkte områdene er det registrert seks lokaliteter med slåttemark. Alle disse oppnår etter Miljødirektoratets instruks for 2023 (Miljødirektoratet, 2023) moderat (1) og høy (5) lokalitetskvalitet. Dette tilsier at disse har status som utlagte naturtyper etter Naturmangfoldloven med tilhørende forskrift for utvalgte naturtyper (Klima- og miljødepartementet, 2024).

For de tre lokalitetene på Imtjønnetran foreligger allerede en skjøtselsplan (Ramdal 2013), mens ingen av de andre tre lokalitetene er registrert tidligere. Vinteren 2023/2024 er det utarbeidet skjøtselsplaner for lokaliteten på Prestslættåsen (Langmo, 2024b) og Røstadsetran (Langmo, 2024c), samt at skjøtselsplan for Imtjønnetran er revidert (Langmo, 2024a).

3.5 Artsmangfold

De kartlagte områdene utviser stor variasjon i artsmangfold, men jevnt over er mange av engene artsrike, og rike på arter knyttet til gamle, ugjødsle eller lite gjødsle enger. Mange av disse artene er vidt utbredte og god kjente i Norge, som blåklomme, prestekrage, rødknapp, legeronika, tepperot, smalkjempe, aurikkelsveve, finnskjegg, bakkefrytle, hvitmaure, blåknapp, gulaks og hvitbladtistel. Enkelte er også noe mer spesielle eller har færre registreringer i kommunen, slik som bregnen marinøkkel, orkideene stortveblad og hvitkurle (VU), og den nektarrike arten engknoppurt.

Figur 4. Engknoppurt er en lilla korgplante som skiller fra andre lignende arter på dekkskjellene på korgene under blomstene, samt at den har langsmale blader oppover på stengelen. I Leksvik har arten bare tre funn i Artskart, og dette er ett av dem fra Dalbygda. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Resultat fra feltbefaring viser at det er registrert til sammen ca. 1000 poster i Artskart knyttet til prosjektet. Det er i svært liten grad registrert fremmedarter innenfor lokalitetene, men slike forekommer sannsynligvis i tilgrensende hager som i liten grad er undersøkt. En rekke rødlistearter (15 ulike fordelt

på ca. 115 funn) er registrert, fordelt på kategoriene Sterkt truet (EN) – 1, Sårbar (VU) – 8 og Nær truet (NT) – 6. For flere av de registrerte rødlisteartene ligger hovedtyngden av registreringene på Fosen i Indre Fosen kommune. Flere har også hovedtyngden av registreringene knyttet til dette prosjektet, slik som grå narremusserong (EN), fiolett greinkøllesopp (VU) og gulfotvokssopp (VU).

Figur 5. Noen av de registrerte rødlisteartene av beitemarksopp. Alle avhengige av at landskapet holdes åpent, men at det ikke gjødsles eller pløyes. **Øverst t.v.:** Fiolett greinkøllesopp (*Clavaria zollingeri*) (VU) er umiskjennelig med sin lilla farge og korall-aktige utseende. **Øverst t.h.:** Grå narremusserong (*Pseudotracholoma metapodium*) (EN) er kraftig, brunlig og brekker lett i biter. **Nederst t.v.:** Sauevokssopp (*Neohygrocybe ovina*) (VU) er mørk, ofte nesten svart, og unnselig. Den blir nesten flammende rød når du tar på den. **Nederst t.h.:** Gulfotvokssopp (*Cuphophyllus flavipes*) (VU) er brun til grå på hatten og skikkelig gul nederst på foten. Alle bilder tatt i forbindelse med prosjektet. Alle foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

Det er ikke gjort grundige undersøkelser av mangfoldet av alle artsgrupper, slik at det kan finnes flere rødlistearter av for eksempel moser, lav, sopp og insekter i området. Det er blant annet soleklart potensiale for langt flere arter av rødlista beitemarksopp innenfor mange av undersøkelsesområdene. Videre ligger mange av engene slik til at en antar at det også er et visst potensiale for rødlistearter av insekter. Områdene ligger imidlertid såpass høyt over havet at dette er noe mer usikkert sammenlignet med nede ved sjøen hvor det stedvis er påvist svært store kvaliteter knyttet til denne artsgruppen i kommunen. Rødlistearter av fugl og pattedyr er holdt utenfor oppsummeringen i tabellen under da disse i stor grad har liten relevans for det aktuelle prosjektet. Oversikt over registrerte rødlistearter inkl. antall poster for hver art er oppsummert i Tabell 3.

Tabell 3. Rødlistearter registrert innenfor undersøkelsesområdene i forbindelse med prosjektet.

Arts-gruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Kategori	Siste funn	Ant. funn
Sopp	Camarophyllopsis schulzeri	gulbrun narrevokssopp	Nær truet (NT)	20.09.2023	8
Sopp	Clavaria fumosa	røykkøllesopp	Nær truet (NT)	20.09.2023	4
Sopp	Clavaria zollingeri	fiolett greinkøllesopp	Sårbar (VU)	20.09.2023	20
Sopp	Cuphophyllus flavipes	gulfovokssopp	Sårbar (VU)	19.09.2023	10
Sopp	Cuphophyllus fornicatus	musserongvokssopp	Sårbar (VU)	20.09.2023	8
Sopp	Cuphophyllus russocoriaceus	russelærvokssopp	Nær truet (NT)	10.09.2021	2
Sopp	Entoloma ameides	grå dufrødspore	Nær truet (NT)	21.08.2022	1
Sopp	Entoloma prunuloides	melrødspore	Sårbar (VU)	29.09.2023	13
Sopp	Hygrocybe quieta	rødskivevokssopp	Nær truet (NT)	20.09.2023	4
Sopp	Hygrocybe turunda	mørkskjellet vokssopp	Sårbar (VU)	29.09.2023	2
Sopp	Neohygrocybe ingrata	rødnende lutvokssopp	Sårbar (VU)	20.09.2023	16
Sopp	Neohygrocybe nitrata	lutvokssopp	Nær truet (NT)	19.09.2023	11
Sopp	Neohygrocybe ovina	sauevokssopp	Sårbar (VU)	21.08.2022	1
Sopp	Pseudotricholoma metapodium	grå narremusserong	Sterkt truet (EN)	20.09.2023	11
Karplanter	Pseudorchis albida	hviykurle	Sårbar (VU)	24.07.2023	2

Figur 6. Nergardssetran er et av flere eksempler på setervoller som har vært betydelig preget av gjengroing, men hvor trærne er fjernet og beiting gjenopptatt. Til tross for et noe oppgjødslet preg på grunn av råtnende røtter, ble arter som fiolett greinkøllesopp (VU), rødnende lutvokssopp (VU), lutvokssopp (NT) og russelærvokssopp (NT) registrert. Flere av disse er basekrevende, og sistnevnte er fra Fosen tidligere nesten bare kjent fra strandnære beitemarker på skjellsand slik at de to funnen i Leksvik har mer likhet med tilsvarende funn fra indre deler av Trøndelag der den er påvist i lignende miljøer. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

4 Diskusjon

4.1 Naturverdier og arts mangfold

Som en ser av oppsummeringen over naturtypelokalitetene i kap. 3.2 og oppsummering av arts mangfoldet i kap. 3.4 så er det registrert en eller flere lokaliteter, til dels med betydelige naturverdier på svært mange av setrene. At det er mange lokaliteter på enkelte setre skyldes flere ting. For det første er landskapet på flere setervoller fragmentert av veier, oppdyrka arealer og oppgjødsla enger som ikke lenger regnes som naturbeitemark. Grunnen til slik oppgjødsling trenger ikke nødvendigvis å være gjødsling med kunstgjødsl eller husdyrgjødsl, men også bruk av beitepusser over lang tid kan forårsake dette. For det andre stiller Miljødirektoratets instruks andre krav til naturtypekartleggingen enn tidligere metodikk slik at flere naturtyper er skilt ut fra naturbeitemark sammenlignet med tidligere og kravene til avstand mellom lokalitetene er skjerpet.

Det er bare to av de undersøkte områdene som ikke huser biologiske verdier store nok til å ta ut som naturtypelokaliteter. Dette er Nygårdssetran (Røstadseter) (nr. 22) og Yttergrandsetran (nr. 16). Begge disse setrene består i stor grad av sterkt oppgjødsla enger i tillegg til store arealer som er oppdyrka og tilsådd i nyere tid. På Yttergrandsetran er dette for det meste myrarealer, mens det på Nygårdssetran (Røstadseter) også inkluderer mer tradisjonelt seterlandskap, men hvor gjødsling og bruk av beitepusser/tilleggsføring av beitedyr i stor grad har ødelagt de opprinnelige naturverdiene og erstatta naturbeitemarkene med tette grønne grasmatter. På begge setrene ble det søkt aktivt etter beitemarksopp i potensielle gjenværende skråninger, men bare noen få arter med svært av indikatorverdi ble påvist. Svært mange av lokalitetene oppnår høy eller svært høy lokalitetskvalitet, som er de to høyeste kvalitetene som kan oppnås etter Miljødirektoratets instruks. Dette gir også stor verdi etter dagens verdisettingssystem for naturtyper (Miljødirektoratet, 2024a). Stort areal (mange over 10 daa), rik berggrunn i store deler av området og stor variasjon i mikrohabitater med variasjon i blant annet soleksponering, vindutsatthet og fuktighetsforhold er noen av årsakene til de høye naturverdiene sammen med forekomster av rødlista beitemarksopp på svært mange av lokalitetene. Slike kvaliteter sammen med fravær av gjødsling, jordarbeiding og sprøyting, og langvarig og mer eller mindre kontinuerlig hevd danner grunnlag både for en artsrik flora og funga, men også potensielt for et rikt insektmangfold, noe som er vist gjennom undersøkelser i tilsvarende enger andre steder i kommunen.

Samlet sett viser undersøkelsene av de utvalgte setervollene at seterlandskapet rundt Leksvik huser svært store og til nå svært dårlig dokumenterte biologiske kvaliteter. Landskapet er også unikt i lokal sammenheng (Fosen) på grunn av et betydelig antall intakte setervoller som fremdeles skjøttes med beite og slått i en region der bruken av setrene i stor grad opphørte langt tilbake i tid.

4.2 Skjøtsel og restaurering

For de undersøkte områdene er eventuelle behov for skjøtsel og/eller restaurering samt gjengroingsproblematikk, beitetrykk mm. vurdert med tanke på ivaretagelse av de registrerte naturverdiene. Rådene er rettet mot de delene av setrene som er registrert som naturtyper etter Miljødirektoratets instruks. Mange av setrene har også mer intensivt utnyttede engarealer. Om en ønsker å på sikt øke de biologiske kvalitetene i slike arealer er prinsippene for skjøtsel omtrent de samme som for engene med større naturkvaliteter:

- Unngå bruk av kunstgjødsel, beitepusser og sprøytemidler
- Unngå jordarbeiding og i så stor grad som mulig også kjøring med tyngre maskiner
- Hold åpne avskjæringsgrøfter mm. rundt engene for å hindre forsumping
- Sørg for høyt nok beitetrykk i engene samtidig som tilleggsfôring i så stor grad som mulig unngås
- Holde engene inkludert kantsoner åpne og unngå gjengroing med lauvkratt, lyng og einer.
- Ved tynning av skog kan gjerne edellauvtrær og store seljer settes igjen.

Nedenfor (Tabell 4) følger en kortfattet vurdering av hver enkelt av setervollene. Lokalitene hvor naturtyper ikke er registrert (Yttergrandsetran og Nygårdssetran) er utelatt ut fra mangel på restaurerbare naturtyper.

Tabell 4. Oversikt over registrerte setervoller med observeringer rundt ev. skjøtsels- og restaureringsbehov samt en vurdering av bruksintensitet og hvorvidt denne eventuelt bør justeres.

Nr	Navn og nr. i Kalstad (2006)	Vurdering bruksintensitet	Skjøtsels- og restaureringsbehov og andre kommentarer.
1	Bjørndalsslættet (Bjønnalettet nr. 52)	Beitetrykk kan holdes på samme nivå i dag eller økes noe. Flekkvis noe oppgjødsling.	Hold engene fri for ev. lauvoppslag etter rydding. Unngå bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsfôring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling. Unngå tyngre beitedyr enn i dag pga. arealer med fuktige engtyper utsatt for tråkkskader.
2	Flintheisetran (nr. 99 og 100)	Beitetrykk kan holdes på samme nivå i dag eller økes noe.	Unngå bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsfôring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling.
3	Heggbakksetran (nr. 95)	Beitetrykk kan holdes på samme nivå i dag.	Hold området fritt for lauvoppslag, Unngå bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsfôring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling. Unngå bruk av tyngre beitedyr enn i dag.
4	Helåsetran (Helås- og Rokkhaugsetran, nr 53 og 54)	Beitetrykk kan holdes på samme nivå i dag.	Vurder tynning av skog mot sør og vest der denne er tett. Ta først og fremst ut ung bjørk. Vurder slått av lyng som restaureringstiltak. Fjern lyngen etter slått. Alternativt beite med geit/hest i arealer med mye lyng. Unngå bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsfôring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling. Unngå tyngre beitedyr enn i dag pga. arealer med fuktige engtyper utsatt for tråkkskader.

Nr	Navn og nr. i Kalstad (2006)	Vurdering bruksintensitet	Skjøtsels- og restaureringsbehov og andre kommentarer.
5	Mosetran (nr. 97)	Beitetrykket er for lavt og engene gror igjen.	Vurder slått av lyng som restaureringstiltak. Fjern lyngen etter slått. Alternativt beite med geit/hest i arealer med mye lyng. Unngå bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsfôring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling.
6	Nergårdssetran (Nerkillingbergsetran, Nergårdssetran nr. 57)	Beitetrykk kan holdes på samme nivå i dag eller økes noe. Har et noe oppgjødsla preg på grunn av råtnende røtter etter restaurering.	Har vært betydelig mer gjengrodd med skog og er nå restaurert og beite gjenopptatt. Hold engene fri for ev. lauvoppslag etter rydding. Unngå bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsfôring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling. Unngå tyngre beitedyr enn i dag, fuktige enger er følsomme for tråkk.
7	Røstadsetran (Midti-Røstadsetran / Røstad mellom, nr 60)	Beitetrykk kan holdes på samme nivå i dag eller økes noe.	Røstadsetran S (slåttemark) her fått utarbeidet skjøtselsplan. Bør skjøttes med tradisjonell slått, bakketørking og fjerning av avlinga. Arealene må da gjerdes inne. Vurder slått av lyng i arealer der denne dominerer som restaureringstiltak og fjern enkelte yngre graner i kantene av engene for å få inn mer lys der grana står tett inntil engene. Unngå så langt det er mulig bruk av kunstgjødsel og beitepusser på naturbeitemark. Unngå tilleggsfôring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling.
9	Tetliaunsetran (Korsåsen nr. 58)	Beitetrykk kan gjerne økes noe sammenlignet med i dag. Flekkvis noe oppgjødsla preg.	Hold området fritt for lauvoppslag, Unngå bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser.
9	Tetlimosetran (nr. 96)	Beitetrykket varierende, men jevnt over noe lavt (beites bare av dyr på utmarksbeite). Lokaliteten er delvis gjerda inne så beitedyra ikke kommer til. Manglende skjøtsel innenfor gjerdet.	Redusere den delen av lokaliteten som er gjerda inne til et minimum og la dyra beite på så store deler som mulig ellers vil det på sikt gro igjen. Allerede arealer som er grodd igjen med lyng der bjørk er på tur inn. Prøve å stimulere beitedyra til å gå mer i området. Vurder slått av lyng som restaureringstiltak. Fjern lyngen etter slått.
10	Undsellisetra (nr 92)	Beitetrykk kan holdes på samme nivå i dag. Flekkvis et noe oppgjødsla preg.	Hold området fritt for lauvoppslag. Unngå bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå ytterligere tilleggsfôring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling. Unngå tyngre beitedyr enn i dag pga. da fuktige enger er følsomme for tråkk.

Nr	Navn og nr. i Kalstad (2006)	Vurdering bruksintensitet	Skjøtsels- og restaureringsbehov og andre kommentarer.
11	Bakksetran (nr. 67)	Beitetrykk kan holdes på samme nivå i dag eller økes noe. Engene har stedvis et noe oppgjødsla preg.	Unngå bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsfôring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling. Vurder ytterligere tynning i kantsonene mot sør og vest for å slippe inn mer lys på engene.
12	Bjørksetran/ (Bremeraunseter), nr 64.	Beitetrykk kan holdes på samme nivå i dag eller økes noe. Engene har stedvis et noe oppgjødsla preg.	Unngå bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsfôring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling.
13	Breksetran (Ålbergsetran, nr. 7)	Setra har to lokaliteter, en med naturbeitemark rundt husene og en med slåttemark øst for Fellesseterveien. Engene lot ikke til å være skjøttet i 2022, men det kan se ut som den har hatt skjøtsel i form av beite/slått tidligere, også i nyere tid. På enga rundt husene bør beitetrykket økes for å hindre gjengroing, mens lokaliteten øst for veien med fordel kan skjøttes med slått.	Lokaliteten rundt husene bør ikke gjødsles og det bør så langt det er mulig ikke brukes beitepusser. Unngå tilleggsfôring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling. Fjern lauvkratt som er på tur opp for å hindre gjengroing med skog. Lokaliteten øst for veien har fremdeles godt restaureringspotensiale. Ideelt sett bør den skjøttes med sein slått (siste del av juli eller i august), bakketørking og vending eller ev. hesjing av graset før avlinga fjernes etter at graset er tørt. Engene kan med fordel etterbeites etter slått. Unngå bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsfôring av eventuelle beitedyr som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling.
14	Brennhævelsetran (nr. 88)	Beitetrykk kan holdes på samme nivå i dag eller økes noe	Unngå så langt det er mulig bruk av kunstgjødsel og også beitepusser særlig i naturbeitemarkene. Unngå tilleggsfôring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling. Vurder mer hogst av gran.
16	Grandsetran (nr. 19 og 20)	Beitetrykk kan holdes på samme nivå i dag eller økes noe. Engene har stedvis et noe oppgjødsla preg.	Unngå bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsfôring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling. Unngå at tråkkslitasjen i fuktige engpartier blir for høyt. Ta ut flere trær i kantsoner, fortrinnsvis ung gran.
17	Hønnåsetran (Bjørkanseter) (nr. 43)	Beitetrykk kan holdes på samme nivå i dag. Arealene har delvis noe preg av oppgjødsling, noe som delvis skyldes eldre gjødsling og delvis nyere rydding av trær.	Unngå bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsfôring av eventuelle beitedyr som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling. Fjern ytterligere unge trær i kantsonene, fortrinnsvis gran og bjørk for å hindre gjengroing.

Nr	Navn og nr. i Kalstad (2006)	Vurdering bruksintensitet	Skjøtsels- og restaureringsbehov og andre kommentarer.
18	Kruksetran	Beitetrykk kan holdes på samme nivå i dag eller økes noe	Unngå bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsføring av eventuelle beitedyr som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling. Fjern ytterligere unge trær i kantsonene, fortrinnsvis gran og bjørk for å hindre gjengroing og vurdere å la dyra beite intensivt i nyrydda arealer i korte perioder for å hindre lauvoppslag.
19	Kvilia (nr. 31)	Beitetrykk kan holdes på samme nivå i dag eller økes noe.	Unngå bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsføring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling.
20	Landsemsetran (nr. 75)	Beitetrykk kan holdes på samme nivå i dag (2022) eller økes noe. Engene har stedvis et noe oppgjødsla preg.	Unngå bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsføring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling. Tynn skogen i kantsonene ytterligere for å slippe inn mer lys, gjerne slik at disse får et hagemarkspreg. Vurder slått av lyng som restaureringstiltak. Fjern lyngen etter slått.
21	Markussetran	Beitetrykk kan holdes på samme nivå i dag eller økes noe	Unngå bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsføring av eventuelle beitedyr som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling. Fjern ytterligere unge trær i kantsonene, fortrinnsvis gran og bjørk for å hindre gjengroing og vurdere å la dyra beite intensivt i nyrydda arealer i korte perioder for å hindre lauvoppslag.
23	Prestslættåsen (Ramdalsetran nr. 63)	Lokaliteten lot ikke til å være skjøttet i 2022, men det kan se ut som den har hatt skjøtsel i form av beite/slått tidligere, og ut fra strukturen er engene å regne som slåtteområde.	Lokaliteten er registrert som slåtteområde da den fremdeles har godt restaureringspotensiale, og har i 2023 fått utarbeidet skjøtselsplan. Bør skjøttes med sein slått (siste del av juli eller i august), bakketørking og vending eller ev. hesjing av graset før avlinga fjernes etter at graset er tørt. Engene kan med fordel etterbeites etter slått. Unngå bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsføring av eventuelle beitedyr som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling.

Nr	Navn og nr. i Kalstad (2006)	Vurdering bruksintensitet	Skjøtsels- og restaureringsbehov og andre kommentarer.
24	Rolisetran (nr. 86 og 87)	Beitetrykk kan holdes på samme nivå i dag eller økes noe	Her kan en vurdere slåtteskjøtsel på deler av arealene, da med tradisjonell sein slått (siste del av juli eller i august), bakketørking og vending eller ev. hesjing av graset før avlinga fjernes etter at graset er tørt. Engene kan med fordel etterbeites etter slåtten. Unngå ellers bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsfôring av eventuelle beitedyr som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling. Fjern ytterligere unge trær i kantsonene, fortrinnsvis gran og bjørk for å hindre gjengroing. Vurder hogst av skog og beite også av boreal hei nord for husene.
25	Talmostran (nr. 84 og 85)	Beitetrykk kan holdes på samme nivå i dag eller økes litt.	Unngå bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsfôring av eventuelle beitedyr som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling. Fjern ytterligere unge trær i kantsonene, fortrinnsvis gran og bjørk for å hindre gjengroing og slippe inn mer lys i engene.
26	Tronstadsetran (nr. 17)	Beitetrykk kan holdes på samme nivå i dag.	Unngå bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsfôring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling. Tynn skogen i kantsonene ytterligere for å slippe inn mer lys. Vurder slått av lyng i partier. Fjern lyngen etter slått.
27	Tømmerdalssetran (nr 1)	Beitetrykket er lavt og kan med fordel økes slik at hele lokaliteten beites tilstrekkelig.	Ta ut busker som er i ferd med å etablere seg. Unngå bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsfôring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling.
28	Tømmeråsetran (nr. 66)	Beitetrykk kan med fordel økes noe.	Unngå bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsfôring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling. Ta ut mer ung gran mot vest. Vurder slått av noe lyng som fjernes etter slått.
29	Vestre Osen (Vinnasetran, nr. 22 og 23)	Beitetrykk kan holdes på samme nivå eller økes noe i øst, og bør økes betydelig vest der det i dag er lavt.	Ta ut enda flere unge trær som er i ferd med å etablere seg, særlig mot vest. Unngå bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsfôring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling.

Nr	Navn og nr. i Kalstad (2006)	Vurdering bruksintensitet	Skjøtsels- og restaureringsbehov og andre kommentarer.
30	Vikasetran (nr. 68)	Beitetrykket kan med fordel økes en del.	Ta ut ungskog som er i ferd med å etablere seg. Unngå bruk av kunstgjødse og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsføring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling.
31	(Østre) Osen (Privat)	Beitetrykket er noe lavt og kan med fordel økes noe. Engene har stedvis et noe oppgjødsla preg.	Unngå bruk av kunstgjødse og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsføring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling. Unngå tyngre beitedyr enn i dag pga. arealer med fuktige engtyper utsatt for tråkkskader. Fjern en del unge trær i kantsoner og vurder slått av lyng på enkelte flekker. Fjern lyngen etter slått.
32	Ålbergssetran (Brannåsetran/ Almåsbakksetran, nr. 9)	Beitetrykket varierer mye fra arealer utenfor gjerdet som gror igjen til arealer med godt beitetrykk innenfor gjerdet.	Inkludere gjerne større arealer i det som beites. I dag gror arealer utenfor gjerdene igjen, og flere av disse arealene er forholdsvis artsrike. Unngå bruk av kunstgjødse og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tyngre beitedyr enn i dag pga. arealer med fuktige engtyper utsatt for tråkkskader.
33	Gangstadhaugen Privat	Varierende grad av påvirkning, noen arealer med oppgjødsla preg mens andre steder velholdte enger med intakt artsmangfold. Særlig artsrikt øst for husa.	Beitetrykket holdes på dagens nivå. Unngå oppgjødsling og bruk av beitepusser på arealer innenfor naturtypelokalitetene. Tilleggsføring bør fortsatt gjennomføres nord for huset og mot øst på enga nedenfor veien. Hold nede oppslag av småtrær ut mot kantene. Tynn gjerne skogen mot øst/sør noe, men la store seljer stå igjen med tanke på insekter.
34	Grønlia	Beitetrykket er veldig lavt og bør økes betydelig. Ligger sannsynligvis for fefot/viltbeite. Gror delvis igjen med lyng.	Unngå bruk av kunstgjødse og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsføring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling. På sikt bør en vurdere å fjerne hogststubber om arealene mot sør ikke skal plantes til på nytt. Slått av lyng i partier der denne dominerer. Fjernes etter slått. Hold nede lauvoppslag og ung gran.
35	Gullhaugen (nr. 94)	Beitetrykket er litt lavt og kan med fordel økes noe. Mot vest gror det til med lyng. Mot øst er det veldig fuktig.	Unngå bruk av kunstgjødse og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsføring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling. Slått av lyng i partier der denne dominerer. Fjernes etter slått. Hold nede lauvoppslag og ung gran. Ta opp igjen avskjæringsgrøft ovenfor enga mot øst for å unngå ytterligere forsumping og på sikt arealer som tåler tråkk enda dårligere enn i dag.

Nr	Navn og nr. i Kalstad (2006)	Vurdering bruksintensitet	Skjøtsels- og restaureringsbehov og andre kommentarer.
36	Høgåsen Privat	Østre deler er det godt beita og beitetrykket kan opprettholdes som i dag. Et gjerde deler enga i to og arealene vest for gjerdet gror igjen og er mer eller mindre uten beite.	Gjerdet bør flyttes slik at hele setervollen og også engene mot vest inngår i beitearealet. Det er store biologiske kvaliteter også i disse delområdene. Unngå bruk av kunstgjødning og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsfôring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødning. Hold nede lauvoppslag og ung gran. Unngå bruk av for tunge beitedyr mot vest da det delvis er fuktige engtyper her som er sensitive for tråkkskader.
37	Imtjønnetran (nr. 56)	Beitetrykk kan holdes på samme nivå i dag.	Viderefør slåtteskjøtsel på de arealene som er registrert som slåttemark i dag (3 del-lokaliteter). Resten beites Unngå bruk av kunstgjødning og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsfôring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødning. Unngå bruk av tynge dyr enn i dag på grunn av tråkkskader i fuktige engpartier. Gjerd inne de tre slåttemarkene og la beitedyr gå på resten av vollen, egne kviger med No-Fence i tillegg til dyr på utmarksbeite.
38	Lerstadsetran (nr. 29)	Beitetrykket er veldig lavt og bør økes betydelig. Ligger sannsynligvis for fefot/viltbeite. Gror delvis igjen med lyng. Veldig fuktig med overgang mot myr mot sørøst.	Unngå bruk av kunstgjødning og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsfôring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødning. Slått av lyng i partier der denne dominerer. Fjernes etter slått. Hold nede lauvoppslag og ung gran. Skogen i kantene kan gjerne tynnes noe, særlig mot vest og sør. Unngå hogst av edellauvtrær mot nord. Sett igjen store seljer med tanke på insekter. unngå for tunge beitedyr da engene i sørøst er svært fuktige og sensitive for tråkkskader.
39	Litj-Sollia	Stort område med stor variasjon i oppgjødningsgrad og beitetrykk. Generelt er beitetrykket godt, men intensiviteten både i oppgjødning og beitetrykk øker jo lenger øst en kommer.	Unngå bruk av kunstgjødning og så langt det er mulig også beitepusser. Tilleggsfôring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødning bør foretas utenfor lokaliteten. Beitetrykket kan holdes på dagens nivå. Hold nede lauvoppslag og fjern ung gran mot vest.
40	Prestlia	Det meste er av tofta består av fulldyrka enger med godt beitetrykk. Beitetrykket kan holdes på dagens nivå.	Innenfor avgrenset lokalitet bør en unngå bruk av kunstgjødning og så langt det er mulig også beitepusser. Tilleggsfôring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødning gjøres andre steder. Tynn skogen i skråningen mot sør for å utvide og bedre kvaliteten på beiteene her.

Nr	Navn og nr. i Kalstad (2006)	Vurdering bruksintensitet	Skjøtsels- og restaureringsbehov og andre kommentarer.
41	Reinasetra	Beitetrykket er varierer, men er generelt noe lavt og bør økes. Gror delvis igjen med lyng. En del trær er hogd mot nord.	Unngå bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsfôring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling. Slått av lyng i partier der denne dominerer. Fjernes etter slått. Hold nede lauvoppslag og ung gran. Mot nord kan skogen tynnes ytterligere der trærne dominerer. Sett igjen store seljer med tanke på insekter. unngå for tunge beitedyr da engene i sørøst er svært fuktige og sensitive for tråkkaskader.
42	Sagtjønnoen	Beitetrykk og oppgjødsling varierer. Områdene vest av Granhaugen er ute av bruk, og på enga sør før Arnseterveien var det beita i 2023, men den har trolig ligget brakk noen år. Engene på selve Sagtjønnoen har godt beitetrykk.	Beite bør gjenopptas på arealer som ligger brakk. Dette er enger som huser betydelige biologiske kvaliteter. Enkelte arealer kan potensielt skjøttes som slåttemark, og oppnå høy kvalitet med relativt liten innsats. Unngå bruk av kunstgjødsel og så langt det er mulig også beitepusser. Unngå tilleggsfôring som kan spre uønskede arter og føre til ytterligere oppgjødsling. Slått av lyng i partier der denne dominerer. Fjernes etter slått. Hold nede lauvoppslag og ung gran. Sett igjen store seljer med tanke på insekter om skog i kantsonene tynnes.

4.3 Tidligere registrerte lokaliteter

Som nevnt er enkelte av lokalitetene også tidligere kartlagt som naturtyper etter DN-Håndbok 13, til dels også som utvalgt naturtype slåttemark. I og med at naturtypekartleggingen innenfor prosjektet ikke er gjennomført etter denne metodikken, er det heller ikke foretatt en tradisjonell revisjon av de aktuelle lokalitetene. En har likevel merket seg hvorvidt det er grunnlag for endringer i lokalitetene, som i fremtiden vil ha overlappende naturtypedata etter de to metodikkene presentert i Naturbase.

Under (Tabell 5) er det gitt en oversikt over registrerte naturtyper og eventuelle observerte endringer. For det meste kommer disse også til uttrykk gjennom kartleggingen etter Miljødirektoratets instruks, men en ser likevel behovet for en slik oppsummering. En har også sammenlignet verdivurderingen etter DN-Håndbok 13 med tilsvarende lokalitetskvalitet etter instruks, noe som kan gi et bilde av eventuelle endringer i lokalitetene, men som også kan være et resultat av forskjeller mellom de to kartleggingsmetodikkene og kravene som settes for å oppnå en konkret verdi/kvalitet.

Tabell 5. Oversikt over eldre naturtypelokaliteter etter DN-Håndbok 13 og eventuelle tilleggsvurderinger ut over ny kartlegging etter Miljødirektoratets instruks. Nummer refererer til nummer på undersøkelsesområdet i tabell 1 mens ID er lokalitetenes nasjonale ID i Naturbase. En har også sammenstilt verdien etter DN-Håndbok 13 med lokalitetskvalitet etter Miljødirektoratets instruks.

Nr	ID	Områdenavn	Verdi DN-13	Lokalitets-kvalitet	Kommentar
2	BN00026272	Flintheisetran	B	Svært høy kvalitet	Videreføre verdi etter DN-13 samtidig som gjengrodde arealer holdes utenfor slik at arealet blir en god del redusert mot vest og nordvest.
3	BN00026271	Heggbakksetran	C	Svært høy kvalitet	Verdi bør heves fra C til B etter DN-13 basert på beitetrykk og funn av/potensiale for rødlistearter. Noe areal mot vest kan holdes utenfor om avgrensningen revideres da det består av seterhus og skog. Er delt i to lokaliteter ved kartlegging etter Miljødirektoratets instruks.
37	BN00089025 (slåttemark)	Imtjønnetran	A	Høy kvalitet	Videreføre verdi. Bare to av tre del-lokaliteter slås, men alle tre inkludert et noe større areal slås fra 2024 etter skjøtselsplan. Kvalitet etter Miljødirektoratets instruks blir ikke på det øverste trinnet på noen av slåttemarkene på grunn av lavt areal.
37	BN00026264 (naturbeitemark)	Imtjønnetran	C	Svært høy kvalitet	Areal som er gjengrodd mot nord og vest holdes utenfor. Soleklar A-verdi ut fra forekomster av en rekke rødlistearter av beitemarksopp og potensiale for langt flere.

4.4 Behov for videre kartlegging og vurdering av usikkerhet

Undersøkelsene i området ble gjort i en tid på året en kan regne med å fange opp de fleste relevante artsgrupper. Unntaket er insekter som i liten grad er undersøkt. Ut fra tilsvarende undersøkelser ser en at enkelte rødlistearter er påvist knyttet til slike enger, og i noen få tilfeller er insektmangfoldet også svært høyt. Det er derfor grunn til å tro at mange av de undersøkte setrene, og også noen av de som ikke er kartlagt, kan huse rødlistearter av insekter. Særlig stort er potensialet på varierte lokaliteter med forekomst av rygger og soleksponerte skråninger med bar jord i kombinasjon med høyt innslag av nektarrike karplanter. Også nærhet til rike skogtyper med gammel skog og forekomster av død ved er en fordel, da mange av insektene i engene har deler av livssyklusen sin i død ved. Det kan ut fra dette være aktuelt å gjennomføre ytterligere insektundersøkelser i området med tanke på generell kunnskapsoppbygging rundt insektmangfoldet knyttet til kulturlandskapet på Fosen.

Både på Leksvik bygdeallmennings eiendommer og på privat grunn i åstraktene rundt Leksvik finnes et stort antall setervoller. Dette er blant annet grundig beskrevet i (Kalstad, B. 2006) samt at samme forfatter også har laget en oversikt over privateide setre i Leksvik, eller «seterplasser på heimrast,» som

det heter (Kalstad, B. 2011). Ut fra dette er det grunn til å tro at det kan finnes betydelige naturverdier som enda ikke er dokumentert i dette kulturlandskapet.

4.5 Videre forvaltning av kulturlandskap i kommunen

En har både gjennom dette og tidligere prosjekter i og rundt Leksvik, dokumentert at kulturlandskapet her huser betydelige naturkvaliteter. Samtidig kjenner en også til at det finnes tilsvarende naturverdier andre steder i kommunen, også disse med svært varierende grad av dokumentasjon. Dette inkluderer både andre steder i Leksvik, men også på Stadsbygd mot Modalen og Sørbotn inkludert Åsbygda, samt i Skaugdalen hvor det finnes store arealer med gamle beite- og slåttemarkers som fremdeles er i bruk. Disse kulturlandskapene bør derfor vies ekstra oppmerksomhet ved fremtidige naturtypekartlegginger, og en bør vurdere å pålegge naturfaglige undersøkelser før større inngrep eller omdisponering av arealer gjennomføres. Videre bør en gjennom ulike tilskuddsordninger stimulere til opprettholdelse av skjøtsel og ivaretagelse av naturverdier, samt gjenopptakelse av skjøtsel i områder som i dag er ute av bruk.

Om en ser seterlandskapet i Leksvik i en større sammenheng, bidrar de store naturkvalitetene og den store andelen setervoller i aktiv drift, til at området oppfyller kravene til nasjonalt verdifulle kulturlandskap, og også en lang rekke av kriteriene som ligger til grunn for utvelgelsen av utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL).

Figur 7. Fiolet greinkøllesopp (VU) er en av rødlisteartene med flest registreringer innenfor det aktuelle prosjektet, og som er dokumentert fra flest setervoller. Her fra Prestslættåsen hvor rundt 50 individer av arten ble påvist. Arten er en svært god indikatorart på verdifulle og mangfoldige miljøer for beitemarksopp, miljøer som forsvinner om området gror igjen eller gjødsles i utstrakt grad. Arten ser i Indre Fosen ut til å være knyttet til lokaliteter med forholdsvis grunt jordsmonn og mineralrik jord, og den er ikke påvist i kommunene Ørland og Åfjord til tross for at disse kommunene i alle fall delvis er godt kartlagt for beitemarksopp. Foto: Solfrid Helene Lien Langmo.

5 Referanser

- Artsdatabanken. 2018a. Fremmedartslista 2018. <https://www.artsdatabanken.no/fremmedartslista2018>
- Artsdatabanken. 2018b. Norsk rødliste for Naturtyper 2018. <https://www.artsdatabanken.no/rodlistefornaturtyper>
- Artsdatabanken. 2021. Norsk rødliste for arter 2021. <https://artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/>
- Artsdatabanken og GBIF Norge. 2023. Artskart - internettportal for artssøk. <https://artskart.artsdatabanken.no/>
- Bratli, H., Halvorsen, R., Bryn, A., et al. 2019. Beskrivelse av kartleggingsenheter i målestokk 1:5000 etter NiN (2.2.0). Utgave 1, kartleggingsveileder nr 4, Artsdatabanken, Trondheim. https://www.artsdatabanken.no/Files/29653/Beskrivelser_av_kartleggingsenheter_m_lestokk_1_5000.pdf
- Halvorsen, R., Bryn, A., Erikstad, L., et al. 2015. Natur i Norge - NiN. Versjon 2. <https://www.artsdatabanken.no/NiN>
- Kalstad, B. 2006. Seterplasser i Leksvik bygdeallmenning. Leksvik historie- og museumslag, Leksvik bygdeallmenning
- Kalstad, B. 2011. Seterplasser på heimrast i Leksvik. Leksvik historie- og museumslag
- Langmo, S. H. L. 2023. Naturtypekartlegging på utvalgte setertufter i Leksvik. Biofokus rapport 2023-057. Stiftelsen Biofokus. Oslo. <http://lager.biofokus.no/biofokus-rapport/biofokusrapport2023-057>
- Miljødirektoratet. 2021. Kartleggingsinstruks - Kartlegging av terrestriske naturtyper etter NiN2. M-1930., s.374. <https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2021/februar-2021/kartleggingsinstruks--kartlegging-av-terrestriske-naturtyper-etter-nin2/>
- Miljødirektoratet. 2022. Kartleggingsinstruks. Kartlegging av terrestriske Naturtyper etter NiN2. Miljødirektoratet veileder M-2209 | 2022. Versjon 24.01.2022.
- Miljødirektoratet. 2023. Naturbase. <http://kart.naturbase.no/>
- Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge. Vegetasjon. Statens Kartverk, Hønefoss.
- Norge i bilder. 2022. Historiske flyfoto. <https://www.norgeibilder.no/>
- Ramdal, A. D. 2013. Skjøtselplan for slåttemark og naturbeitemark ved Grandsetran i Leksvik kommune
- Svalheim, E. J. upubl. Utkast til faktaark for naturtypen slåttemark, versjon 29. nov 2014, revidert 2018.

Vedlegg 1. Naturtypebeskrivelser

Under følger lokalitetsbeskrivelse fra Naturbase sortert etter område tilsvarende tidligere i rapporten.

Nr: 1 - Områdenavn: Bjørndalsslåttet- **NIN ID:** NINFP2110030955 - **Areal (daa):** 13,9 – **Naturtype:** Naturbeitemark

Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til god da lokaliteten er å regne som intakt naturbeitemark uten spor etter gjødsling eller registrerte fremmedarter. Den beites med kviger og beitetrykket er godt.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er mellom 8 og 15 daa, med enkelte habitatspesifikke arter og enkelte registrerte rødlistearter av beitemarksopp, som gulfovokssopp (VU), gulbrun narrevokssopp (NT), rødskeivokssopp (NT) og lutvokssopp (NT). Av arter dominerer blant annet gulaks, blåklokke, smalkjempe, finnskjegg, tepperot, sølvbunke, legeveronika og engkvein i tillegg til noe lyng og einer i spredte partier. Enga er mer variert enn det som kommer til uttrykk gjennom antallet kartleggingsenheter, med innslag av kalkrike fuktenger.

Samlet lokalitetskvalitet: Svært høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 2 - Områdenavn: Flintheisetran- **NIN ID:** NINFP2110030956 - **Areal (daa):** 28,1 – **Naturtype:** Naturbeitemark

Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert som god basert på at lokaliteten er intakt naturbeitemark, og i bruk med passe beitetrykk, samt at den er uten spor etter slitasje, tunge kjøretøyer eller fremmede arter. Den beites med kviger og sau på utmarksbeite, og beitetrykket er godt. Lokaliteten er undersøkt tidligere (BN00026272 registrert i 2005), og avgrensningen er innskrenka en del i første rekke på grunn av at den gamle avgrensningen inneholdt en del myr.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert som stort basert på at det er registrert enkelte habitatspesifikke arter, at enkelte rødlistearter er registrert, og at lokaliteten er stor, godt over 15 daa. Arter som blåklokke, gulaks, engkvein, sølvbunke, finnskjegg, tiriltunge, tepperot, smalkjempe, jonsokkoll og fjelltimotei ble registrert. I tillegg ble russelærvokssopp (NT) registrert. Enkelte ubestemte arter av rødsporer (Entoloma) er sendt til barkoding.

Samlet lokalitetskvalitet: Svært høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 3 - Områdenavn: Flintheisetran 2- **NIN ID:** NINFP2110030954 - **Areal (daa):** 0,7 – **Naturtype:** Semi-naturlig våteng

Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert som god basert på at lokaliteten er intakt våteng, og i bruk med passe beitetrykk, samt at den er uten spor etter slitasje, tunge kjøretøyer eller fremmede arter. Den beites med kviger og sau på utmarksbeite, og beitetrykket er godt.

Naturmangfoldvurdering: Moderat - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til moderat basert på lavt areal, men forekomst av enkelte habitatspesifikke arter. Blant annet er gråstarr, myrhatt, jåblom, stolpestarr, flasketarr, bukkeblad og mjørdurt registrert. Rødlistearter av karplanter, koser, lav eller sopp er ikke registrert verken nå eller tidligere, men mosefloraen er ikke grundig undersøkt.

Samlet lokalitetskvalitet: Høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 4 - Områdenavn: Heggbacksetran- **NIN ID:** NINFP2110030963 - **Areal (daa):** 9,3 – **Naturtype:** Naturbeitemark

Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert som god basert på at lokaliteten er intakt naturbeitemark, og i bruk med passe beitetrykk, samt at den er uten spor etter slitasje, tunge kjøretøyer eller fremmede arter. Den beites med kviger og beitetrykket er godt. Lokaliteten er tidligere undersøkt (BN00026271 i 2005), og avgrensningen er noe innskrenka på grunn av gjengroing, samt at den inneholdt en del semi-naturlig myr.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er mellom 8 og 15 daa og har forekomst av en VU-art av beitemarksopp. Dette er musserongvokssopp. I tillegg er også enkelte andre vanlige arter av beitemarksopp registrert. Få habitatspesifikke arter er registrert. Dette er blåklokke, prestekrage og finnskjegg, men engas domineres av arter som gulaks, legeveronika, sølvbunke og engkvein dominerer store partier. I tillegg inngår en del blåbærlyng og ung bjørk i mer gjengrodd partier.

Samlet lokalitetskvalitet: Svært høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 5 - Områdenavn: Heggbacksetran 2- **NIN ID:** NINFP2110030964 - **Areal (daa):** 4,1 – **Naturtype:** Semi-naturlig myr

Tilstandsvurdering: Dårlig - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til dårlig da lokaliteten er tydelig påvirket av eldre grøfter, og har innslag av en god del vierarter i feltsjiktet.

Naturmangfoldvurdering: Lite - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til lite da lokaliteten er liten og uten registrerte rødlistearter av karplanter, moser, lav eller sopp verken nå eller tidligere. Kalkindikatorer er ikke registrert.

Samlet lokalitetskvalitet: Lav kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 6 - Områdenavn: Helåsetran- **NIN ID:** NINFP2110030959 - **Areal (daa):** 26,8 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert som god basert på at lokaliteten er intakt naturbeitemark, og i bruk med passe beitetrykk, samt at den er uten spor etter slitasje, tunge kjøretøyer eller fremmede arter. Den beites med kviger og beitetrykket er stedvis godt, og stedvis noe lavere.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert som stort basert på at det er registrert en god del habitatspesifikke arter, enkelte rødlista og arter av beitemarksopp, og at lokaliteten er stor, godt over 15 daa. Arter som blåklomme, gulaks, finnskjepp, smalkjempe, jonsokkoll, hårsveve, aurikkelsveve, hvitbladtistel, legeveronika, engfiol, harerug og fjelltimotei ble registrert. Enga er undersøkt for beitemarksopp, og arter som fiolett greinkøllesopp (VU) og musserongvokssopp (VU) ble registrert. Enga er mer variert enn det som fremkommer gjennom antall kartleggingsenheter, og blant annet tørrengtyper og kalkrike engtyper er registrert i tillegg til de som er utslagsgivende for kvalitetsvurderinga.

Samlet lokalitetskvalitet: Svært høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 7 - Områdenavn: Mosetran- **NIN ID:** NINFP2110030961 - **Areal (daa):** 5,8 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert som moderat basert på at lokaliteten er i gjengroing med noe einer og høgt gras, har lavt beitetrykk og innslag av betydelige mengder lyng. Den er i bruk og beites av storfe og sau på utmarksbeite.

Naturmangfoldvurdering: Moderat - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til moderat da lokaliteten er liten, under 8 daa, med få habitatspesifikke arter og uten registrerte rødlistearter av karplanter, moser, lav eller sopp verken nå eller tidligere. Den har imidlertid innslag av flere kartleggingsenheter. Av arter dominerer blant annet blåbær, gulaks, sølvbunke, blåklomme, tepperot, finnskjepp, legeveronika og engkvein. I rike søkk inngår blant annet gulstarr, mjørdurt, enghumleblom og skogstorkenebb.

Samlet lokalitetskvalitet: Moderat kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 8 - Områdenavn: Negardssetran- **NIN ID:** NINFP2110030958 - **Areal (daa):** 18,8 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til god da lokaliteten er å regne som intakt naturbeitemark uten spor etter gjødsling eller registrerte fremmedarter. Den beites med kviger og beitetrykket er godt.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert som stort basert på at det er registrert enkelte habitatspesifikke arter, en lang rekke rødlista og arter av beitemarksopp, og at lokaliteten er stor, godt over 15 daa. Arter som blåklomme, gulaks, finnskjepp, legeveronika, tepperot, prestekrage og fjelltimotei ble registrert. Enga er undersøkt for beitemarksopp, og arter som rødne luttvokssopp (VU), fiolett greinkøllesopp (VU), melrødspore (VU), russelærvokssopp (NT) og luttvokssopp (NT) ble registrert.

Samlet lokalitetskvalitet: Svært høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 9 - Områdenavn: Røstadsetran NV- **NIN ID:** NINFP2110049062 - **Areal (daa):** 0,6 – **Naturtype:** Naturbeitemark

Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert som god basert på at lokaliteten er i begynnende gjengroing med noe einer og høgt gras, har moderat beitetrykk og innslag av en del lyng. Den er i bruk og beites av storfe og/eller sau. Den ligger i forbindelse med et større slåtte- og beitelandskap med varierende brukshistorikk og gjødselpåvirkning.

Naturmangfoldvurdering: Lite - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til lite da lokaliteten er liten, med få habitatspesifikke arter og uten registrerte rødlistearter av karplanter, moser, lav eller sopp verken nå eller tidligere. En rekke rødlista beitemarksopp er imidlertid registrert på Røstadsetran, inkludert flere arter av Entoloma som er sendt til barcoding. Av arter dominerer blant annet gulaks, blåklomme, smalkjempe, legeveronika og engkvein i tillegg til noe lyng.

Samlet lokalitetskvalitet: Moderat kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 10 - Områdenavn: Røstadsetran- **NIN ID:** NINFP2110030951 - **Areal (daa):** 9,5 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert som god basert på at lokaliteten partiavis er i begynnende gjengroing med noe einer og høgt gras, har moderat beitetrykk og innslag av en del lyng. Større partier er imidlertid fremdeles helt intakte og med godt beitetrykk. Den beites av storfe og/eller sau, og ligger i forbindelse med et større slåtte- og beitelandskap med varierende brukshistorikk og gjødselpåvirkning.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er mellom 8 og 15 daa, med enkelte habitatspesifikke arter og enkelte registrerte rødlistearter av beitemarksopp, som røykkøllesopp (NT), røds-kivevokssopp (NT) og luttvokssopp (NT). Enkelte arter av Entoloma som er sendt til barcoding. Av arter dominerer blant annet gulaks, blåklomme, smalkjempe, legeveronika og engkvein i tillegg til noe lyng i spredte partier.

Samlet lokalitetskvalitet: Svært høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 11 - Områdenavn: Røstadsetran NØ- **NIN ID:** NINFP2110049063 - **Areal (daa):** 2,8 – **Naturtype:** Naturbeitemark

Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert som moderat basert på at lokaliteten er i gjengroing med noe einer og høgt gras, har lavt beitestrykk og innslag av en del lyng. Den er i bruk og beites av storfe og/eller sau. Den ligger i forbindelse med et større slåtte- og beitelandskap med varierende brukshistorikk og gjødselpåvirkning.

Naturmangfoldvurdering: Lite - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til lite da lokaliteten er liten, med få habitatspesifikke arter og uten registrerte rødlistearter av karplanter, moser, lav eller sopp verken nå eller tidligere. En rekke rødlista beitemarksopp er imidlertid registrert på Røstadsetran, inkludert flere arter av Entoloma som er sendt til barcoding. Av arter dominerer blant annet gulaks, blåklokke, smalkjempe, finnskjegg, legeveronika og engkvein i tillegg til noe lyng.

Samlet lokalitetskvalitet: Lav kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 12 - Områdenavn: Røstadsetran S- **NIN ID:** NINFP2110049064 - **Areal (daa):** 2,3 – **Naturtype:** Slåttemark

Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert som god basert på at lokaliteten er i bruk som slåttemark og uten tegn til gjengroing. Den etterbeites av storfe og/eller sau, og ligger i forbindelse med et større slåtte- og beitelandskap med varierende brukshistorikk og gjødselpåvirkning, noe den delvis bærer preg av.

Naturmangfoldvurdering: Lite - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til lite da lokaliteten er liten og uten registrerte rødlistearter av karplanter, moser, lav eller sopp verken nå eller tidligere. Riktignok er en rekke arter av beitemarksopp inkludert flere ubestemte arter av Entoloma registrert, hvor enkelte er sendt til barcoding. Av arter er gulaks, blåklokke, sølvbunke, fjellblom (partiavis), legeveronika, jonsokkoll og aurikkelsveve registrert.

Samlet lokalitetskvalitet: Moderat kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 13 - Områdenavn: Røstadsetran SV- **NIN ID:** NINFP2110049065 - **Areal (daa):** 2,7 – **Naturtype:** Rik åpen jordvannsmyr i mellomboreal sone

Tilstandsvurdering: Dårlig - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert som dårlig da lokaliteten til dels er tydelig påvirket av grøfter i øst og nord, samt deles i to av en mindre vei ned til vatnet.

Naturmangfoldvurdering: Lite - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til lite da lokaliteten er liten, har en rekke (men under 20) habitatspesifikke arter, og er uten registrerte kalkindikatorer for mellomboreal sone.

Samlet lokalitetskvalitet: Lav kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 14 - Områdenavn: Tetliaunsetran- **NIN ID:** NINFP2110030957 - **Areal (daa):** 21,4 – **Naturtype:** Naturbeitemark

Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til god da lokaliteten er å regne som intakt naturbeitemark uten spor etter gjødsling eller registrerte fremmedarter. Den beites med kalver og beitestrykket er godt.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert som stort basert på at det er registrert en god del habitatspesifikke arter, og at lokaliteten er stor, godt over 15 daa. Rødlistearter av karplanter, moser, lav og sopp er ikke registrert verken nå eller tidligere. Arter som blåklokke, gulaks, finnskjegg, tepperot, jonsokkoll, smalkjempe, småengkall og aurikkelsveve ble registrert. Enga er undersøkt for beitemarksopp uten at rødlistearter ble registrert.

Samlet lokalitetskvalitet: Svært høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 15 - Områdenavn: Tetlimosetran- **NIN ID:** NINFP2110030953 - **Areal (daa):** 7,9 – **Naturtype:** Naturbeitemark

Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert som moderat basert på at lokaliteten består av naturbeitemark med varierende gjengroingspreg, men som fremdeles beites av storfe og sau på utmarksbeite. Beitestrykket er varierende fra lavt enkelte steder til godt i andre området. Lokaliteten er uten spor etter menneskelig slitasje eller registrerte fremmede arter.

Naturmangfoldvurdering: Moderat - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til moderat da lokaliteten er liten (litt under 8 daa), men med forekomst av to VU-arter av beitemarksopp. Dette er rødneuede lutvokssopp og fiolett greinkølesopp. I tillegg er også enkelte andre vanlige arter av beitemarksopp registrert. Få habitatspesifikke arter er registrert. Dette er blåklokke, prestekrage og finnskjegg, men enga domineres av arter som gulaks, legeveronika, sølvbunke og engkvein dominerer store partier. I tillegg inngår en del blåbærlyng og ung bjørk i mer gjengrodd partier. Enga er mer variert enn det som kommer til uttrykk i antallet angitte kartleggingsenheter, og blant annet inngår partier med kalkrik fukteng.

Samlet lokalitetskvalitet: Moderat kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 16 - Områdenavn: Undsellisetra- **NIN ID:** NINFP2110030950 - **Areal (daa):** 6,4 – **Naturtype:** Naturbeitemark

Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til god da lokaliteten er å regne som intakt naturbeitemark uten spor etter gjødsling eller registrerte fremmedarter. Den beites med kalver og beitestrykket er godt.

Naturmangfoldvurdering: Lite - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til lite da lokaliteten er liten, under 8 daa, med få habitatspesifikke arter og uten registrerte rødlistearter av karplanter, moser, lav eller sopp verken nå eller tidligere. Av arter dominerer blant annet gulaks, sølvbunke, blåklomme, tepperot, finnskjegg, legeberonika og engkvein i tillegg til noe lyng og spredt med einer.

Samlet lokalitetskvalitet: Moderat kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 17 - Områdenavn: Bakksetran- **NIN ID:** NINFP2210099813 - **Areal (daa):** 8,4 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til god da lokaliteten består av intak naturbeitemark som er i bruk med godt beitetrykk. Enga var nylig beitepusa ved besøket, og det som var pusas ned bestod ifølge bruker i stor grad av finnskjeggtuer. Enkelte arealer med tydelige spor etter oppdyrking og oppgjødsling er holdt utenfor.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort ut fra forekomst av en VU-art, samt et areal mellom 8 og 15 daa. Enkelte habitatspesifikke arter som blåklomme, finnskjegg, smalkjempe og prestekrage forekommer sammen med blant annet gulaks, småengkall og skogstorkenebb.

Samlet lokalitetskvalitet: Svært høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 18 - Områdenavn: Bremersunseter (Bjørksetran)- **NIN ID:** NINFP2210099829 - **Areal (daa):** 6,3 – **Naturtype:** Naturbeitemark

Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til god da lokaliteten i stor grad består av intakt naturbeitemark med godt beitetrykk som beites av sau. De mest oppgjødsla delene av setervollen er holdt utenfor avgrensningen.

Naturmangfoldvurdering: Moderat - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til moderat da lokaliteten er under 8 daa, men har forekomst av en NT-art (gulbrun narrevokssopp). I tillegg forekommer enkelte habitatspesifikke arter som blåklomme, finnskjegg og engfiol sammen med gulaks, legeberonika, småengkall og skogstorkenebb.

Samlet lokalitetskvalitet: Høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 19 - Områdenavn: Brekksetran V- **NIN ID:** NINFP2210096079 - **Areal (daa):** 4,6 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten i stor grad består av gjengroende naturbeitemark med oppslag av noe lyng og ung bjørk. Området beites av sau, og beitetrykket er lavt.

Naturmangfoldvurdering: Moderat - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til moderat da lokaliteten er liten, godt under 8 daa, har under 7 habitatspesifikke arter, og ingen rødlistearter er registrert og ingen er kjent fra tidligere. Den har imidlertid to registrerte kartleggingsenheter, og dette er utslagsgivende for naturmangfoldsvurderingen.

Samlet lokalitetskvalitet: Moderat kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 20 - Områdenavn: Brekksetran Ø- **NIN ID:** NINFP2210096075 - **Areal (daa):** 14,2 – **Naturtype:** Slåttemark
Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten består av slåttemark som i dag beites av dyr på utmarksbeite. Den har derfor noe lavt beitetrykk, samt oppslag av noe ung einer.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er over 10 daa. Den har forekomst av minst 8 habitatspesifikke arter. I tillegg er blant annet gul vokssopp, rødneende lutvokssopp og melrødspore (begge de sistnevnte VU) registrert, og lokaliteten er bare raskt undersøkt for beitemarkssopp.

Samlet lokalitetskvalitet: Høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 21 - Områdenavn: Brennhævelsetran- **NIN ID:** NINFP2210099828 - **Areal (daa):** 19,4 – **Naturtype:** Naturbeitemark

Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til god da lokaliteten består av intakt naturbeitemark som beites med sau og geit.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er over 15 daa. Ingen rødlistearter er registrert og ingen er kjent fra før, men den er bare besøkt en gang, og soppfunngaen kan derfor huse flere arter da det var tørt på undersøkelsestidspunktet.

Samlet lokalitetskvalitet: Svært høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 22 - Områdenavn: Brennhævelsetran N- **NIN ID:** NINFP2210099819 - **Areal (daa):** 9,3 – **Naturtype:** Naturbeitemark

Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til god da lokaliteten består av intakt naturbeitemark som beites med sau og geit.

Naturmangfoldvurdering: Moderat - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til moderat da lokaliteten er mellom 8 og 15 daa. Ingen rødlistearter er registrert og ingen er kjent fra før, men den er bare besøkt en gang, og soppfungaen kan derfor huse flere arter da det var tørt på undersøkelsestidspunktet.

Samlet lokalitetskvalitet: Høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 23 - Områdenavn: Grandsetran- **NIN ID:** NINFP2210096074 - **Areal (daa):** 22,5 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til god da lokaliteten i stor grad består av intakt naturbeitemark. Mindre partier har imidlertid oppslag av noe lyng og har tidligere vært mer gjengrodd. En del ung bjørk er fjernet og beitetrykket er delvis noe høyt slik at tilstanden varierer en del. Området beites av kjøttfe og tråkkslitasjen er delvis tydelig.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er stor, godt over 15 daa. Den har forekomst av under 7 habitatspesifikke arter, men har forekomst av enkelte rødlistearter av beitemarksopp inkludert fiolett greinkøllesopp (VU). På grunn av hardt beitetrykk og beitene husdyr er lokaliteten bare raskt undersøkt for beitemarksopp. Enga har forekomst av to kartleggingsenheter som for det meste opptre i tette mosaikker, men er i realiteten enda mer variert med innslag av intermediære fuktenger i søkkene. Dette er imidlertid ikke en egen kartleggingsenhet i NiN 2.

Samlet lokalitetskvalitet: Svært høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 24 - Områdenavn: Hønnåsetran- **NIN ID:** NINFP2210111011 - **Areal (daa):** 18,6 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til god da lokaliteten i stor grad er intakt og i bruk som beite med godt beitetrykk. Enkelte trær er fjernet i løpet av de siste årene. Mindre arealer nær de gamle husene og i de flateste partiene har svakt preg av gjødsling.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort i første rekke ut fra at lokaliteten er stor, godt over 15 daa. Det er registrert enkelte habitatspesifikke arter som blåkløkke, prestekrage og finnskjegg i tillegg til arter som jonsokkoll, aurikkelsveve, legeveronika, gulaks, og skogstorkenebb. Ingen rødlistearter er registrert og ingen er kjent fra før. Lokaliteten er imidlertid undersøkt seint i sesongen og enkelte vanlige arter av beitemarksopp er registrert.

Samlet lokalitetskvalitet: Svært høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 25 - Områdenavn: Kruksetran- **NIN ID:** NINFP2210099816 - **Areal (daa):** 39 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten er i bruk som beite, men i varierende grad er i gjengroing med grønn og lauvtrær. Sentrale engarealer som er for oppgjødsla er holdt utenfor, slik at den i stor grad består av kantsonene rundt setervollen.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er stor, langt over 15 daa. Den har forekomst av enkelte habitatspesifikke arter (under sju slike arter er påvist). Ingen rødlistearter er registrert og ingen er kjent fra tidligere. Enga er mer variert enn det som kommer fram i kvalitetsvurderingen da det er registrert enkelte små partier med fuktenger og tørrenger.

Samlet lokalitetskvalitet: Høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 26 - Områdenavn: Kruksetran S- **NIN ID:** NINFP2210099826 - **Areal (daa):** 8,6 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til god da lokaliteten er i bruk som beite med godt beitetrykk. Sentrale engarealer er for oppgjødsla er holdt utenfor, slik at den i stor grad består av kantsonene rundt setervollen.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er mellom 8 og 15 daa, men har forekomst av en VU-art (fiolett greinkøllesopp), noe som er utslagsgivende for oppgradering til stort på naturmangfold. Den har ellers under sju habitatspesifikke arter.

Samlet lokalitetskvalitet: Svært høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 27 - Områdenavn: Kvilia- **NIN ID:** NINFP2210096081 - **Areal (daa):** 4,4 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til god da lokaliteten består av naturbeitemark som er i bruk som beite. Den er uten registrerte fremmedarter eller spor etter moderne gjødsling. Mindre partier har imidlertid oppslag av noe lyng og beitetrykket er noe lavt slik at tilstanden varierer en del.

Naturmangfoldvurdering: Moderat - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til moderat da lokaliteten er liten, godt under 8 daa, og har under 7 habitatspesifikke arter, men har forekomst av en lang rekke rødlistearter av beitemarksopp inkludert flere separate dellokaliteter av både grå narremusserong (EN) og fiolett greinkøllesopp (VU). Den har i tillegg forekomst av to kartleggingsenheter, men er i realiteten enda mer variert med innslag av intermediære fuktenger i søkkene. Dette er imidlertid ikke en egen kartleggingsenhet i NiN 2.

Samlet lokalitetskvalitet: Høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 28 - Områdenavn: Landsemsetran- **NIN ID:** NINFP2210099822 - **Areal (daa):** 6,1 – **Naturtype:** Naturbeitemark

Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten har noe varierende gjengroingsgrad fra intakte enger til arealer med lyng og noe bjørk. Det har vært beita her i 2022 og beitetrykket er for det meste godt.

Naturmangfoldvurdering: Moderat - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til moderat da lokaliteten er under 8 daa, men har forekomst av to VU-arter (Gulfotvokssopp og fiolett greinkøllesopp). I tillegg forekommer enkelte habitatspesifikke arter som blåklokke, finnskjegg, engfiol, smalkjempe, prestekrage, samt harerug, aurikkelsveve, gulaks, småengkall og skogstorkenebb.

Samlet lokalitetskvalitet: Moderat kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 29 - Områdenavn: Markussetran- **NIN ID:** NINFP2210099830 - **Areal (daa):** 70,2 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten er i bruk som beite, men med varierende beitetrykk. Sentrale deler av engene nær seterhusene er mer oppgjødsla, og er holdt utenfor avgrensningen.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er stor og variert, med en rekke registrerte rødlistearter og habitatspesifikke arter. Av beitemarksopp er blant annet gulfotvokssopp (VU i 2022), gulbrun narrevokssopp og lutvokssopp (begge NT i 2022) registrert og av karplanter kan finnskjegg, gulaks, legeveronika, småengkall, blåklokke og smalkjempe nevnes. Enga er også mer variert enn det som går fram av kvalitetsvurderingen, da den har forekomster av intermedieære fuktenger som ikke er en egen kartleggingsenhet i NiN.

Samlet lokalitetskvalitet: Høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 30 - Områdenavn: Prestslættåsen- **NIN ID:** NINFP2210099820 - **Areal (daa):** 9,9 – **Naturtype:** Slåtteområde
Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten de siste årene ser ut til å ha hatt noe varierende bruksintensitet, og derfor til dels har opphoping av dødt gras og oppslag av busker. Areal opp mot hytta i nordøst slås som plen og er intakt.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort ut fra areal mellom 4 og 10 daa og forekomst av sju habitatspesifikke arter, samt minst 40 eksemplarer av til dels svært storvokst fiolett greinkøllesopp (VU i 2022). Av habitatspesifikke arter inngår blant annet blåklokke, prestekrage, engfiol, beitesvever, finnskjegg og smalkjempe sammen med gulaks, engkvein, harerug, legeveronika, tepperot, bråtestarr og småengkall.

Samlet lokalitetskvalitet: Høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 31 - Områdenavn: Rolisetran- **NIN ID:** NINFP2210099832 - **Areal (daa):** 63,4 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til god da lokaliteten består av store arealer med naturbeitemark som er i bruk som beite med forholdsvis godt beitetrykk.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er stor, langt over 15 daa, har forekomst av en lang rekke habitatspesifikke arter og en rekke rødlistearter og indikatorarter av beitemarksopp, blant annet fiolett greinkøllesopp, melrødspore og rødneende lutvokssopp (alle tre VU i 2022) i tillegg til blant annet gul vokssopp og skarlagenvokssopp.

Samlet lokalitetskvalitet: Svært høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 32 - Områdenavn: Rolisetran N- **NIN ID:** NINFP2210099821 - **Areal (daa):** 16,6 – **Naturtype:** Boreal hei
Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten i noe grad er i gjengroing og beitetrykket er lavt selv om den beites av dyr på utmarksbeite. Den huser ellers et par hytter, men virker ellers intakt.

Naturmangfoldvurdering: Lite - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til lite da lokaliteten er liten, godt under 50 daa, og den er lite variert med forekomst av bare en kartleggingsenhet. Ingen rødlistearter er registrert og ingen er kjent fra før.

Samlet lokalitetskvalitet: Lav kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 33 - Områdenavn: Talmosetran- **NIN ID:** NINFP2210099818 - **Areal (daa):** 43,2 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til god da lokaliteten består av intakt naturbeitemark som er i bruk som beite for kviger.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er langt over 15 daa, variert og med forekomst av melrødspore (VU) og lutvokssopp (NT). Av arter dominerer blant annet finnskjegg, smalkjempe, småengkall, legeveronika, harerug, gulaks, blåklokke og tepperot.

Samlet lokalitetskvalitet: Svært høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 34 - Områdenavn: Tronstadsetran- **NIN ID:** NINFP2210096076 - **Areal (daa):** 13,4 – **Naturtype:** Naturbeitemark

Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten i stor grad består av naturbeitemark som inntil nylig har vært mer gjengrodd med skog, men hvor rydding og gjenopptakelse av beite er i ferd med å endre tilstanden. Området beites av kviger, og beitetrykket er godt, nesten fir høyt. Det tilleggsføres utenfor lokaliteten.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er mellom 8 og 15 daa, har forekomst av under 7 habitatspesifikke arter, men har forekomst av enkelte rødlistearter av beitemarksopp inkludert gulfotvokssopp (VU). Enga har forekomst av to kartleggingsenheter.

Samlet lokalitetskvalitet: Høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 35 - Områdenavn: Tømmerdalssetran N- **NIN ID:** NINFP2210099831 - **Areal (daa):** 2,7 – **Naturtype:** Naturbeitemark

Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten bare delvis er i bruk som beite, og særlig mot nordvest er i gjengroing med småtrær. Resterende arealer holdes åpne ved beite og sporadisk beitepusning, samt i forbindelse med bord og benker satt opp på knausen i sørvest.

Naturmangfoldvurdering: Moderat - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til moderat da lokaliteten er langt under 8 daa og har under 7 habitatspesifikke arter, men har forekomst av en EN-art (grå narremusserong) i tillegg til lutvokssopp (NT). Av arter ellers forekommer blant annet aurikkelsveve, gulaks, legeveronika, finnskjegg, jonsokkoll, tepperot, harerug, prestekrage og blåklokke.

Samlet lokalitetskvalitet: Moderat kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 36 - Områdenavn: Tømmerdalssetran S- **NIN ID:** NINFP2210099827 - **Areal (daa):** 0,4 – **Naturtype:** Naturbeitemark

Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten bare delvis er i bruk som beite, og særlig mot vest er i gjengroing med småtrær.

Naturmangfoldvurdering: Lite - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til lite da lokaliteten er liten og har forekomst av få habitatspesifikke arter (blåklokke, smalkjempe og prestekrage). Ellers dominerer gulaks og småengkall store arealer. Ingen rødlistearter er registrert og ingen er kjent fra tidligere.

Samlet lokalitetskvalitet: Lav kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 37 - Områdenavn: Tømmerdalssetran SØ- **NIN ID:** NINFP2210099817 - **Areal (daa):** 0,5 – **Naturtype:** Eng-aktig sterkt endret fastmark

Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten er og gjengroing samtidig som den i betydelig grad er preget av forstyrrelser i forbindelse med ulike former for graving og forflytning av masser. Den huser likevel en del av det artsmangfoldet dom trolig fantes har før forstyrrelsene, og som fremdeles inngår i tilgrensende naturbeitemark.

Naturmangfoldvurdering: Lite - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til lite da lokaliteten er liten og har forekomst av få habitatspesifikke arter (blåklokke og prestekrage). Ellers dominerer gulaks og småengkall store arealer. Ingen rødlistearter er registrert og ingen er kjent fra tidligere.

Samlet lokalitetskvalitet: Lav kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 38 - Områdenavn: Tømmeråsetran- **NIN ID:** NINFP2210099815 - **Areal (daa):** 12,5 – **Naturtype:** Naturbeitemark

Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til god da lokaliteten i stor grad består av intakt naturbeitemark som er i bruk som beite for sau.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er mellom 8 og 15 daa, men har forekomst av et par rødlistearter (melrødspore - VU og lutvokssopp - NT). Arter som gulaks, finnskjegg, legeveronika, prestekrage, blåklokke og småengkall inngår i feltsjiktet.

Samlet lokalitetskvalitet: Svært høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 39 - Områdenavn: Vestre Osen- **NIN ID:** NINFP2210096082 - **Areal (daa):** 8,9 – **Naturtype:** Semi-naturlig våteng

Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten i stor grad består av naturbeitemark i begynnende gjengroing med mjødurt og høgvokst gras.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er over 5 daa. Den har ellers fem registrerte habitatspesifikke arter, blant annet sumphaukeskjegg, sløke, slåtestarr og myrhatt. Ingen rødlistearter er registrert og ingen er kjent fra tidligere. Lokaliteten ligger i sammenheng med flere andre beitemarkslokaliteter.

Samlet lokalitetskvalitet: Høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 40 - Områdenavn: Vestre Osen N- **NIN ID:** NINFP2210096078 - **Areal (daa):** 13 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten i stor grad består av gjengroende naturbeitemark med oppslag av noe lyng og ung bjørk. Området beites av sau, og beitetrykket er forholdsvis lavt.

Naturmangfoldvurdering: Moderat - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til moderat da lokaliteten er mellom 8 og 15 daa og har forekomst av 7 habitatspesifikke arter. Ingen rødlistearter er registrert og ingen er kjent fra tidligere. Lokaliteten ligger i sammenheng med flere andre beitemarkslokaliteter. Enga har forekomst av to kartleggingsenheter som stedvis opptrer i tette mosaikker i tillegg til kalkrike fuktenger i søkkene. Lokaliteten ligger i sammenheng med flere andre beitemarkslokaliteter.

Samlet lokalitetskvalitet: Moderat kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 41 - Områdenavn: Vestre Osen NØ- **NIN ID:** NINFP2210096083 - **Areal (daa):** 0,9 – **Naturtype:** Naturbeitemark

Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten i stor grad består av gjengroende naturbeitemark med oppslag av noe lyng og ung bjørk. Området beites av sau, og beitetrykket er forholdsvis lavt.

Naturmangfoldvurdering: Lite - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til lite da lokaliteten er liten, langt under 8 daa og har forekomst av færre enn sju habitatspesifikke arter. Ingen rødlistearter er registrert og ingen er kjent fra tidligere. Lokaliteten ligger i sammenheng med flere andre beitemarkslokaliteter. Enga har forekomst av to kartleggingsenheter som stedvis opptrer i tette mosaikker. Lokaliteten ligger i sammenheng med flere andre beitemarkslokaliteter.

Samlet lokalitetskvalitet: Lav kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 42 - Områdenavn: Vestre Osen S- **NIN ID:** NINFP2210096080 - **Areal (daa):** 12,4 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til god da lokaliteten i stor grad består av intakt naturbeitemark. Mindre partier har imidlertid oppslag av noe lyng, men enga er ryddet og restaurert i løpet av de siste årene og beitetrykket er godt i store deler av lokaliteten, som er inngjerdet og beites av kviger.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er mellom 8 og 15 daa og har forekomst av 7 habitatspesifikke arter samt at den har forekomst av enkelte rødlistearter av beitemarksopp inkludert sauevokssopp og rødne luvokssopp (begge VU). Enga har forekomst av to kartleggingsenheter som teller i kvalitetsvurderingen, og som stedvis opptrer i tette mosaikker, men er i realiteten enda mer variert med innslag av kalkrike fuktenger i søkkene. Dette er imidlertid bare små arealer og teller ikke i kvalitetsvurderingen.

Samlet lokalitetskvalitet: Svært høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 43 - Områdenavn: Vikasetran- **NIN ID:** NINFP2210099814 - **Areal (daa):** 12,3 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten er i bruk som beite, men har hatt varierende beitetrykk og partivis er elle har vært i gjengroing med busker og trær. Dette er delvis fjernet slik at tilstanden er i bedring sammenlignet med tidligere (basert på flyfoto).

Naturmangfoldvurdering: Moderat - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til moderat da lokaliteten er mellom 8 og 15 daa og har få registrerte habitatspesifikke arter. Ingen rødlistearter er registrert og ingen er kjent fra tidligere. Lokaliteten er imidlertid mer variert enn det som kommer til uttrykk da den har innslag av intermediære fuktenger. Dette er ikke en egen kartleggingsenhet og har dermed ikke innvirkning på naturmangfoldsvurderingen.

Samlet lokalitetskvalitet: Moderat kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 44 - Områdenavn: Østre Osen- **NIN ID:** NINFP2210111010 - **Areal (daa):** 20,7 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten stedvis og i noe grad er i gjengroing med ung bjørk og gran. Store arealer er imidlertid mer intakte og har fremdeles tydelig preg av beite. Enkelte trær er fjernet i løpet av de siste årene. Mindre arealer nær de gamle husene har svakt preg av gjødsling.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort i første rekke ut fra at lokaliteten er stor, godt over 15 daa. I tillegg er lokaliteten variert med innslag av flere engtyper. Det er registrert enkelte habitatspesifikke arter som blåklokke, smalkjempe, prestekrage og finnskjegg i tillegg til arter som jonsokkoll, aurikkelsveve, gulaks, mjødukt, hvitbladtistel og skogstorkenebb. Ingen rødlistearter er registrert og ingen er kjent fra før. Lokaliteten er imidlertid undersøkt seint i sesongen. Enkelte vanlige arter av beitemarksopp er registrert, og det er registrert forekomster av en rekke rødlistearter på nærliggende lokaliteter med lignende engtyper som Østre Osen.

Samlet lokalitetskvalitet: Høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 45 - Områdenavn: Ålbergsetran- **NIN ID:** NINFP2210096077 - **Areal (daa):** 11,5 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til god da størstedelen av lokaliteten består av intakt naturbeitemark som er inngjerdet og beites av storfe. Mot øst er engene kun beitet av dyr på utmarksbeite, men samtidig slås mindre arealer som plen.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er mellom 8 og 15 daa, men har forekomst av enkelte rødlistearter av beitemarksopp inkludert fiolett greinkøllesopp og gulfotvokssopp (begge VU). Den har forekomst av 10 habitatspesifikke arter inkludert prestekrage, blåklokke, hvitmaure, engfiol og engfiol. Enga har forekomst av to kartleggingsenheter som er tellende i kvalitetsvurderingen, men i realiteten er den betydelig mer variert da også tørrenger og enger med mindre hevdpreg inngår. Kalkrikt sivevann gjør St små arealer er ekstremt rike med forekomster av bla. hårstarr og vill-lin. En kan også nevne at fiolett greinkøllesopp ble påvist i et areal som i dag slås som plen.

Samlet lokalitetskvalitet: Svært høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 46 - Områdenavn: Gangstadhaugen- **NIN ID:** NINFP2310139257 - **Areal (daa):** 4,2 – **Naturtype:** Naturbeitemark

Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til god da lokaliteten består av enger som er i bruk som beite, med med godt beitetrykk og uten spor etter moderne gjødsling. Lokaliteten er uten registrerte fremmedarter. I enkelte kantsoner inngår noen skogsarter, men også høyt arts mangfold av engarter.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er under 8 daa, men svært artsrik, både på engarter og rødlistearter. Den har forekomst av en rekke habitatspesifikke arter (7 arter observert). Den er også variert, med forekomster av ulike engtyper inkludert fuktenger, artsrike kantsoner (enger med mindre hevdpreg) og svakt kalkrikt typer. Arealene med fuktenger og kantsoner er for små til å telle i kvalitetsvurderingen. Av arter knyttet til semi-naturlig eng forekommer blant annet blåklokke, hvitmaure, engfiol, skogstorkenebb, kornstarr, prestekrage, smalkjempe, bråtestarr, jonsokkoll, rødknapp, finnskjegg, aurikkelsveve, legeveronika, tiriltunge, harerug og gulaks. Av rødlistearter er grå narremusserong (EN), fiolett greinkøllesopp (VU), gulfotvokssopp (VU), musserongvokssopp (VU), gulbrun narrevokssopp (NT), lutvokssopp (NT) og røykkøllesopp (NT) registrert i tillegg til flere mer vanlige arter av beitemarksopp som papegøyevokssopp, grå vokssopp, engvokssopp og honningvokssopp.

Samlet lokalitetskvalitet: Svært høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 47 - Områdenavn: Gangstadhaugen V- **NIN ID:** NINFP2310139258 - **Areal (daa):** 2,1 – **Naturtype:** Naturbeitemark

Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til god da lokaliteten består av enger som er i bruk som beite, med med godt beitetrykk og uten spor etter moderne gjødsling foruten helt i øst, mot mer oppgjødsla eng som er holdt utenfor lokaliteten. Den er uten registrerte fremmedarter.

Naturmangfoldvurdering: Moderat - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til moderat da lokaliteten er under 8 daa, men er variert, med forekomster av ulike engtyper, middelsrike (intermediære) og svakt kalkrikt typer. Enkelte habitatspesifikke arter er også registrert (5 arter observert). Av arter knyttet til semi-naturlig eng forekommer blant annet blåklokke, prestekrage, smalkjempe, bråtestarr, engfiol, finnskjegg, legeveronika, harerug og gulaks. Ingen rødlistearter av karplanter, moser, sopp og lav ble registrert i forbindelse med undersøkelsene og ingen rødlistearter av karplanter, moser, sopp og lav er kjent fra før. Enga er undersøkt for beitemarksopp, men bare noen få vanlige arter som honningvokssopp ble registrert.

Samlet lokalitetskvalitet: Høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 48 - Områdenavn: Grønli- **NIN ID:** NINFP2310140076 - **Areal (daa):** 13,7 – **Naturtype:** Naturbeitemark

Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten består av enger som er i bruk som beite, men med lavt beitetrykk da den kun beites av dyr på utmarksbeite. Den er dermed i begynnende gjengroing med opphopping av dødt gras og oppslag av noen unge trær i tillegg til at enkelte partier domineres av lyng. Lokaliteten er uten registrerte fremmedarter, og uten spor etter moderne gjødsling, foruten i mindre arealer nær husene. Arealet helt i sørvest har vært mer gjengrodd tidligere (tidlig gjenvekstsuksesjon), men grana som tidligere stod her, er hogd i løpet av de siste årene. Flere engarter spirer nå i disse arealene, men de har et noe oppgjødsla preg på grunn av råtnende røtter og stubber.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er mellom 8 og 15 daa og har innslag av en lang rekke habitatspesifikke arter (8 arter observert). Den er også variert, med forekomster av ulike engtyper inkludert fuktenger, middelsrike (intermediære) og svakt kalkrikt typer. Arealene med rike fuktenger er for små til å telle i kvalitetsvurderingen. Av arter knyttet til semi-naturlig eng forekommer blant annet blåklokke, prestekrage, smalkjempe, bråtestarr, jonsokkoll, rødknapp, engfiol, finnskjegg, legeveronika, tiriltunge, harerug og gulaks. Av rødlistearter er fiolett greinkøllesopp (VU) registrert i tillegg til flere mer vanlige arter av beitemarksopp som svartduggvokssopp, engvokssopp og honningvokssopp.

Samlet lokalitetskvalitet: Høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 49 - Områdenavn: Gullhaugen- **NIN ID:** NINFP2310139259 - **Areal (daa):** 8,2 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til god da lokaliteten består av enger som er i bruk som beite, for det meste med med godt beitetrykk og uten spor etter moderne gjødsling. Lokaliteten er uten registrerte fremmedarter. I enkelte kantsoner inngår noen skogsarter og arealer med noe lyng (disse arealene regnes å være i brakkleggingsfase).

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er litt over 8 daa, har forekomst av en EN-art, og er variert med flere ulike engtyper. Det inngår både middelsrike (intermediære) og noe rikere engtyper, med de rikeste arealene mot øst. I tillegg har lokaliteten innslag av en rekke habitatspesifikke arter (5 arter observert). Av arter knyttet til semi-naturlig eng forekommer blant annet blåklomme, prestekrage, smalkjempe, hvitbladtistel, mjødur, finnskjegg, legeveronika, tiriltunge, harerug, aurikkelsveve og gulaks. Av rødlistearter er grå narremusserong (EN), registrert i tillegg til enkelte ubestemte arter av rødsporer (Entoloma) jordtunger.

Samlet lokalitetskvalitet: Svært høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 50 - Områdenavn: Høgåsen- **NIN ID:** NINFP2310140080 - **Areal (daa):** 17,5 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til god da lokaliteten består av enger som er i bruk som beite, og for det meste er uten tegn til gjengroing med busker og trær eller med opphoping av dødt gras. Mot øst deler et gjerde av noe av beitemarka. Denne beites kun av dyr på utmarksbeite, og har betydelig lavere beitetrykk (begynnende gjengroing med mer dødt gras og noen unge trær). Lokaliteten er uten registrerte fremmedarter, og kun med svake spor etter moderne gjødsling i små arealer nærmest husene.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er stor, over 15 daa og har innslag av en lang rekke habitatspesifikke arter (7 arter observert). Av arter knyttet til semi-naturlig eng forekommer blant annet blåklomme, prestekrage, smalkjempe, engfiol, finnskjegg, legeveronika, tiriltunge, harerug og gulaks, og mot vest økende mengde firkantperikum og tveskjeggveronika. Av rødlistearter er rødskevokssopp (NT) og rødne luttvokssopp (VU) registrert i tillegg til flere ubestemte arter av rødsporer (Entoloma).

Samlet lokalitetskvalitet: Svært høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 51 - Områdenavn: Høgåsen NV- **NIN ID:** NINFP2310140074 - **Areal (daa):** 0,9 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten består av enger som er i bruk som beite, men med lavt beitetrykk da den kun beites av dyr på utmarksbeite. Den er dermed i begynnende gjengroing med opphoping av dødt gras og oppslag av noen unge trær. Lokaliteten er uten registrerte fremmedarter, og uten spor etter moderne gjødsling.

Naturmangfoldvurdering: Moderat - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til moderat da lokaliteten er noe variert med to kartleggingsenheter som teller i kvalitetsvurderingen. Den er ellers liten, godt under 8 daa og har innslag av enkelte habitatspesifikke arter (3 arter observert). Av arter knyttet til semi-naturlig eng forekommer blant annet blåklomme, smalkjempe, finnskjegg, legeveronika, harerug og gulaks. Enkelte vanlige arter av beitemarksopp som grå vokssopp og honningvokssopp er registrert. Ingen rødlistearter av karplanter, moser, sopp og lav ble registrert i forbindelse med undersøkelsene og ingen rødlistearter av karplanter, moser, sopp og lav er kjent fra før.

Samlet lokalitetskvalitet: Moderat kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 52 - Områdenavn: Høgåsen SV- **NIN ID:** NINFP2310140081 - **Areal (daa):** 2,1 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten består av enger som er i bruk som beite, men med lavt beitetrykk da den kun beites av dyr på utmarksbeite. Den er dermed i begynnende gjengroing med opphoping av dødt gras og oppslag av noen unge trær. Lokaliteten er uten registrerte fremmedarter, og uten spor etter moderne gjødsling.

Naturmangfoldvurdering: Lite - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til lite da lokaliteten er liten, godt under 8 daa og har innslag av enkelte habitatspesifikke arter (4 arter observert). Av arter knyttet til semi-naturlig eng forekommer blant annet blåklomme, smalkjempe, engfiol, finnskjegg, legeveronika, harerug og gulaks. Enkelte vanlige arter av beitemarksopp som grå vokssopp og honningvokssopp er registrert. Ingen rødlistearter av karplanter, moser, sopp og lav ble registrert i forbindelse med undersøkelsene og ingen rødlistearter av karplanter, moser, sopp og lav er kjent fra før.

Samlet lokalitetskvalitet: Lav kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 53 - Områdenavn: Høgåsen V- **NIN ID:** NINFP2310140078 - **Areal (daa):** 1,2 – **Naturtype:** Semi-naturlig våteng

Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten består av enger som er i bruk som beite, men med lavt beitetrykk da den kun beites av dyr på utmarksbeite. Den er dermed i begynnende gjengroing med opphoping av dødt gras og starr, og oppslag av noen unge trær. Lokaliteten er uten registrerte fremmedarter, og uten spor etter moderne gjødsling.

Naturmangfoldvurdering: Moderat - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til moderat da lokaliteten er liten, under 2 daa, men har innslag av flere habitatspesifikke arter (4 arter observert). Av arter knyttet

til semi-naturlig våteng forekommer blant annet jåblom, mjødurt, gråstarr, sløke, slåttestarr, sumphaukeskjegg og skogørkvein. Noe ung bjørk finnes spedt. Ingen rødlistearter av karplanter, moser, sopp og lav ble registrert i forbindelse med undersøkelsene og ingen rødlistearter av karplanter, moser, sopp og lav er kjent fra før.

Samlet lokalitetskvalitet: Moderat kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 54 - Områdenavn: Imtjønsetran- **NIN ID:** NINFP2310128352 - **Areal (daa):** 19,2 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til god da lokaliteten består av enger som er i bruk som beite og uten tegn til gjengroing med busker og trær eller med opphoping av dødt gras. Lokaliteten er uten registrerte fremmedarter eller spor etter moderne gjødsling. Storparten har ifølge driveren tidligere vært slått, men de delene som fremdeles har slåttepreg er skilt ut som egne lokaliteter.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert som stort basert på at det er registrert en god del habitatspesifikke arter, en lang rekke rødlista og arter av beitemarksopp, og at lokaliteten er stor, godt over 15 daa. Arter som blåklomme, gulaks, finnskjegg, nattfiol, tiriltunge, storblåfjær, rødknapp, prestekrage og fjelltimotei ble registrert. Enga er undersøkt for beitemarksopp, og arter som grå narremusserong (EN), rødne luttokssopp (VU), fiolett greinkøllesopp (VU) og melrødspore (VU) ble registrert. Lokaliteten tilsvarer NINFP2110030960 fra 2021, men noe areal er omklassifisert til slåttemark på grunn av endringer i skjøtsel.

Samlet lokalitetskvalitet: Svært høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 55 - Områdenavn: Imtjønsetran- **NIN ID:** NINFP2310128353 - **Areal (daa):** 1,6 – **Naturtype:** Slåttemark
Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert som god basert på at lokaliteten er intakt slåttemark, og i bruk med slått, samt at den er uten spor etter slitasje, tunge kjøretøyer eller fremmede arter. Lokaliteten er tidligere undersøkt (BN00089025) og avgrensningen er utvidet en del i forhold til inngjerding av eng, målretta restaurering og pågående slåtteskjøtsel. Enga ligger i direkte tilknytning til ei stor og artsrik naturbeitemark.

Naturmangfoldvurdering: Moderat - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert som moderat basert på at det er registrert en god del habitatspesifikke arter, en lang rekke rødlista og arter av beitemarksopp, men at lokaliteten er liten, langt under 4 daa. Arter som blåklomme, marinøkkel, gulaks, finnskjegg, nattfiol, tiriltunge, storblåfjær, rødknapp, prestekrage og fjelltimotei ble registrert. Enga er undersøkt for beitemarksopp, og arter som rødne luttokssopp (VU), gulvokssopp (VU) og melrødspore (VU) ble registrert. Like utenfor gjerdet er en rekke andre arter av rødlista beitemarksopp registrert. I 2023 ble også gode bestander av hvitkurle (VU) registrert. Lokaliteten er en utvidelse av NINFP2110030952 registrert av Biofokus i 2021.

Samlet lokalitetskvalitet: Høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 56 - Områdenavn: Imtjønsetran- **NIN ID:** NINFP2310128354 - **Areal (daa):** 0,7 – **Naturtype:** Slåttemark
Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert som god basert på at lokaliteten er intakt slåttemark, og i bruk med slått, samt at den er uten spor etter slitasje, tunge kjøretøyer eller fremmede arter. Lokaliteten er tidligere undersøkt (BN00089025) og avgrensningen er noe utvida på grunn av inngjerding, målretta restaurering og pågående slåtteskjøtsel. Enga ligger i direkte tilknytning til ei stor og artsrik naturbeitemark.

Naturmangfoldvurdering: Moderat - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert som moderat basert på at det er registrert en god del habitatspesifikke arter, en lang rekke rødlista og arter av beitemarksopp, men at lokaliteten er liten, langt under 4 daa. Arter som blåklomme, gulaks, finnskjegg, nattfiol, tiriltunge, storblåfjær, rødknapp, prestekrage og fjelltimotei ble registrert. Enga er undersøkt for beitemarksopp, og arter som grå rødne luttokssopp (VU), fiolett greinkøllesopp (VU) og melrødspore (VU) ble registrert. Like utenfor gjerdet er en rekke andre arter av rødlista beitemarksopp registrert. Lokaliteten tilsvarer NINFP2110030962 registrert av Biofokus i 2021.

Samlet lokalitetskvalitet: Høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 57 - Områdenavn: Imtjønsetran- **NIN ID:** NINFP2310128711 - **Areal (daa):** 2,4 – **Naturtype:** Slåttemark
Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert som god basert på at lokaliteten er slåttemark som er i bruk som beite, men hvor slåtteskjøtsel er i ferd med å tas opp igjen. Lokaliteten er uten spor etter slitasje, tunge kjøretøyer eller fremmede arter. Lokaliteten er tidligere undersøkt (BN00089025) og avgrensningen er noe utvida vestover på grunn av vurdering av slåttemarksstruktur i et større areal enn opprinnelig kartlagt. Enga ligger i direkte tilknytning til ei stor og artsrik naturbeitemark (NINFP2110030960), og er i 2023 skilt ut fra denne.

Naturmangfoldvurdering: Moderat - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert som moderat basert på at det er registrert en god del habitatspesifikke arter, en lang rekke rødlista og arter av beitemarksopp, men at lokaliteten er liten, langt under 4 daa. Arter som blåklomme, gulaks, finnskjegg, nattfiol, tiriltunge, storblåfjær, rødknapp, prestekrage og fjelltimotei ble registrert. Enga er undersøkt for beitemarksopp, og arter som grå narremusserong (EN), rødne luttokssopp (VU), musserongvokssopp (VU) og gulvokssopp (VU), gulbrun narrevokssopp (NT), røykkøllesopp (NT) og luttokssopp (NT) ble registrert. Like utenfor gjerdet er en rekke andre arter av rødlista beitemarksopp registrert.

Samlet lokalitetskvalitet: Høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 58 - Områdenavn: Lerstadsetran- **NIN ID:** NINFP2310140087 - **Areal (daa):** 11,1 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten består av enger som er i bruk som beite, men med lavt beitetrykk da den kun beites av dyr på utmarksbeite. Den er dermed i begynnende gjengroing med opphoping av dødt gras og oppslag av noen unge trær i tillegg til at enkelte partier domineres av lyng og ungsog. Lokaliteten er uten registrerte fremmedarter, og uten spor etter moderne gjødsling.
Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er mellom 8 og 15 daa og har innslag av en lang rekke habitatspesifikke arter (8 arter observert). Den er også variert, med forekomster av ulike engtyper inkludert fuktenger, middelsrike (intermediære) og svakt kalkrikt typer. Arealene med fuktenger er for små til å telle i kvalitetsvurderingen. Av arter knyttet til semi-naturlig eng forekommer blant annet blåklomme, hvitmaure, vill-lin, skogstorkenebb, kornstarr, prestekrage, smalkjempe, bråtestarr, jonsokkoll, rødknapp, engfiol, finnskjegg, aurikkelsveve, legeveronika, tiriltunge, harerug og gulaks. Av rødlistearter er grå narremusserong (EN), fiolett greinkøllesopp (VU), gulbrun narrevokssopp (NT) og rødskevokssopp (NT) registrert i tillegg til flere mer vanlige arter av beitemarksopp som papegøyevokssopp, grå vokssopp, engvokssopp og honningvokssopp.

Samlet lokalitetskvalitet: Høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 59 - Områdenavn: Litj-Sollia- **NIN ID:** NINFP2310139256 - **Areal (daa):** 82,9 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten består av enger som er i bruk som beite, men med svært varierende beitetrykk og oppgjødslingsgrad. Det siste sannsynligvis som følge av bruk av beitepusser der dette er mulig, samt tilleggsfôring av beitedyr. Dette gjør at beitemarkene består av en mosaikk mellom mer og mindre oppgjødsle arealer i tillegg til lite oppgjødsle kantsoner. Hele området er inngjerda og beites av dyr på innsmarksbeite. Enkelte kantsoner, særlig mot øst har preg av begynnende gjengroing med opphoping av dødt gras og oppslag av noen unge trær i tillegg til at enkelte partier domineres av lyng. Lokaliteten er uten registrerte fremmedarter.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er nesten 90 daa og har innslag av en lang rekke habitatspesifikke arter (6 arter observert). Den er bratt, variert og artsrik, med forekomster av ulike engtyper inkludert fuktenger, middelsrike (intermediære) og svakt kalkrikt typer i tillegg til de nevnte gjødselpåvirka arealene, alt i dette mosaikken. Arealene med fuktenger er for små til å telle i kvalitetsvurderingen, men finnes i en lang rekke søkk påvirket av rikt sigevann fra liene lenger oppe. Av arter forekommer blant annet blåklomme, hvitmaure, vill-lin, mjødurt, hvitbladistel, skogstorkenebb, kornstarr, prestekrage, smalkjempe, nattfiol, bråtestarr, jonsokkoll, engfiol, finnskjegg, aurikkelsveve, legeveronika, tiriltunge, harerug og gulaks. Av rødlistearter er grå narremusserong (EN) og mørkskjellet vokssopp (VU), registrert i tillegg til flere mer vanlige arter av beitemarksopp som mønjevokssopp, gul vokssopp, skarlagenvokssopp, engvokssopp og honningvokssopp.

Samlet lokalitetskvalitet: Høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 60 - Områdenavn: Prestlia- **NIN ID:** NINFP2310139260 - **Areal (daa):** 3,2 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten er i bruk som beite med godt beitetrykk, men er preget av oppgjødsling fra tilleggsfôring eller bruk av kunstgjødsel på tilgrensede arealer. Den utgjør dermed en liten rest av mer intakt eng i et ellers mer oppgjødslet landskap. Noen få graner finnes, og disse brukes som le for beitedyr, med påfølgende tråkkslitasje. Ingen fremmedarter er registrert.

Naturmangfoldvurdering: Lite - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til lite da lokaliteten er liten og har få registrerte habitatspesifikke arter (3 arter observert). Ingen rødlistearter av karplanter, moser, sopp og lav ble registrert i forbindelse med undersøkelsene og ingen rødlistearter av karplanter, moser, sopp og lav er kjent fra før. Av beitemarksopp er bare vanlige arter som gråmvokssopp, honningvokssopp og engvokssopp registrert. Av arter knyttet til semi-naturlig eng inngår blant annet gulaks, engkvein, blåklomme, finnskjegg, rødknapp, legeveronika og fjellblom.

Samlet lokalitetskvalitet: Lav kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 61 - Områdenavn: Reinasetran NØ- **NIN ID:** NINFP2310139208 - **Areal (daa):** 6,3 – **Naturtype:** Naturbeitemark

Tilstandsvurdering: Svært redusert - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til svært redusert da arealet er i bruk som beite, men med lavt beitetrykk, og for lengst er mer eller mindre gjengrodd med ungsog og også dominert av skogsarter i feltsjiktet. Enkelte trær er hogd i løpet av de siste årene, slik at mer lys nå slipper til i feltsjiktet. Lokaliteten har ingen spor etter moderne gjødsling og fremmedarter er ikke registrert.

Naturmangfoldvurdering: - **Naturmangfoldbeskrivelse:**

Samlet lokalitetskvalitet: Svært lav kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 62 - Områdenavn: Reinasetra- **NIN ID:** NINFP2310139196 - **Areal (daa):** 26 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten består av enger som er i bruk som beite, men med svært varierende beitetrykk. Dette gjør at beitemarkene består av en mosaikk mellom intakte enger og arealer med ulik gjengroingsgrad, det siste er særlig tydelig mot nordøst. Hele området er

inngjerda og beites av dyr på innsmarksbeite. Lokaliteten er uten registrerte fremmedarter og uten spor etter moderne gjødsling.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er stor, godt over 15 daa og er variert med flere ulike engtyper, både middelsrike (intermediære) og svakt kalkrike i tillegg til forekomster av kalkrike fuktenger. I tillegg har lokaliteten innslag av en rekke habitatspesifikke arter (7 arter observert). Av arter knyttet til semi-naturlig eng forekommer blant annet blåklokke, prestekrage, småengkall, smalkjempe, hvitbladtistel, mjørdurt, engfiol, finnskjegg, legeveronika, tiriltunge, harerug, aurikkelsveve og gulaks. Av rødlistearter er musserongvokssopp (VU) og lutvokssopp (NT) registrert i tillegg til flere ubestemte arter av rødsporer (Entoloma).

Samlet lokalitetskvalitet: Høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 63 - Områdenavn: Sagtjønnsen - **NIN ID:** NINFP2310139248 - **Areal (daa):** 16,7 – **Naturtype:** Naturbeitemark
Tilstandsvurdering: God - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til god da lokaliteten består av enger som er i bruk som beite, og for det meste er uten tegn til gjengroing med busker og trær eller med opphopping av dødt gras. Lokaliteten er uten registrerte fremmedarter, og kun med svake spor etter moderne gjødsling i små arealer øst for husene (de flateste partiene).

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er stor, over 15 daa og er variert med flere ulike engtyper, både tørre og friske. Også mindre arealer med kalkrike fuktenger er observert, men disse er for små til å telle i kvalitetsvurderingen. I tillegg har lokaliteten innslag av en rekke habitatspesifikke arter (6 arter observert). Av arter knyttet til semi-naturlig eng forekommer blant annet blåklokke, prestekrage, smalkjempe, hvitbladtistel, mjørdurt, engfiol, finnskjegg, legeveronika, tiriltunge, harerug, aurikkelsveve og gulaks. Av rødlistearter er grå narremusserong (EN), halmgul køllesopp (VU) og musserongvokssopp (VU) registrert i tillegg til flere ubestemte arter av rødsporer (Entoloma).

Samlet lokalitetskvalitet: Svært høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 64 - Områdenavn: Sagtjønnsen V- **NIN ID:** NINFP2310139234 - **Areal (daa):** 1,9 – **Naturtype:** Naturbeitemark

Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da det meste av lokaliteten er i bruk som beite, men har vært ute av bruk for inntil få år siden. Den fremstår fremdeles som den i noe grad er i begynnende gjengroing med opphopping av dødt gras og oppslag av til dels mye mjørdurt. Lokaliteten er uten registrerte fremmedarter, og uten spor etter moderne gjødsling.

Naturmangfoldvurdering: Moderat - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til moderat da lokaliteten er godt under daa, men har flere registrerte rødlistearter av beitemarksopp. Den har også forekomst av enkelte habitatspesifikke arter (4 arter observert). Av arter knyttet til semi-naturlig eng forekommer blant annet blåklokke, prestekrage, rødknapp, engfiol, legeveronika, harerug og gulaks, og mot øst økende mengde mjørdurt. Av rødlistearter er melrødspore (VU) og gulbrun narrevokssopp (NT) registrert i tillegg til flere ubestemte arter av rødsporer (Entoloma).

Samlet lokalitetskvalitet: Moderat kvalitet

Kartleggers kommentar:

Nr: 65 - Områdenavn: Granhaugen (Sagtjønnsen vest)- **NIN ID:** NINFP2310139233 - **Areal (daa):** 11,7 – **Naturtype:** Naturbeitemark

Tilstandsvurdering: Moderat - **Tilstandsbeskrivelse:** Tilstand er vurdert til moderat da det meste av lokaliteten foruten mindre arealer mot øst er ute av bruk, men har vært i bruk for inntil få år siden, og i dag er i begynnende gjengroing med opphopping av dødt gras og oppslag av einer og ung bjørk. Lokaliteten er uten registrerte fremmedarter, og kun med svake spor etter moderne gjødsling i små arealer i øst.

Naturmangfoldvurdering: Stort - **Naturmangfoldbeskrivelse:** Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er mellom 8 og 15 daa, men har innslag av en lang rekke habitatspesifikke arter (7 arter observert). Av arter knyttet til semi-naturlig eng forekommer blant annet blåklokke, prestekrage, smalkjempe, hvitmaure, engfiol, finnskjegg, legeveronika, tiriltunge, harerug og gulaks, og mot vest økende mengde einer, firkantperikum og tveskjeggveronika. Av rødlistearter er fiolett greinkøllesopp (VU) registrert i tillegg til flere ubestemte arter av rødsporer (Entoloma).

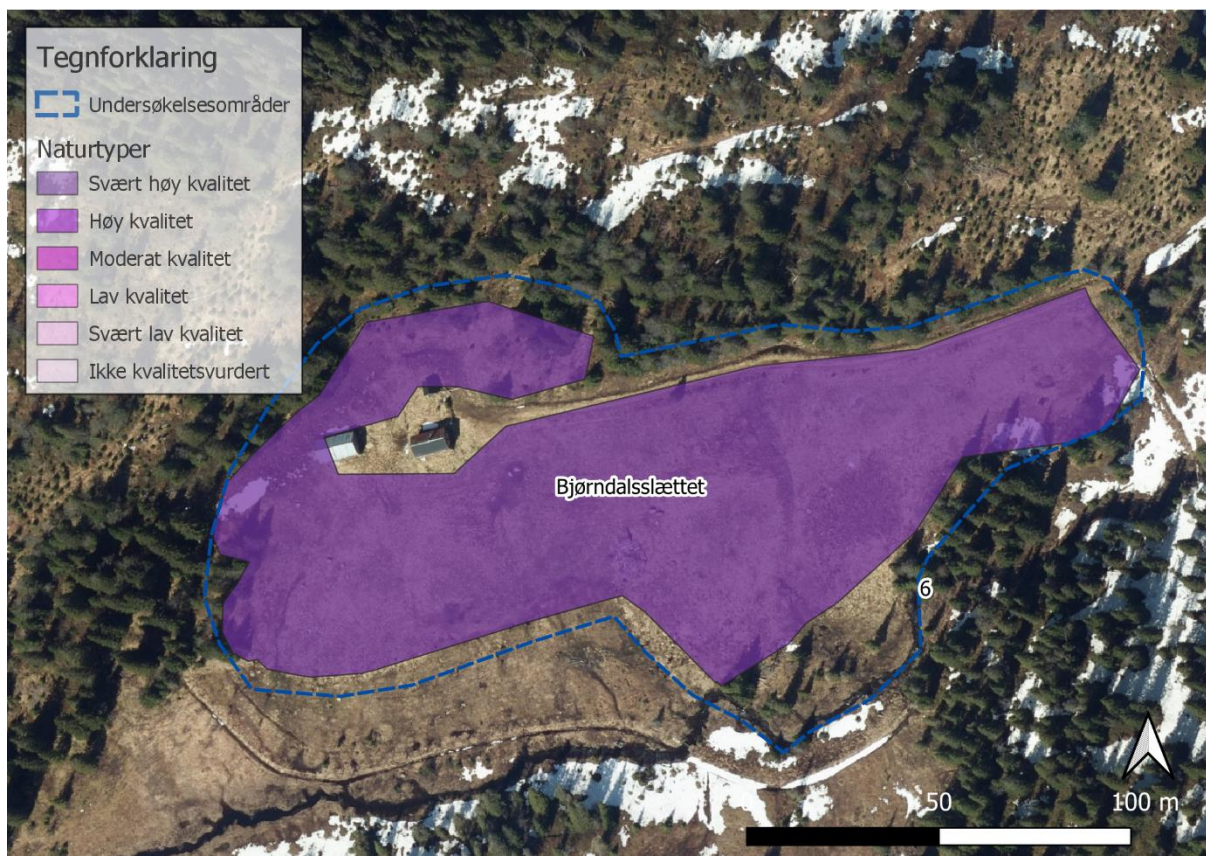
Samlet lokalitetskvalitet: Høy kvalitet

Kartleggers kommentar:

Vedlegg 2. Naturtypekart

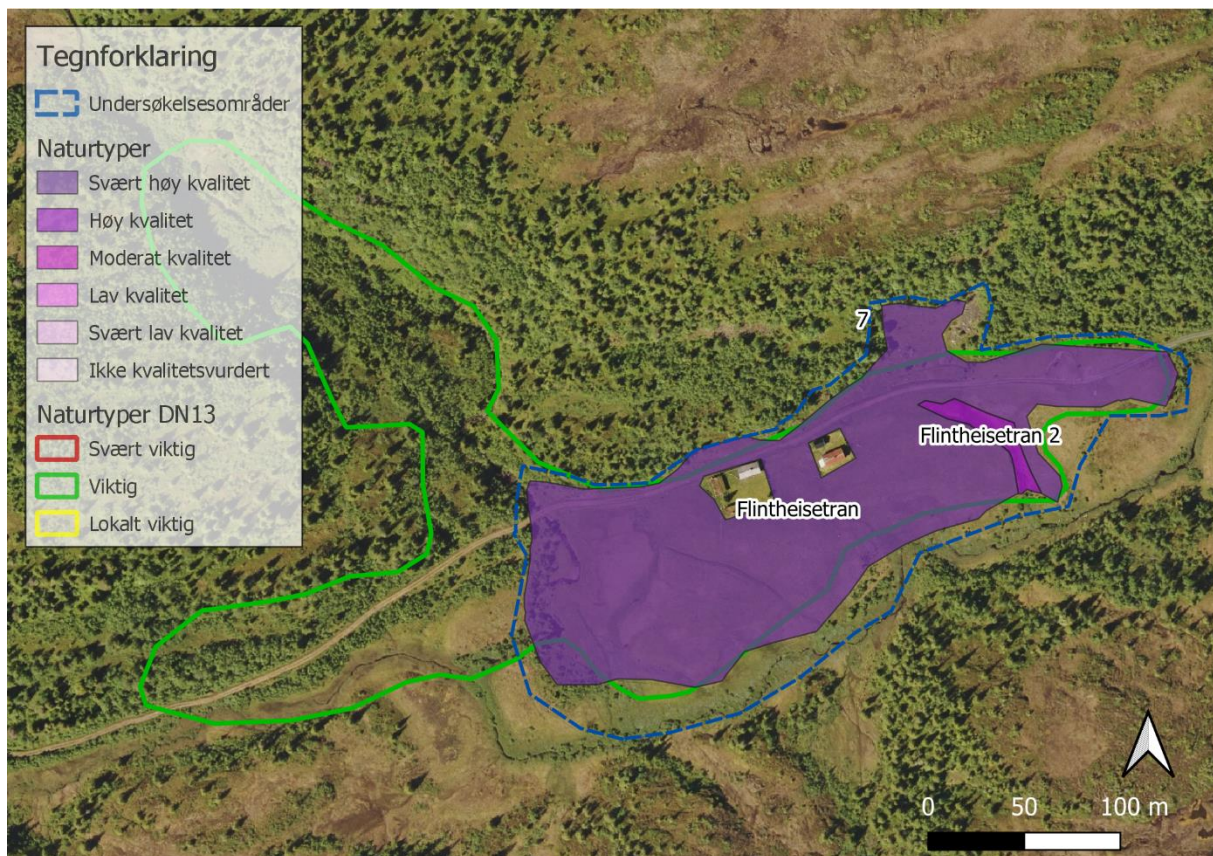
Naturtypekart for hvert enkelt undersøkelsesområde i samme rekkefølge som de er beskrevet tidligere i rapporten. Også områder uten registrerte naturtyper er inkludert slik at en kan se hvilke arealer som er undersøkt.

Eventuelle eldre naturtyperegistreringer inngår for de områdene (nr. 2, 3 og 37) som har slike. På den måten kan sen se forskjellene mellom tidligere og nye registrerte naturtyper.

Figur 8. Område nr. 1. Bjørndalsslættet. Kartgrunnlag: Kartverket.

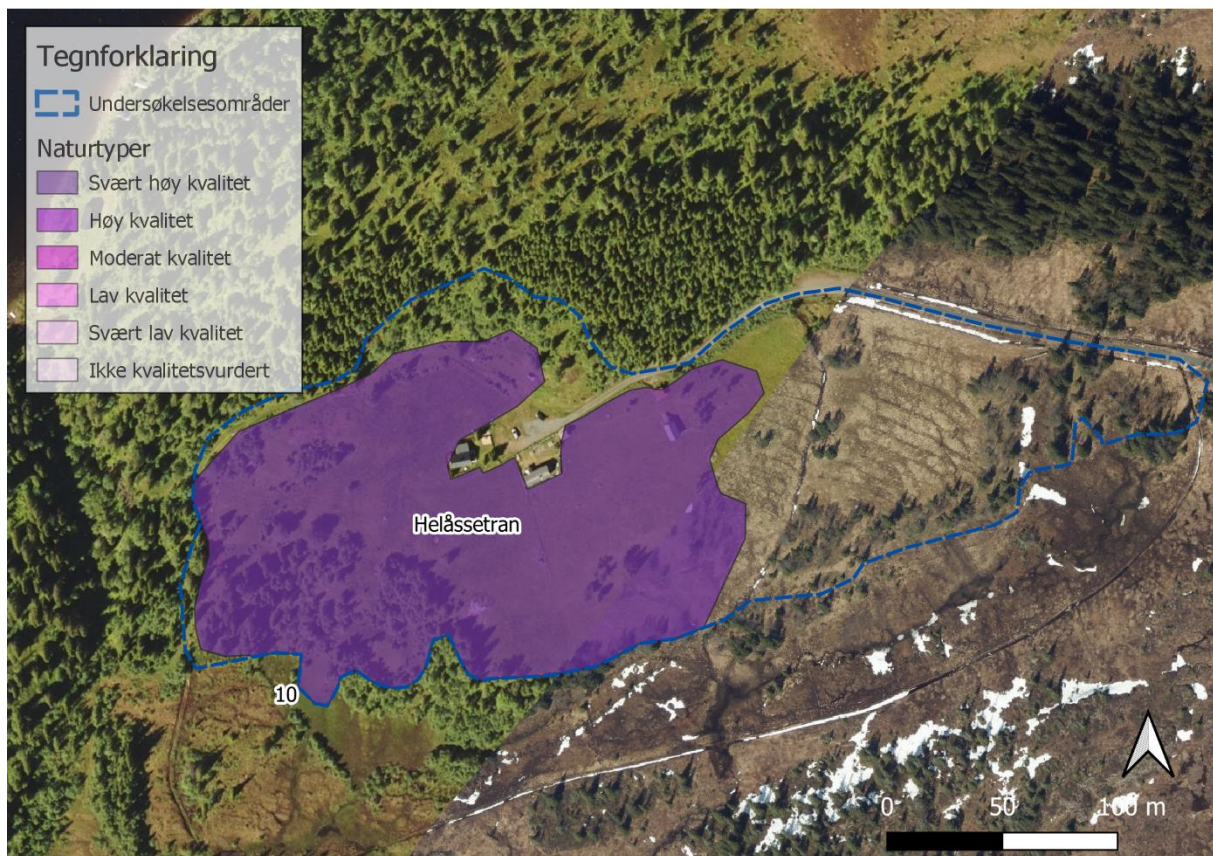

Figur 9. Område nr. 2 Flintheisetran. Også her er store arealer med gjengrodd naturbeitemark og myr holdt utenfor både i nordvest og i vest. Kartgrunnlag: Kartverket.

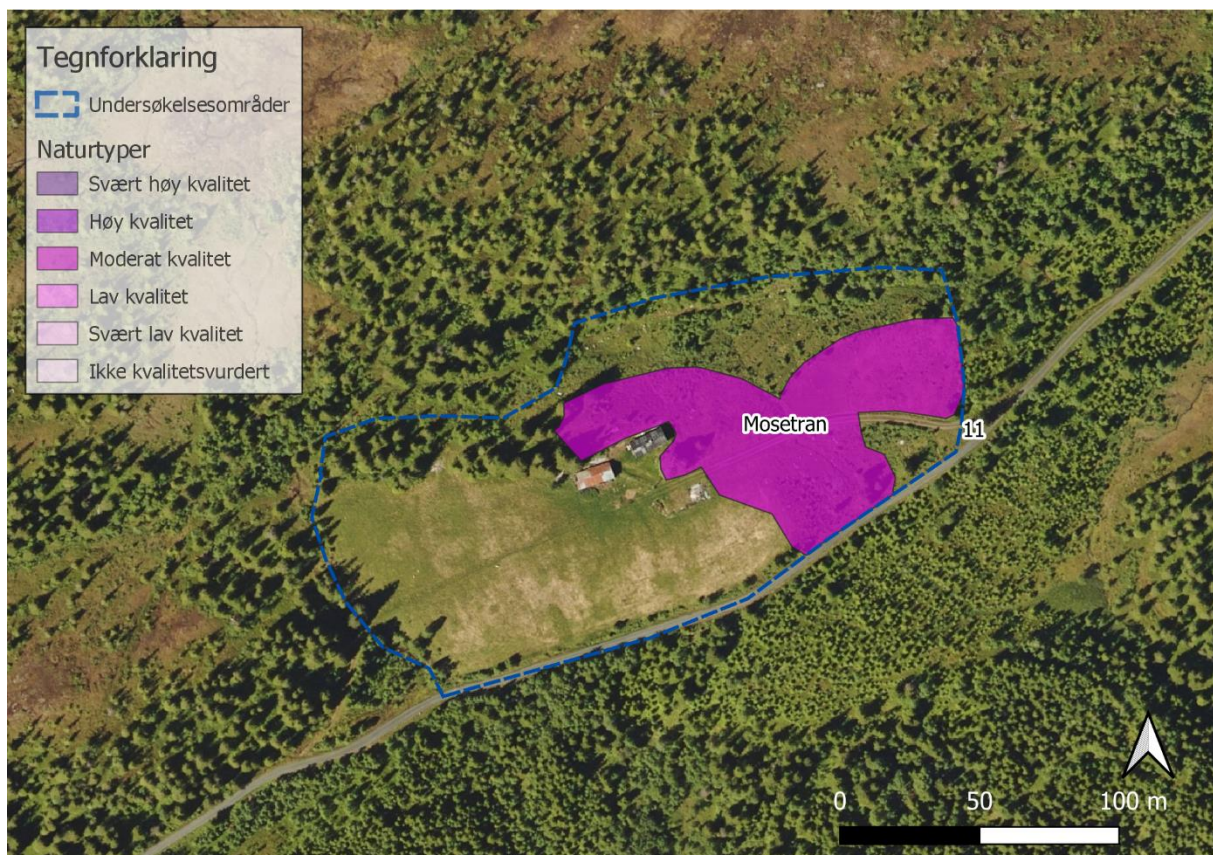

Figur 10. Område nr. 3 Heggbakksentra. Her ser en at deler av eldre lokalitet er holdt utenfor. Kartgrunnlag: Kartverket.

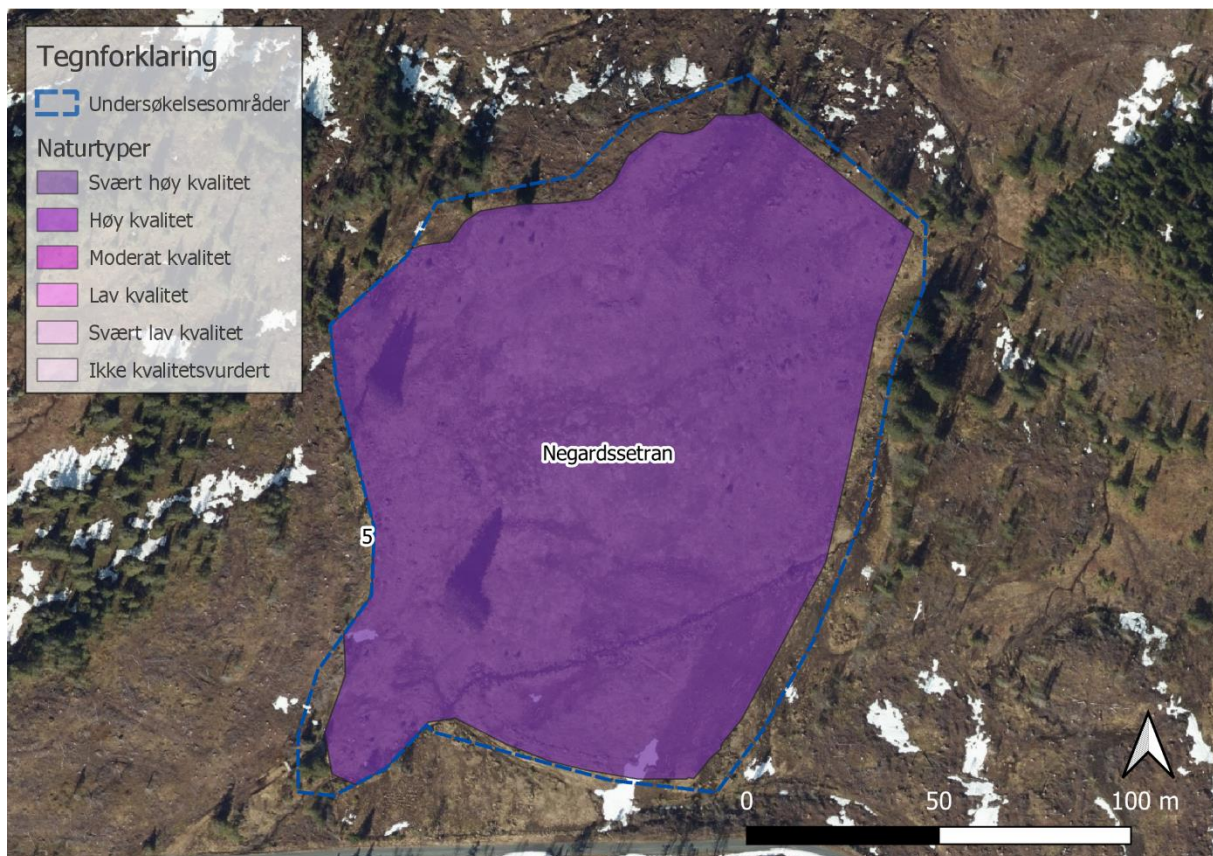

Figur 11. Område nr. 4 Helåsetran. Myrer og forstyrta arealer er holdt utenfor. Kartgrunnlag: Kartverket.

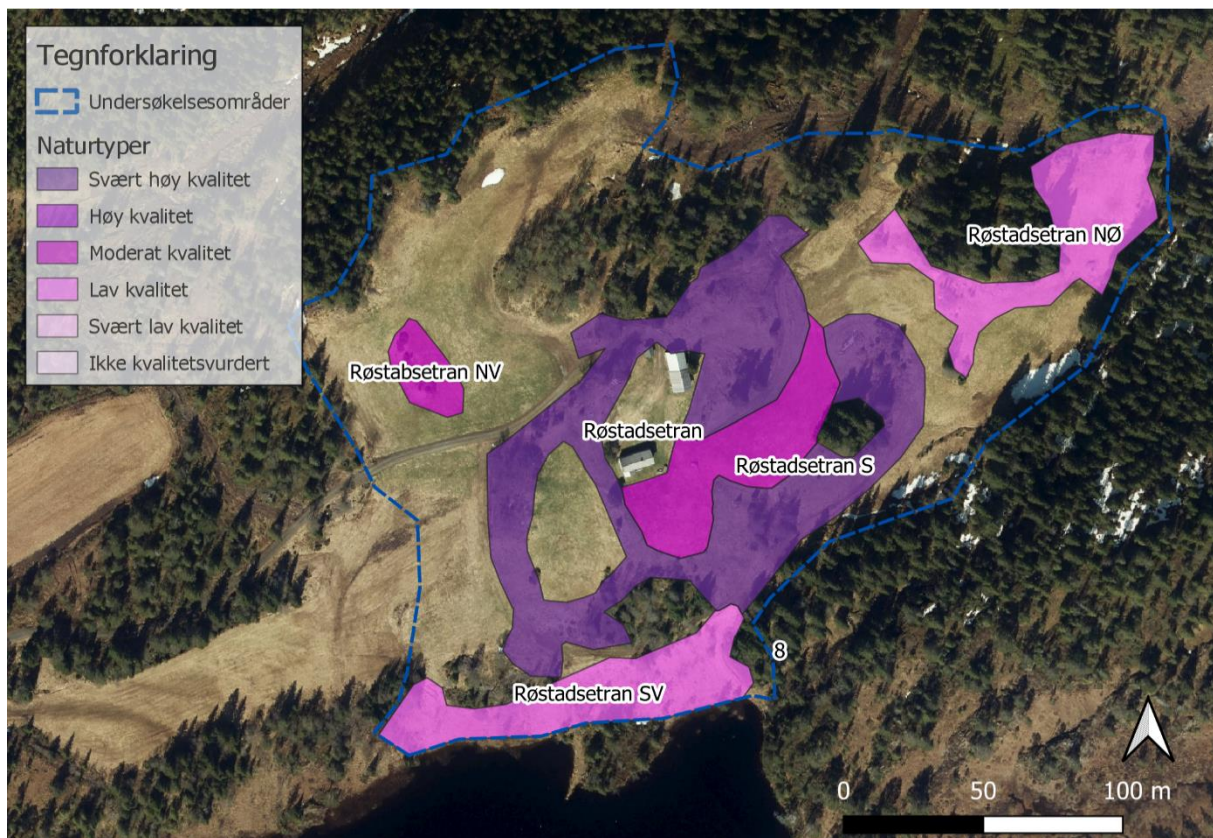

Figur 12. Område nr. 5 Mosetran. Engene mot vest som ikke inngår er skjotta med beitepusser og bærer tydelig preg av oppgjødsling. Kartgrunnlag: Kartverket.

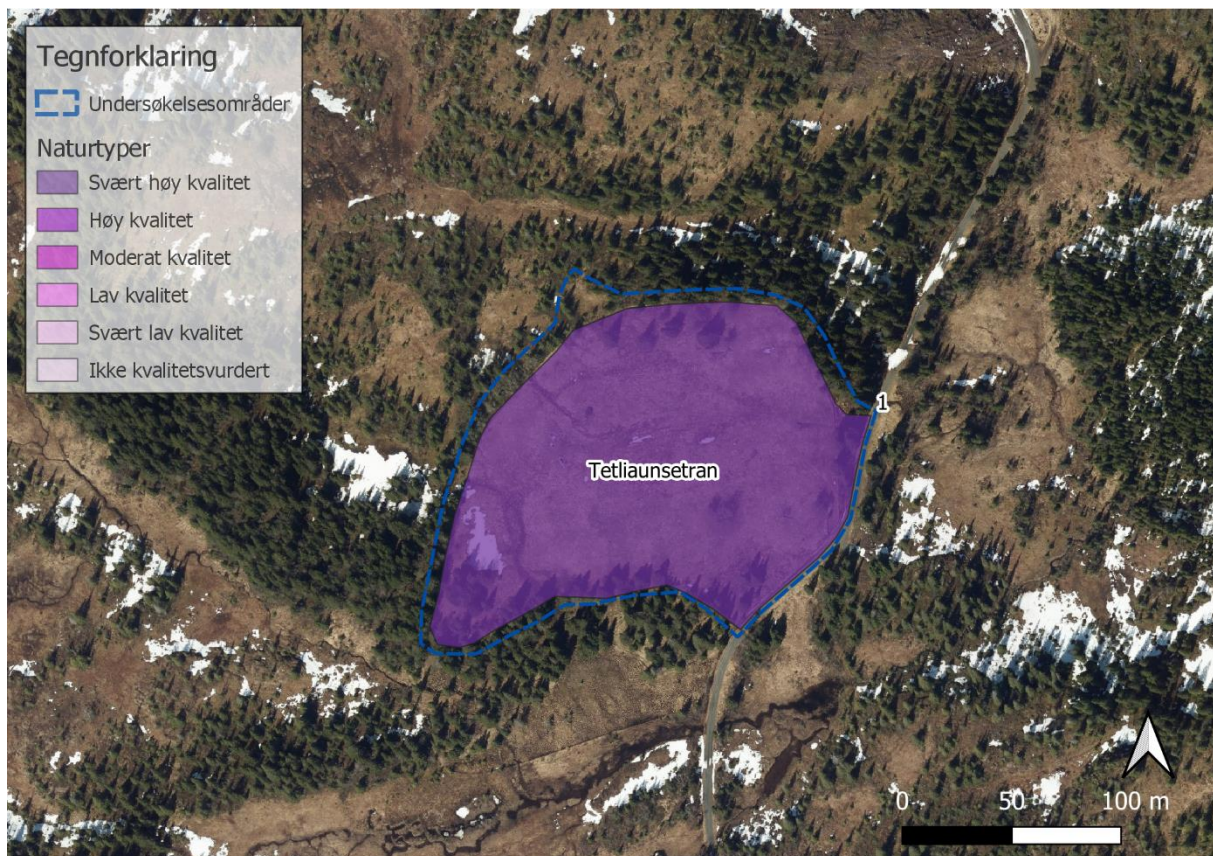

Figur 13. Område nr. 6 Nergardssetran. Kartgrunnlag: Kartverket.

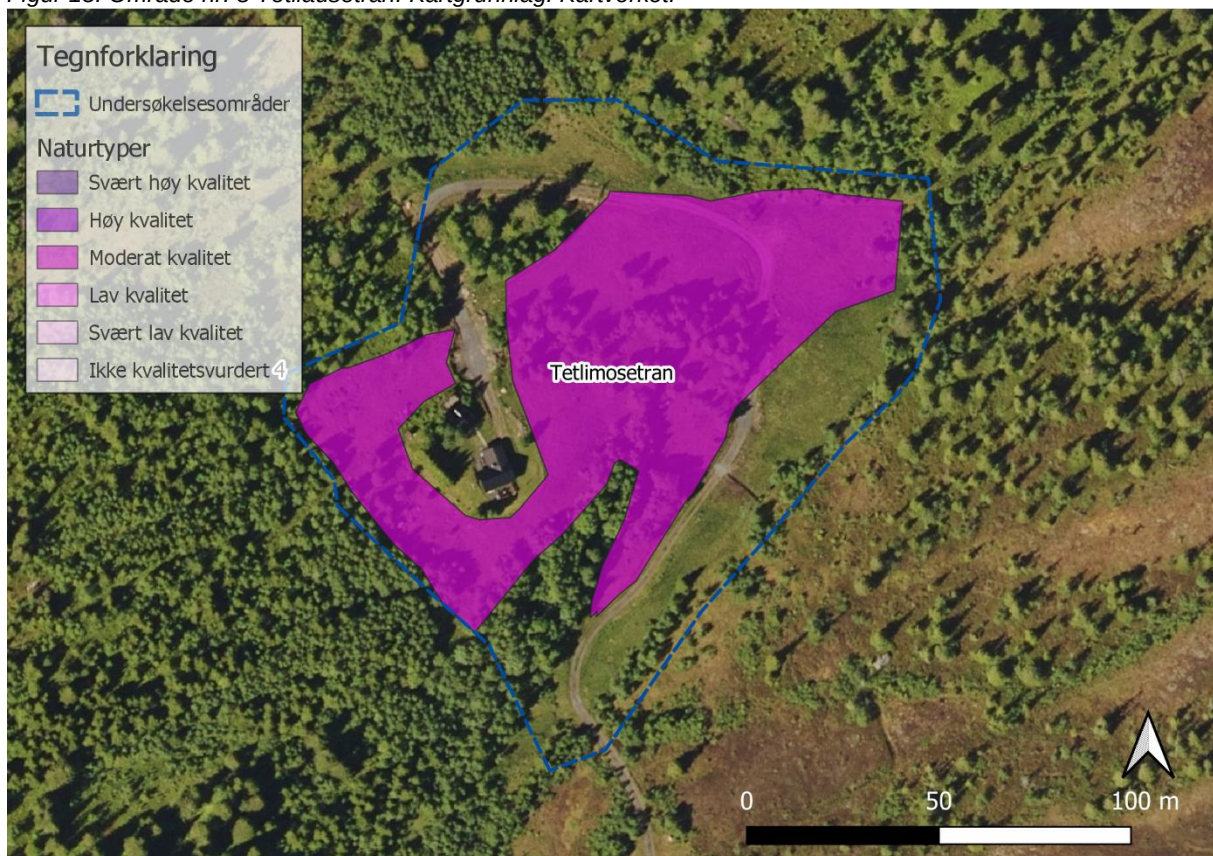

Figur 14. Område nr. 7 Røstadsetran. Noe av arealet er betydelig oppgjødsla og andre deler benyttes til moderne fôrproduksjon. Kartgrunnlag: Kartverket.

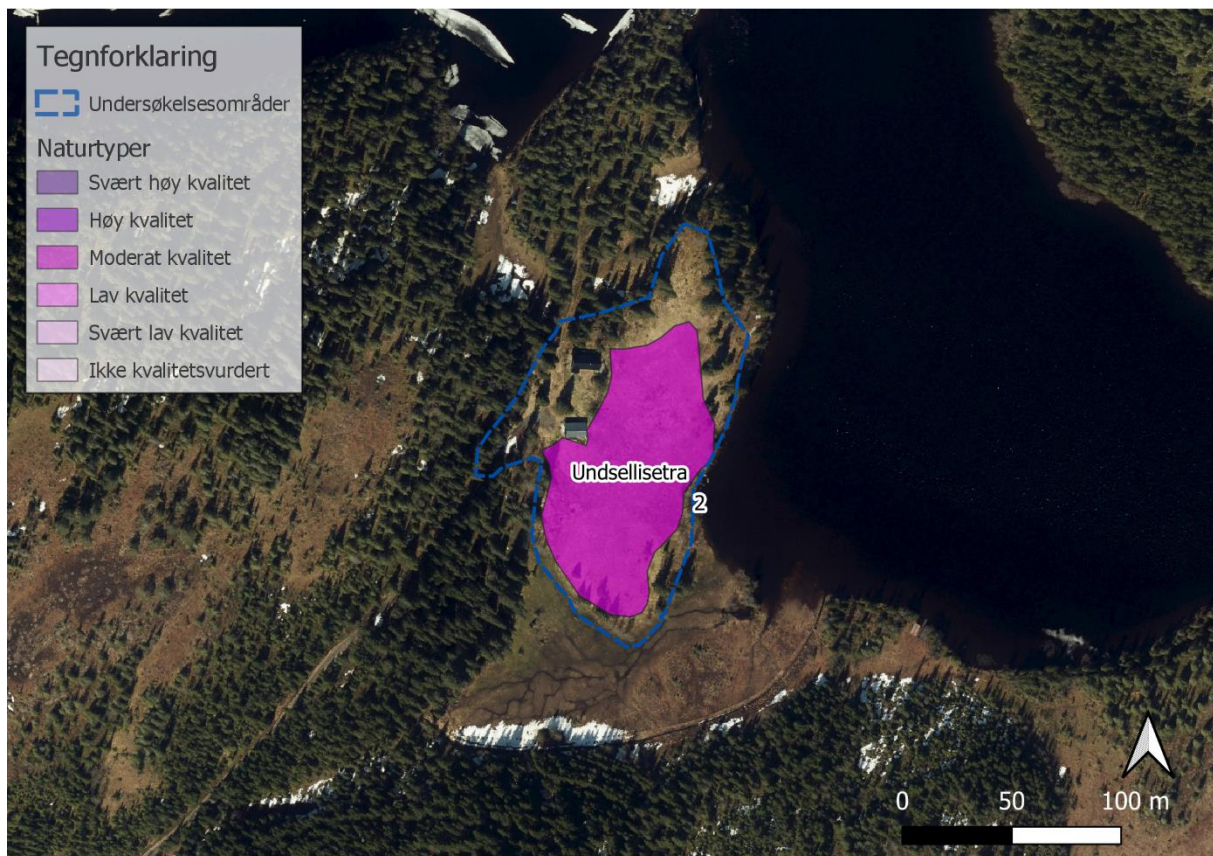

Figur 15. Område nr. 8 Tetliaunsetran. Kartgrunnlag: Kartverket.

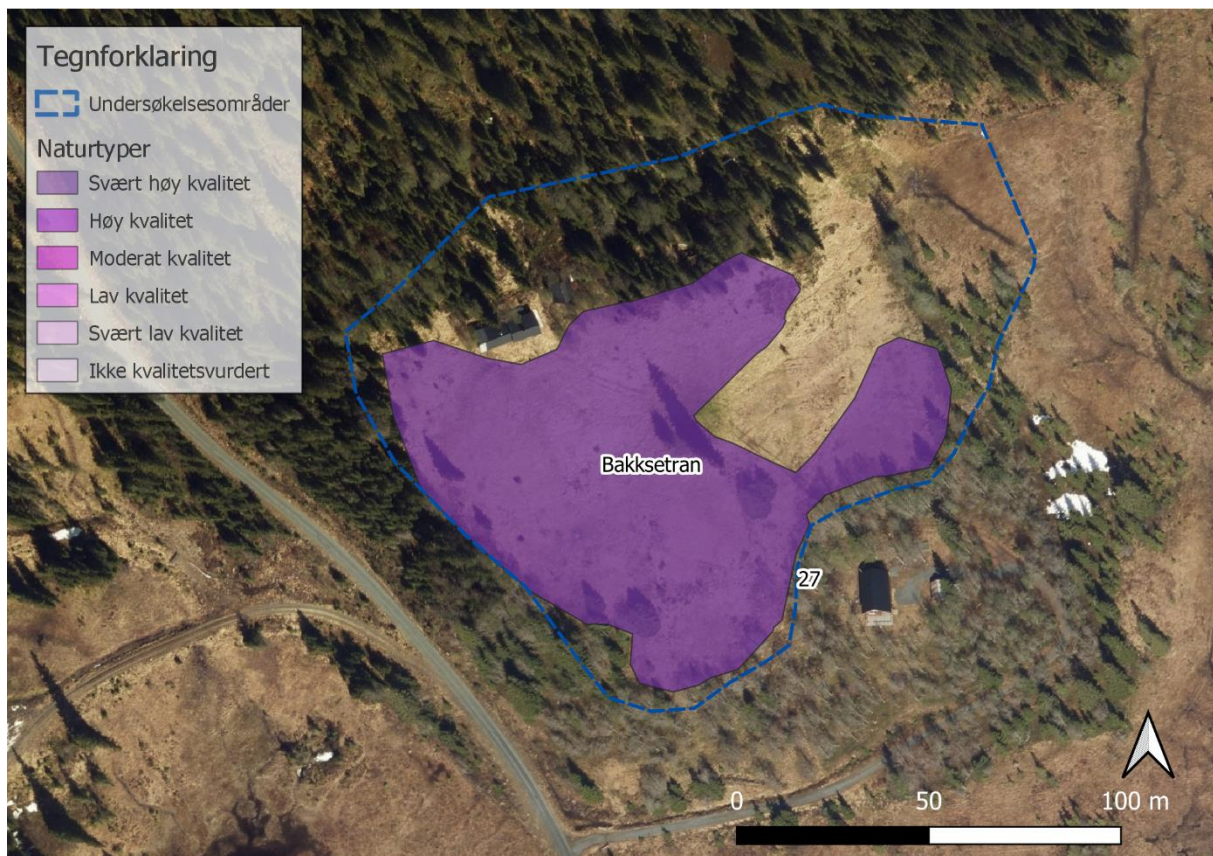

Figur 16. Område nr. 9 Tetlimosetran. Myrer og forstyrta arealer er holdt utenfor. Kartgrunnlag: Kartverket.

Figur 17. Område nr. 10 Undselliseran. Kartgrunnlag: Kartverket.

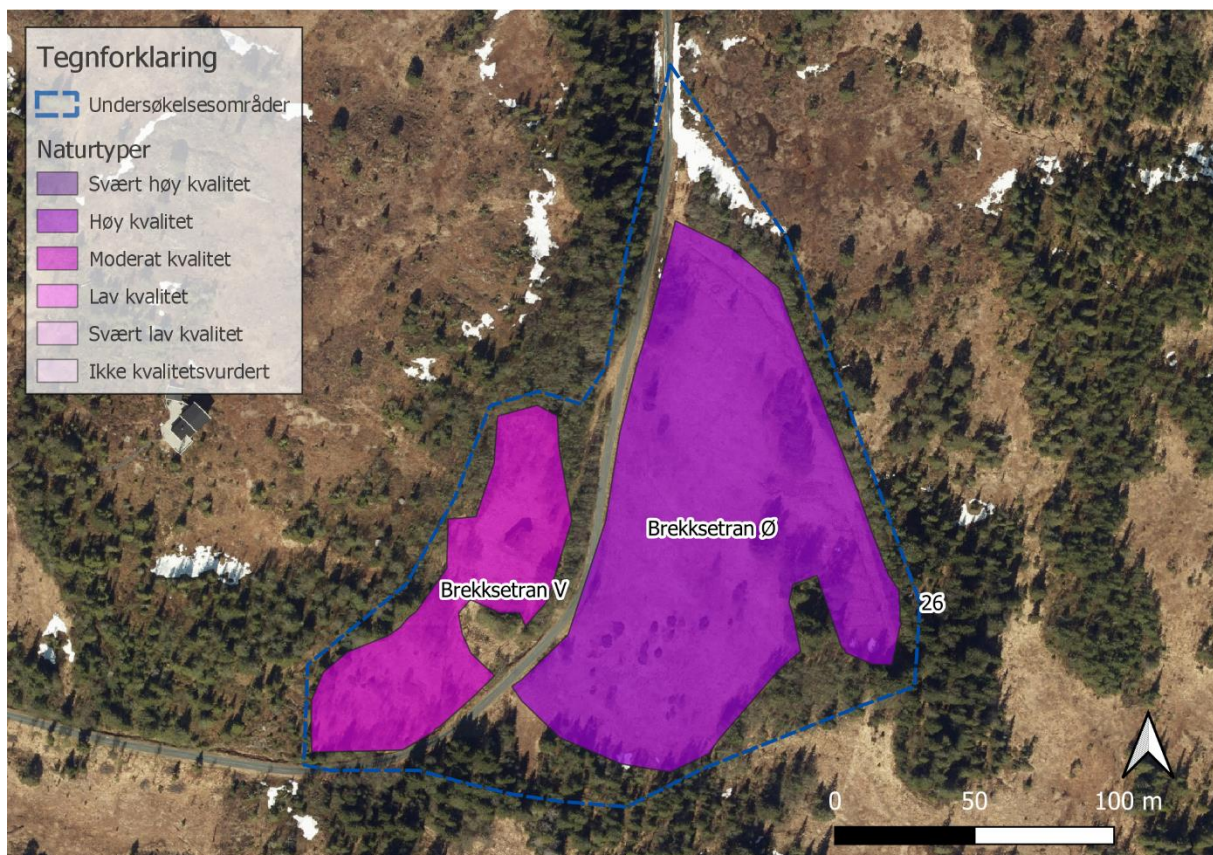

Figur 18. Område nr. 11 Bakksetran. Kartgrunnlag: Kartverket.

Figur 19. Område nr. 12 Bjørksetran (Bremeraunseter). Kartgrunnlag: Kartverket.

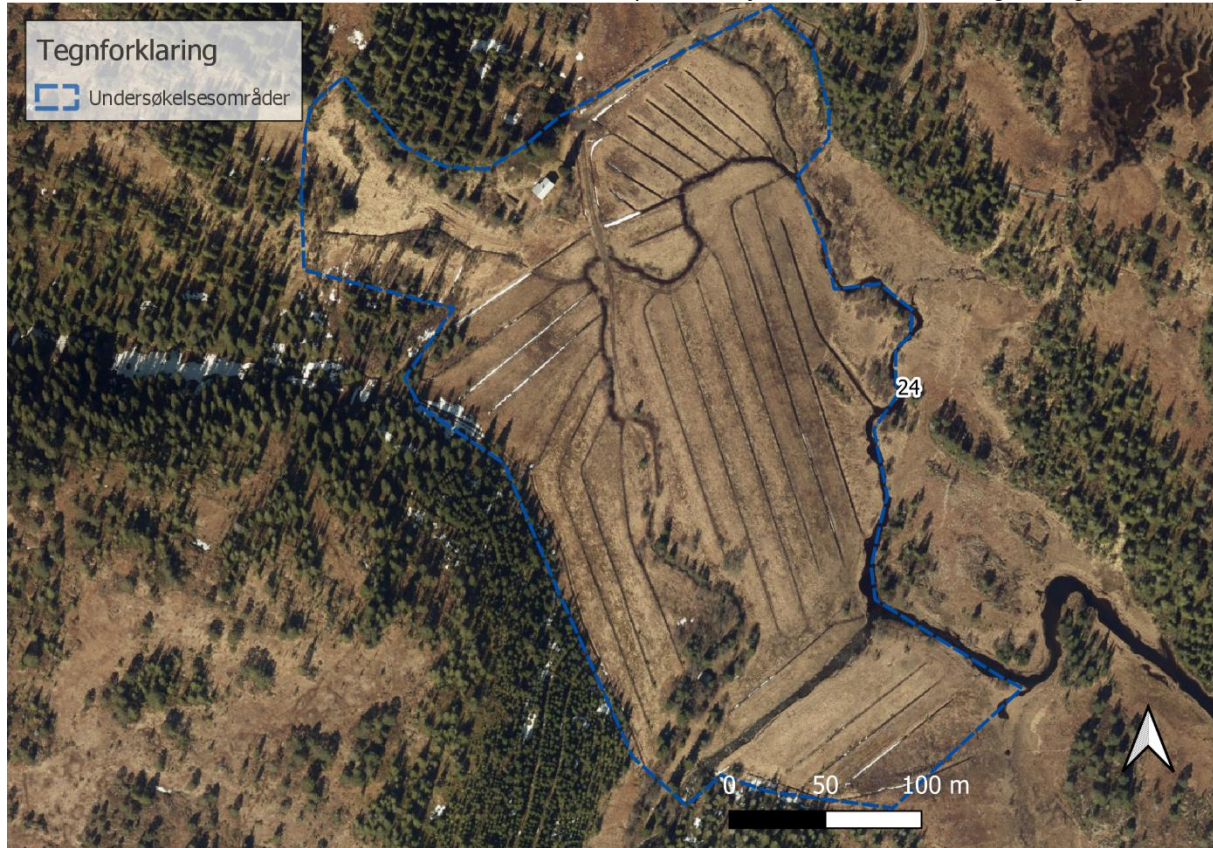

Figur 20. Område nr. 13. Brekksetran har slåtteåker øst for veien og mindre arealer med naturbeitemark rundt husa vest for veien. Kartgrunnlag: Kartverket.

Figur 21. Område nr. 14 Brennhævelsetran. Mye har vært dyrka opp og er derfor holdt utenfor. Noen arealer har igjen fått et semi-naturlig preg og er tatt ut som naturbeitemark. De beste kvalitetene finnes trolig i den nordligste lokaliteten til tross for at denne har lavere kvalitet, noe som primært skyldes lavere areal. Kartgrunnlag: Kartverket.

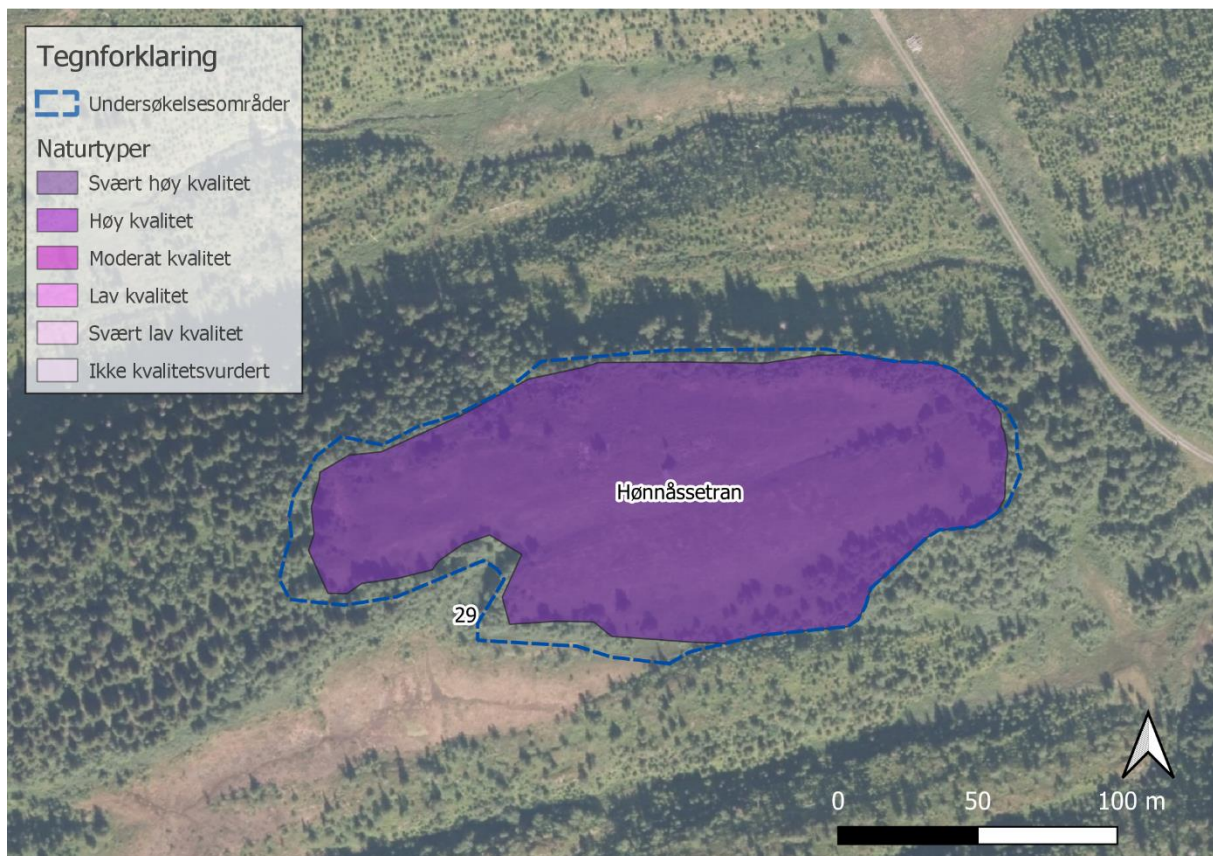

Figur 22. Område nr. 15 Yttergrandseran. Området består av oppdyrka arealer og er uten registrerte naturtyper. Kartgrunnlag: Kartverket.

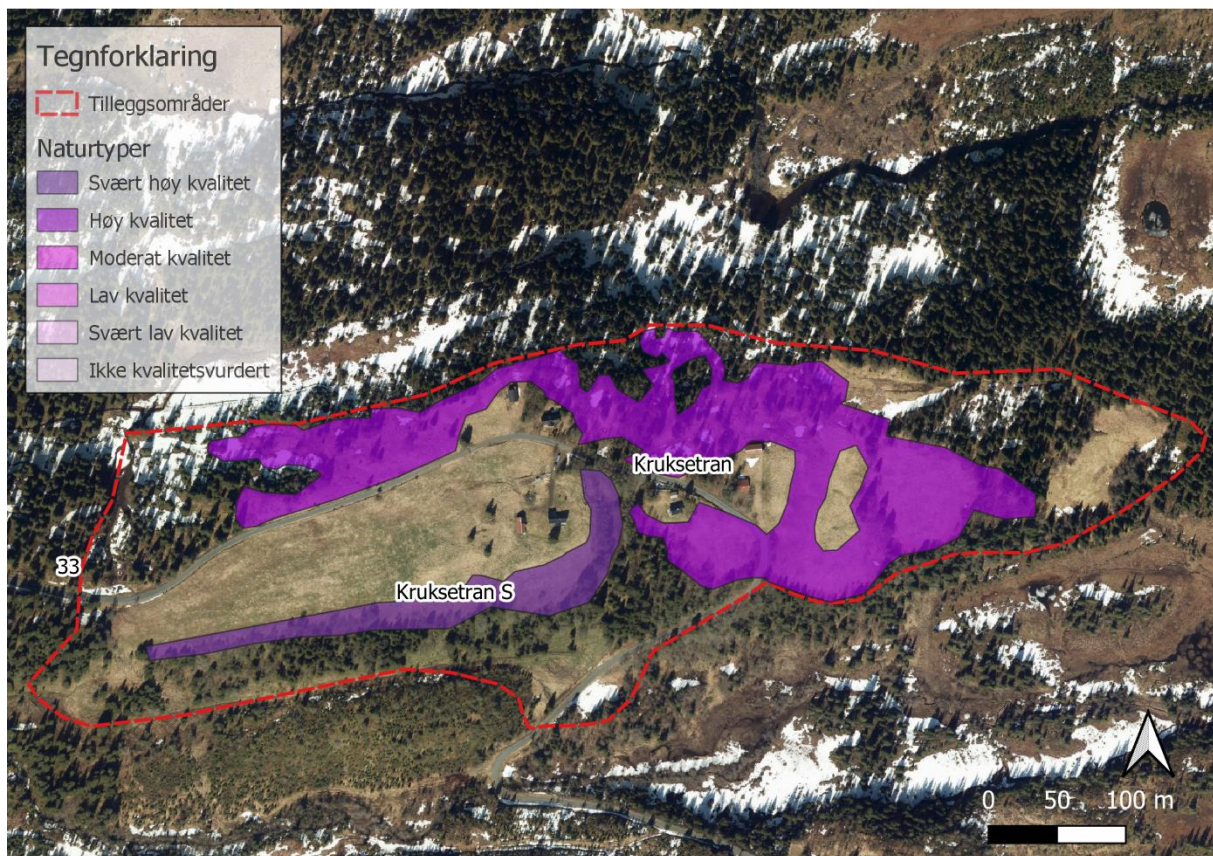

Figur 23. Område nr.16 Grandsetran. Kartgrunnlag: Kartverket.

Figur 24. Område nr. 17 Hønnåsetran. Kartgrunnlag: Kartverket.

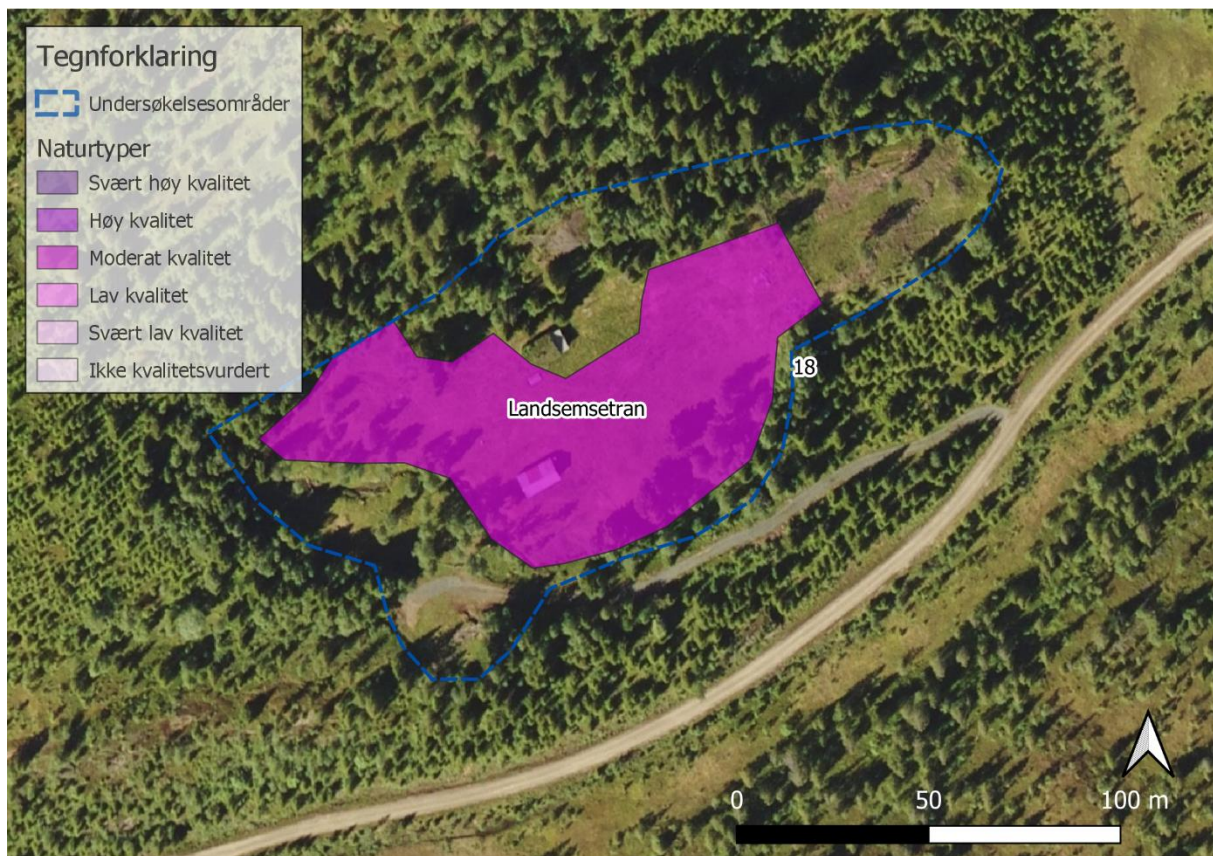

Figur 25. Område nr. 18 Kruksetran. Sentrale deler av engene er oppgjødsla og holdt utenfor. Kartgrunnlag: Kartverket.

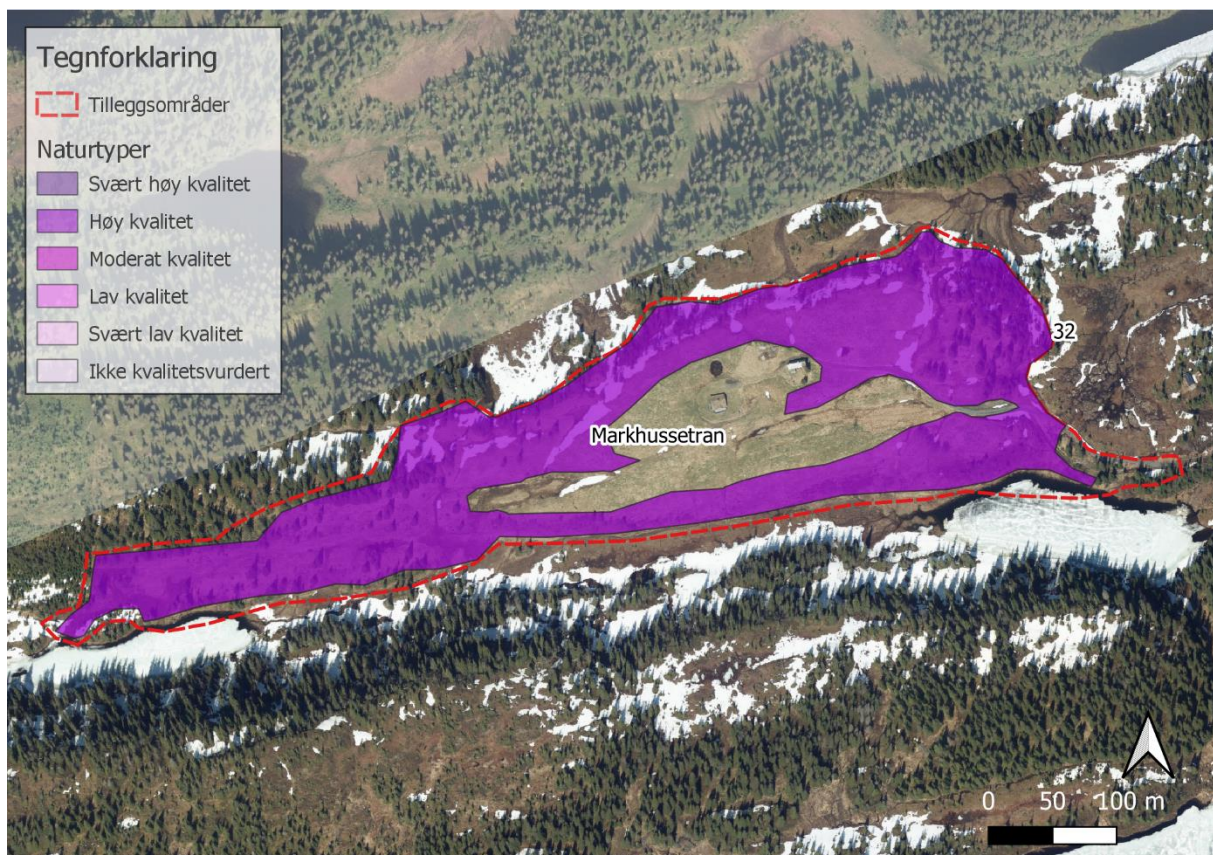

Figur 26. Område nr. 19 Kvilia. Kartgrunnlag: Kartverket.

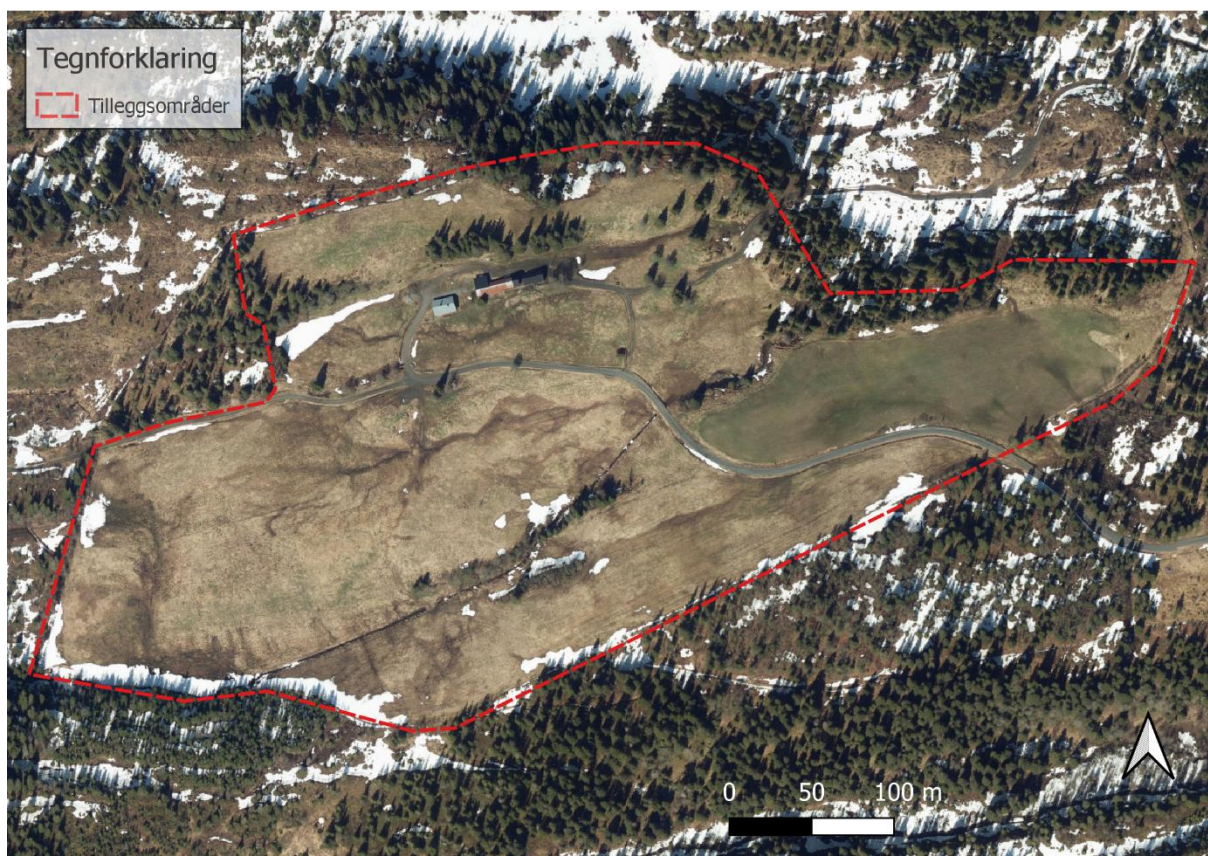

Figur 27. Område nr. 20 Landsemsetran. Her er restaurering satt i gang for få år siden. Kartgrunnlag: Kartverket.

Figur 28. Område nr. 21 Markussetran. Sentrale deler av engene er oppgjødsla og holdt utenfor. Kartgrunnlag: Kartverket.

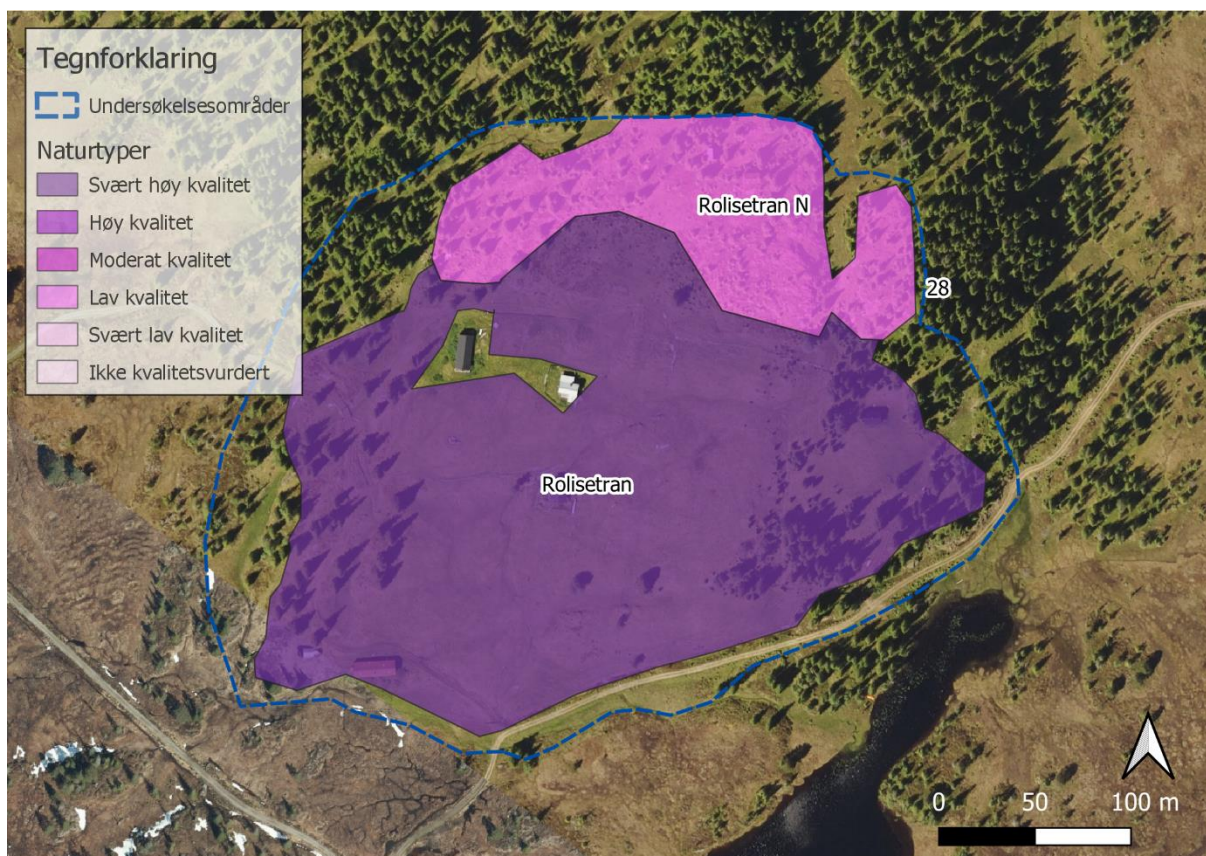

Figur 29. Område nr. 22. Nygårdssetran. Området er uten registrerte naturtyper ut fra omfattende oppgjødsling, tråkkaskader og tilleggsføring av beitedyr. Kartgrunnlag: Kartverket.

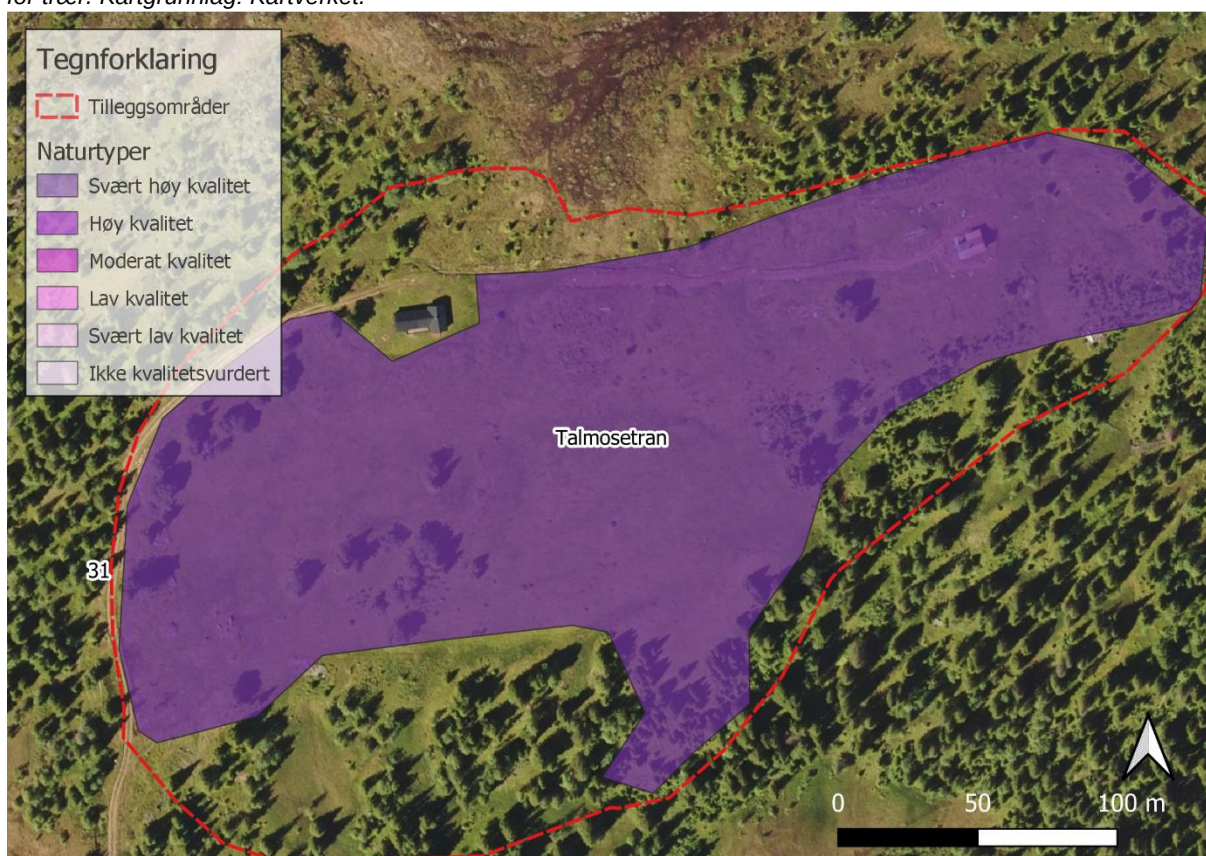

Figur 30. Område nr. 23 Prestslættåsen. Kartgrunnlag: Kartverket.

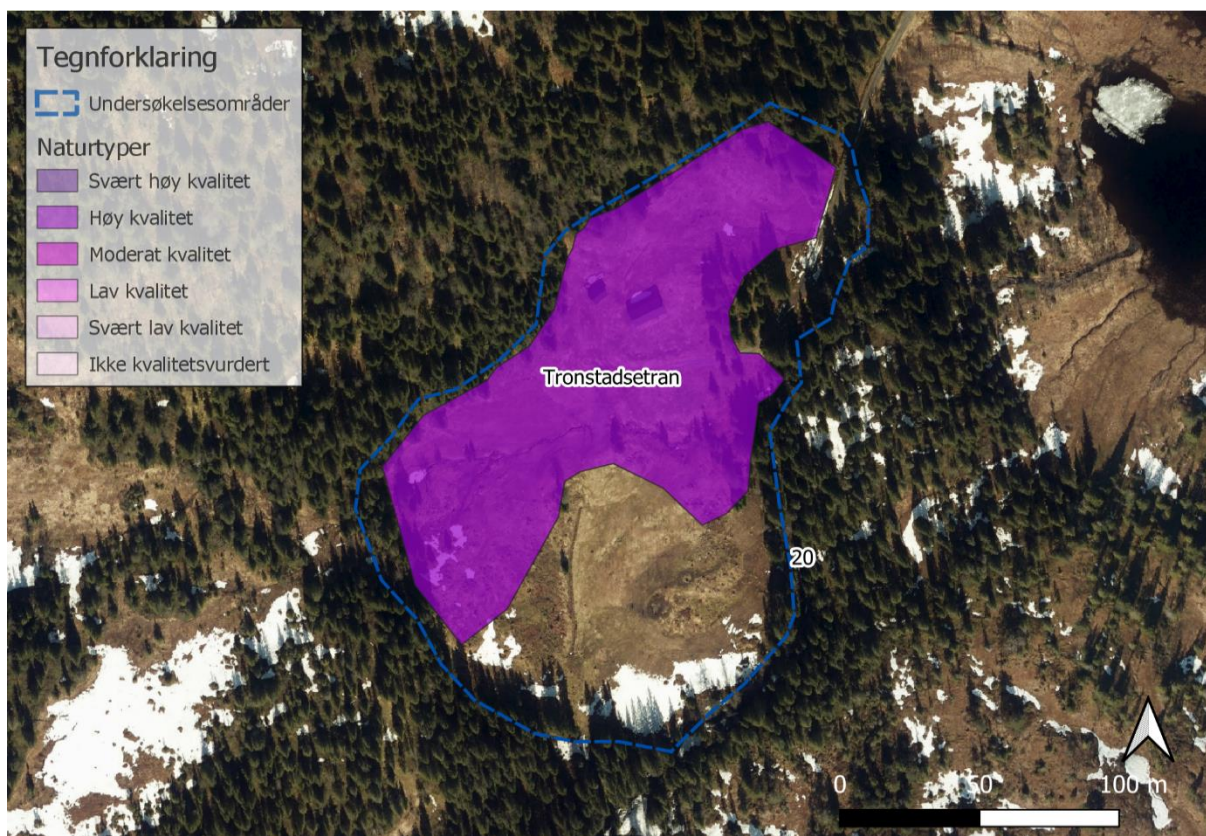

Figur 31. Område nr. 24 Rolisetran. Området mot nord består av boreal hei (beita hei) som med fordel kan ryddes for trær. Kartgrunnlag: Kartverket.

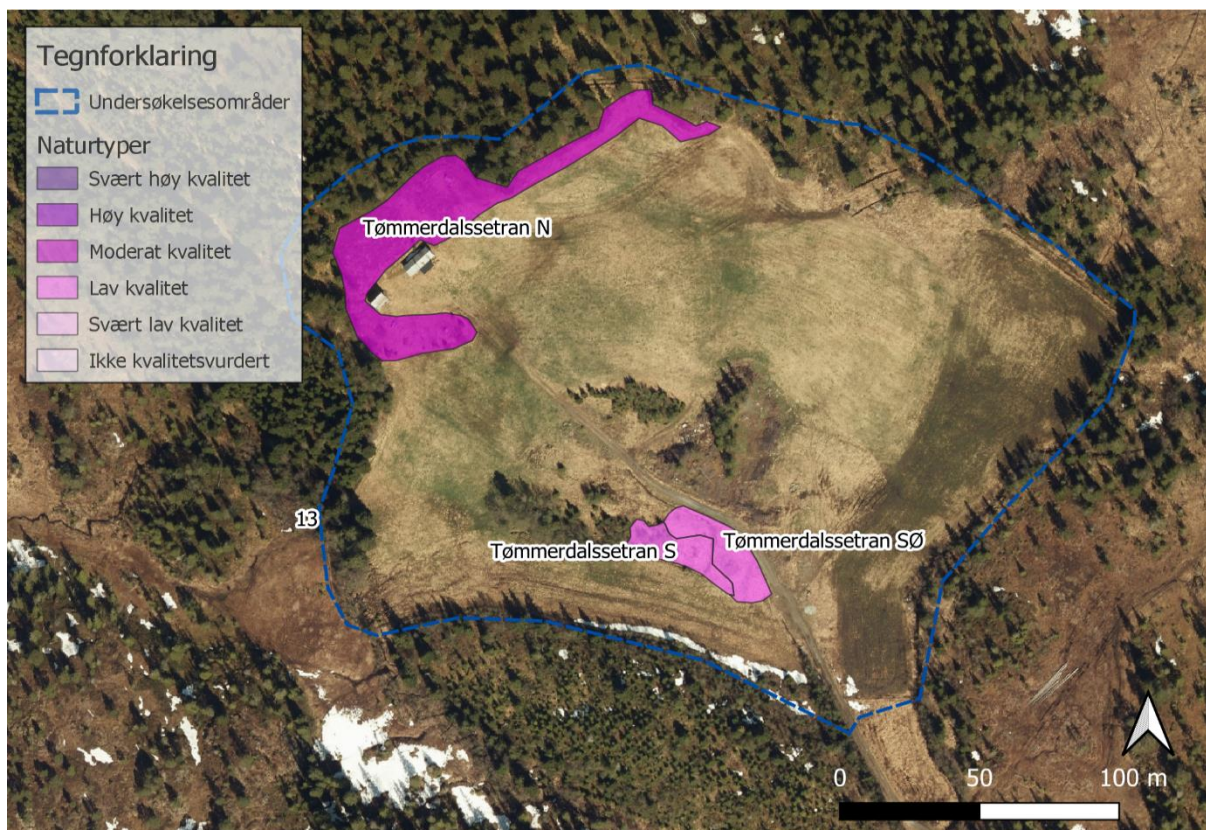

Figur 32. Område nr. 25 Talmoasetran. Kartgrunnlag: Kartverket.

Figur 33. Område nr. 26 Tronstadsetran. De arealene som er holdt utenfor har vært betydelig gjengrodd og er nå hogd og beita. Disse har i dag mer preg av skogsmark enn av naturbeitemark. I tillegg er noe myr holdt utenfor. Kartgrunnlag: Kartverket.

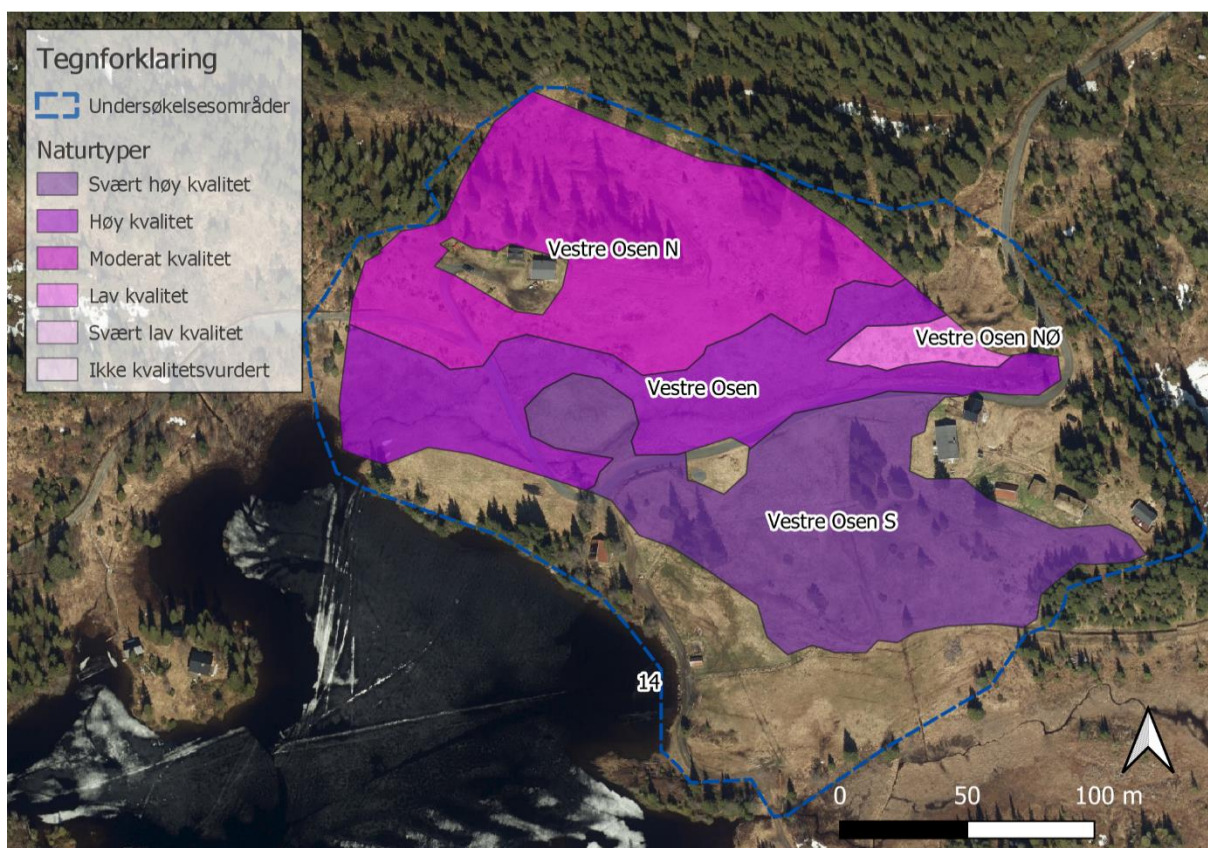

Figur 34. Område nr. 27 Tømmerdalssetran. Store deler av engene er slått med beitepusser og bærer tydelig preg av oppgjødsling. De restverdiene som er igjen er avgrensa som naturtypelokaliteter. Kartgrunnlag: Kartverket.

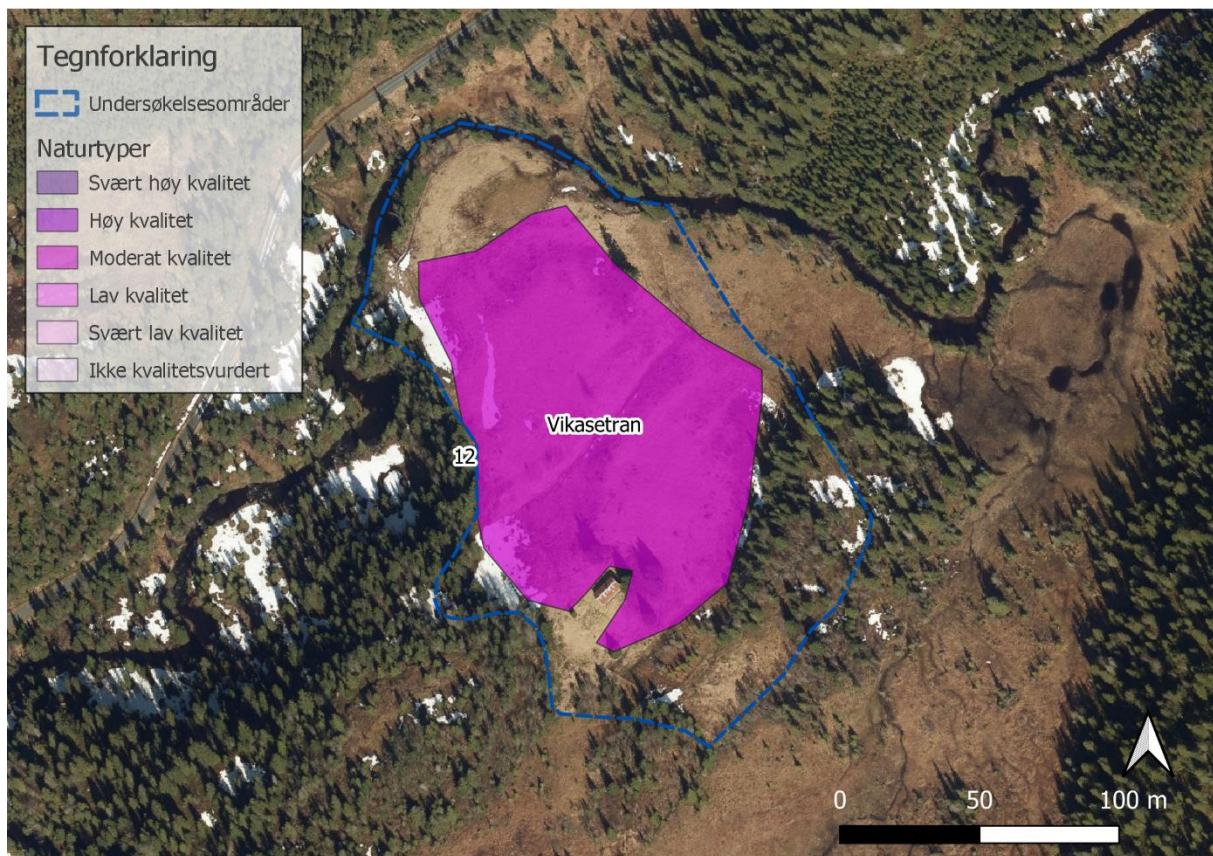

Figur 35. Område nr. 28 Tømmeråsetran. Arealer øst for husene er oppgjødsla. Kartgrunnlag: Kartverket.

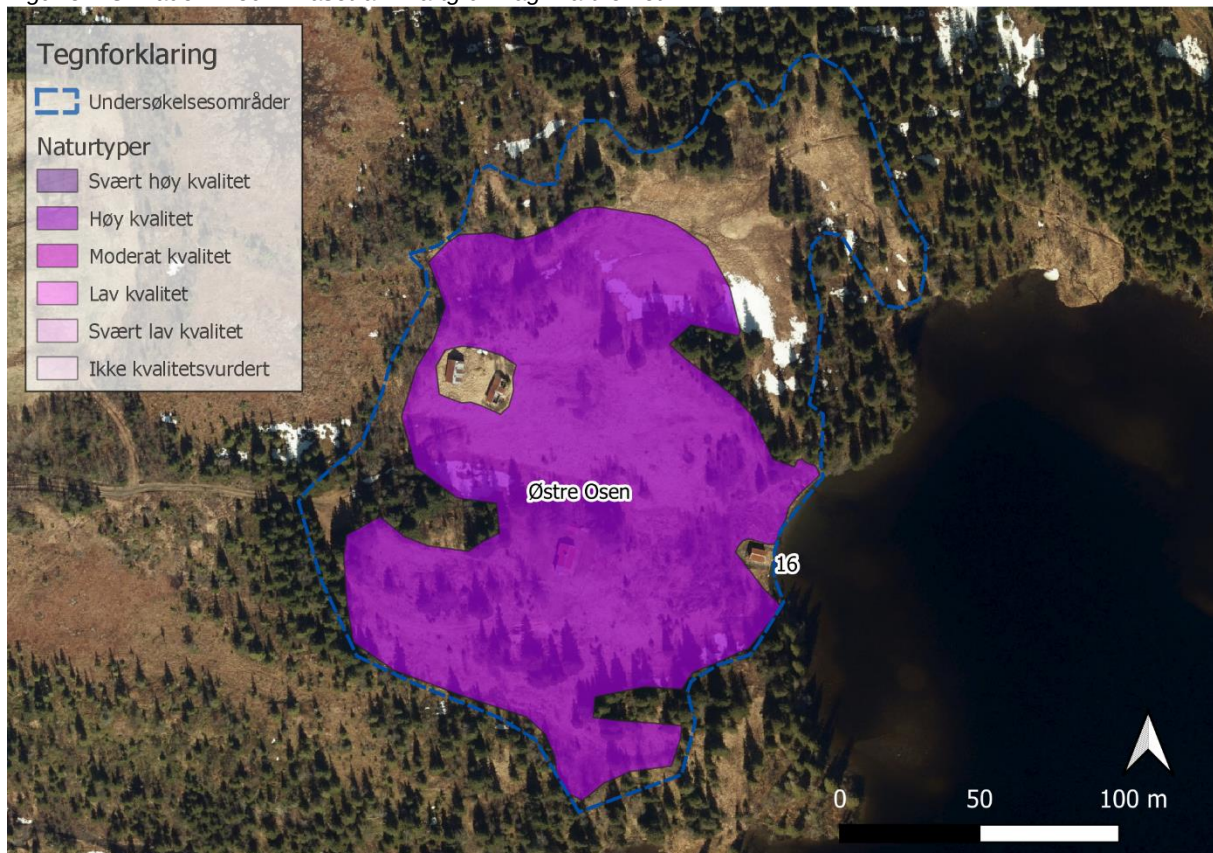

Figur 36. Område nr. 29 Vestre Osen. Arealet er delt i flere lokaliteter blant annet ut fra forekomster av semi-naturlig våteng og ulike former for inngrep. Kartgrunnlag: Kartverket.

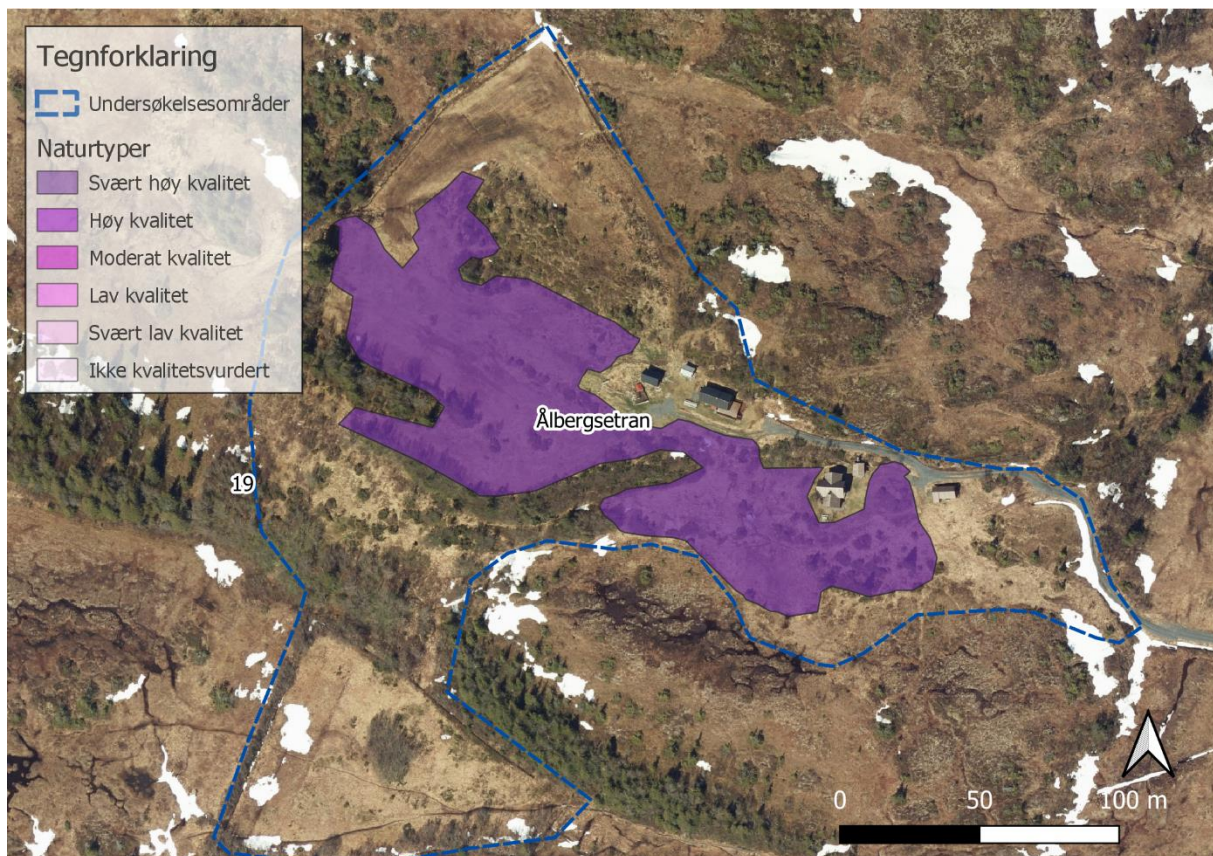

Figur 37. Område nr. 30. Vikasetran. Kartgrunnlag: Kartverket.

Figur 38. Område nr. 31 Østre Osen. Arealene som er holdt utenfor mot nord har vært åker. Kartgrunnlag: Kartverket.

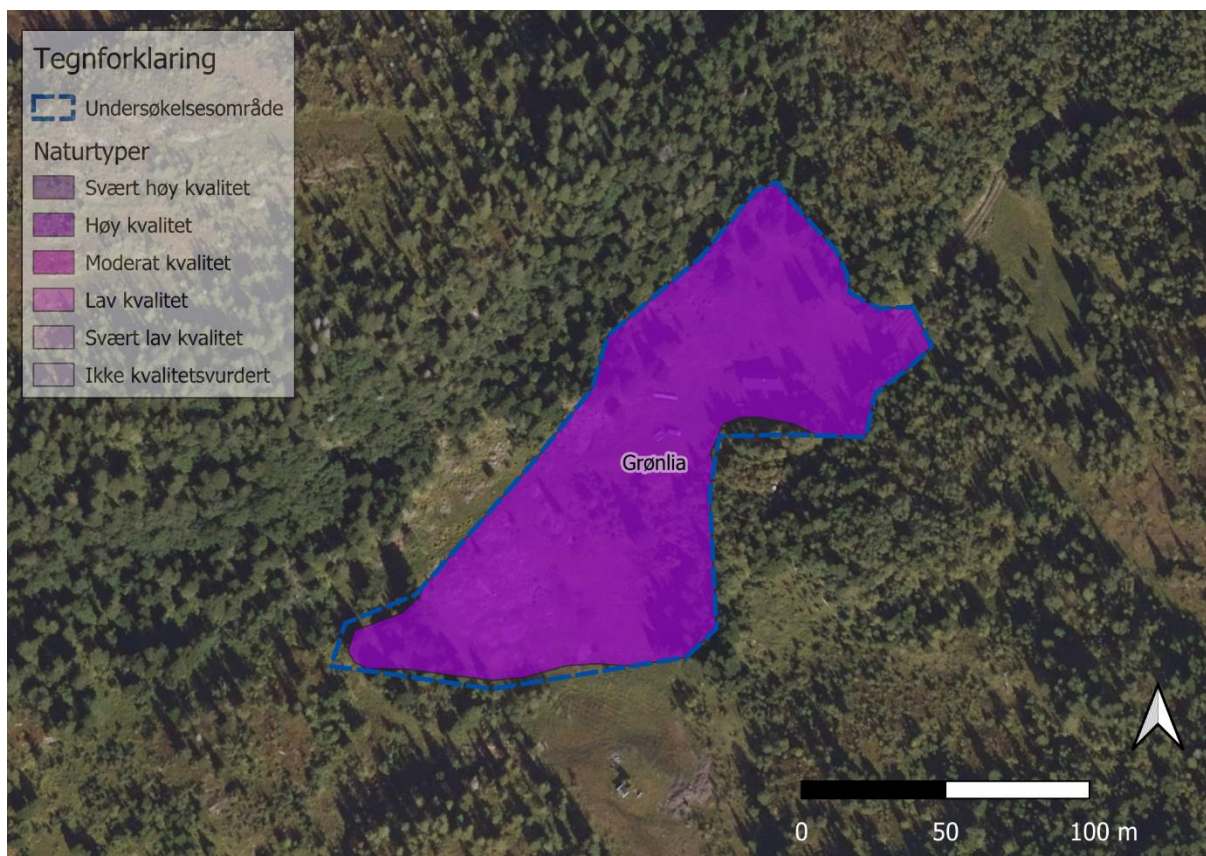

Figur 39. Område nr. 32 Ålbergsetran. Kartgrunnlag: Kartverket.

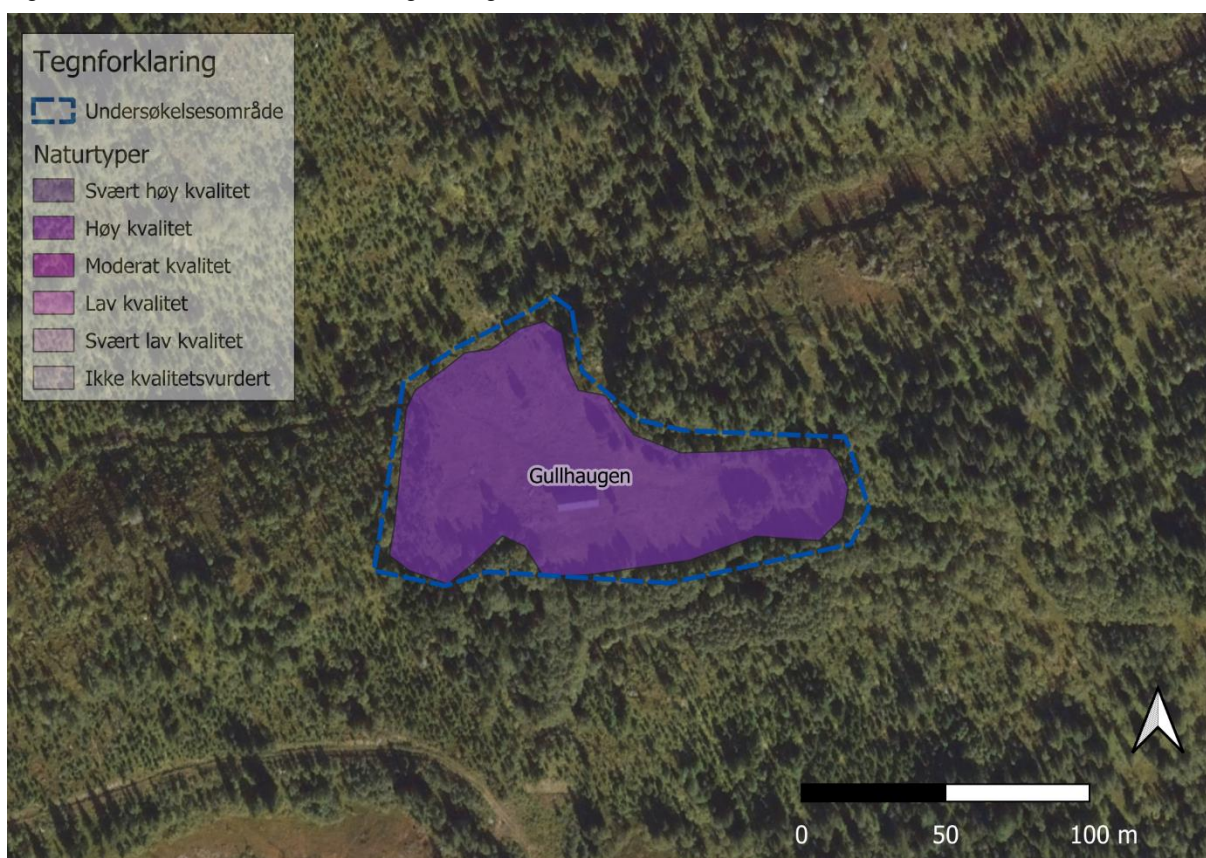

Figur 40. Område nr. 33 Gangstadhaugen. Kartgrunnlag: Kartverket

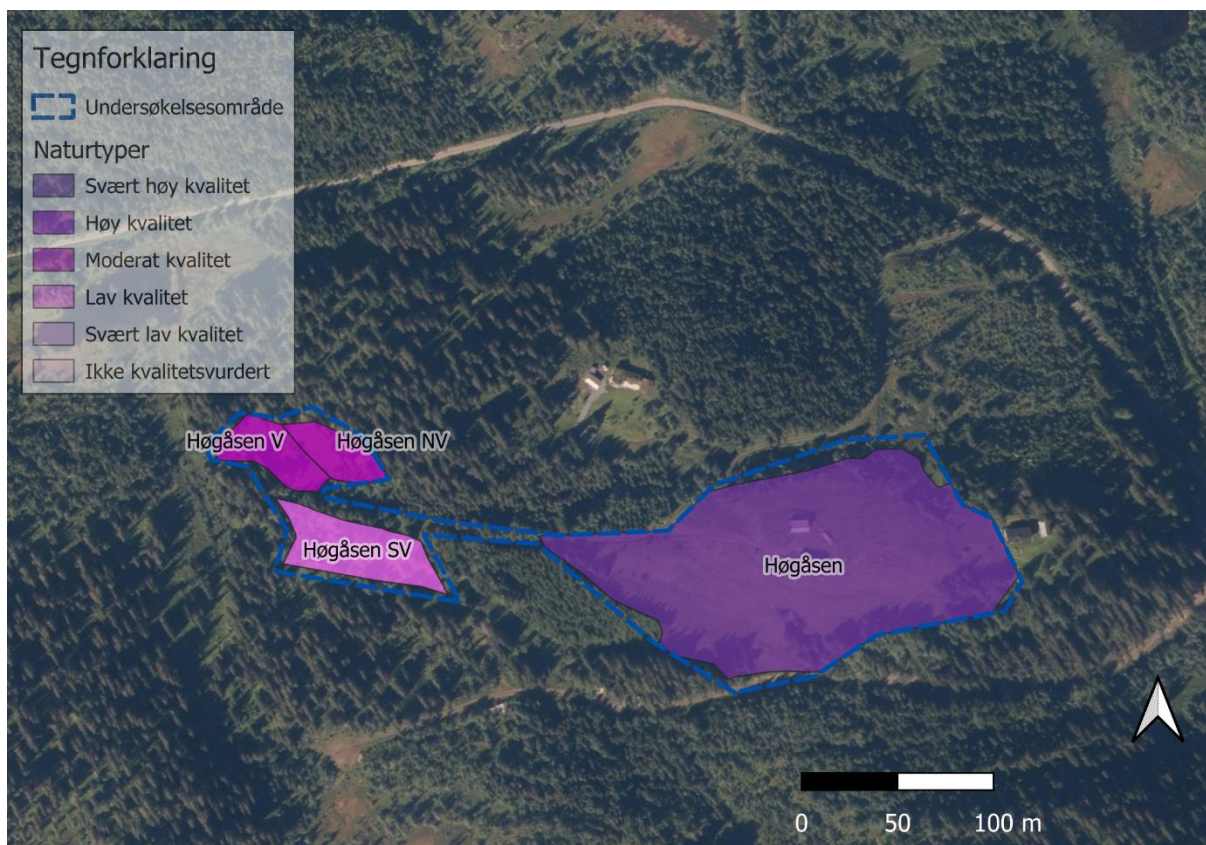

Figur 41. Område nr. 34 Grønlia. Kartgrunnlag: Kartverket.

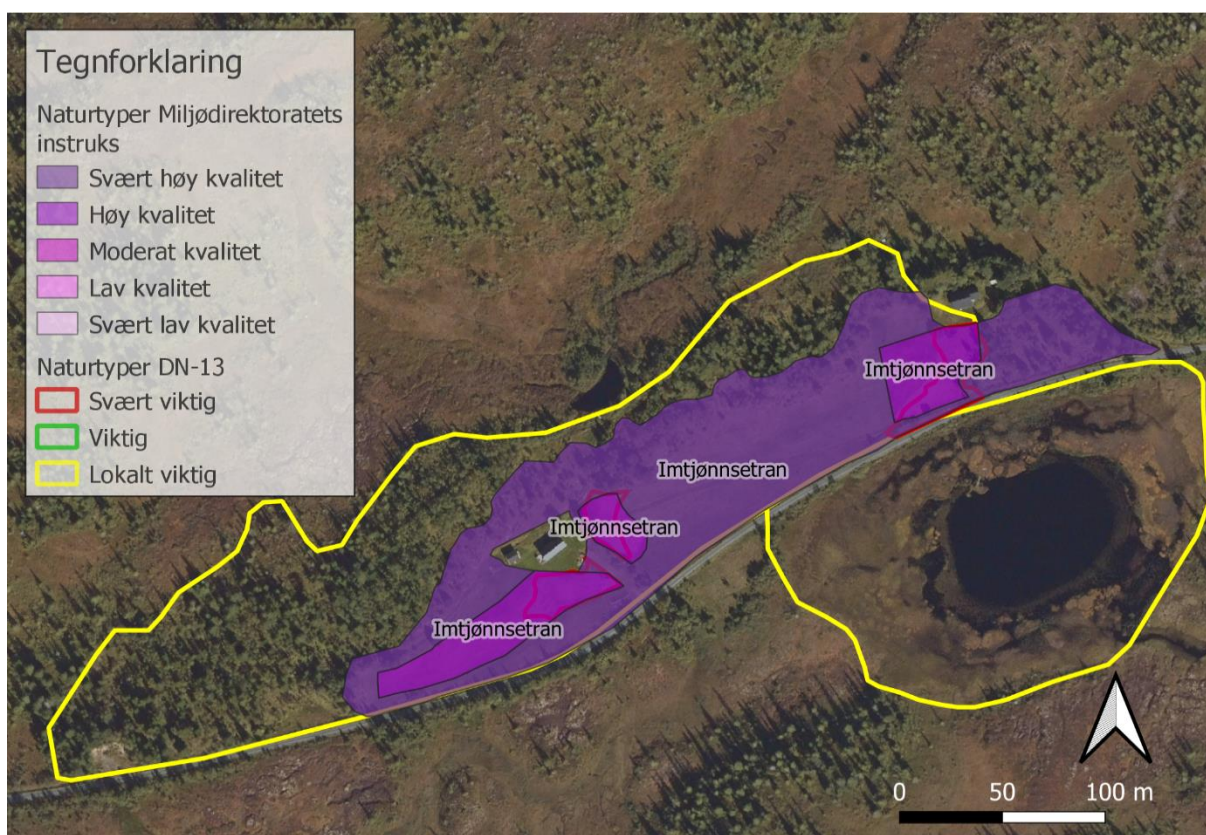

Figur 42. Område nr. 35 Gullhaugen. Kartgrunnlag: Kartverket.

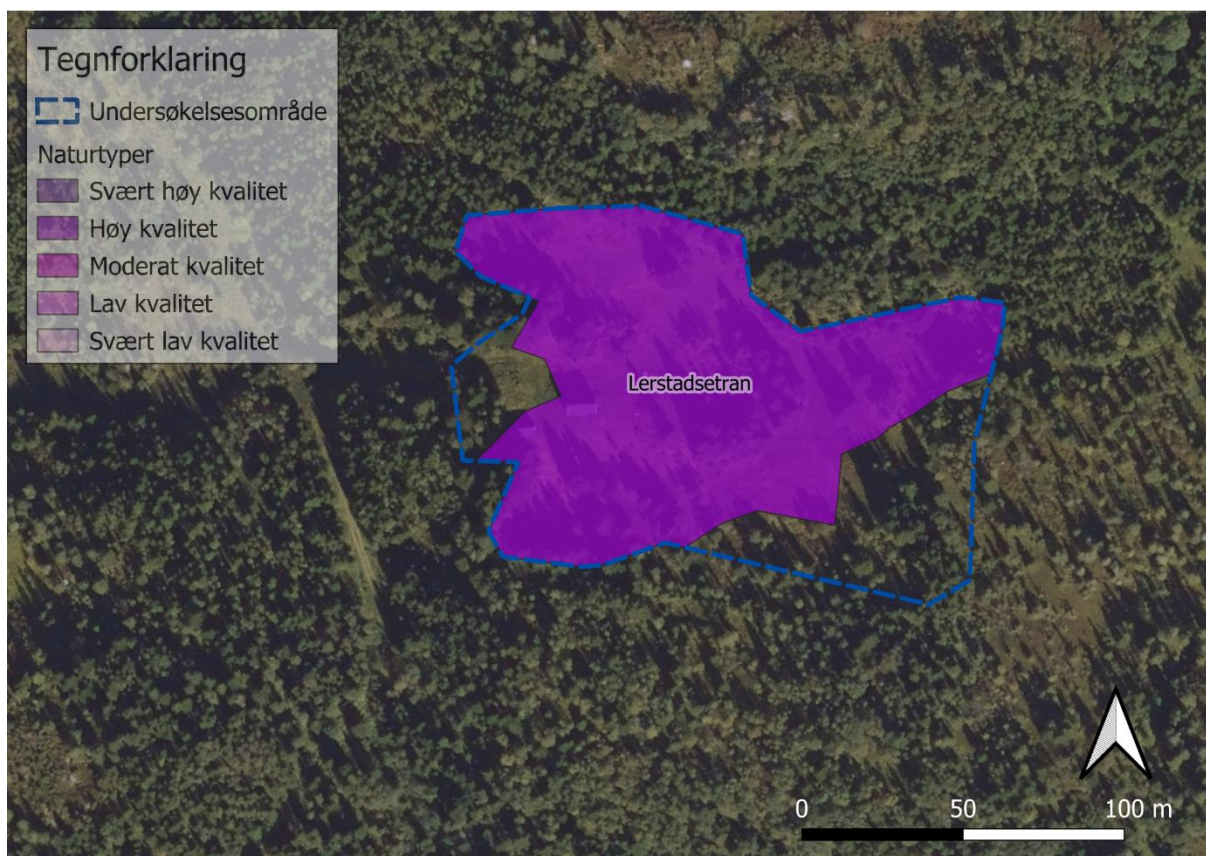

Figur 43. Område nr. 36 Høgåsen. Her er det flere lokaliteter, og stor forskjell i tilstand mellom det som ligger rundt setra i øst, og det som finnes vest for gjerdet. Kartgrunnlag: Kartverket.

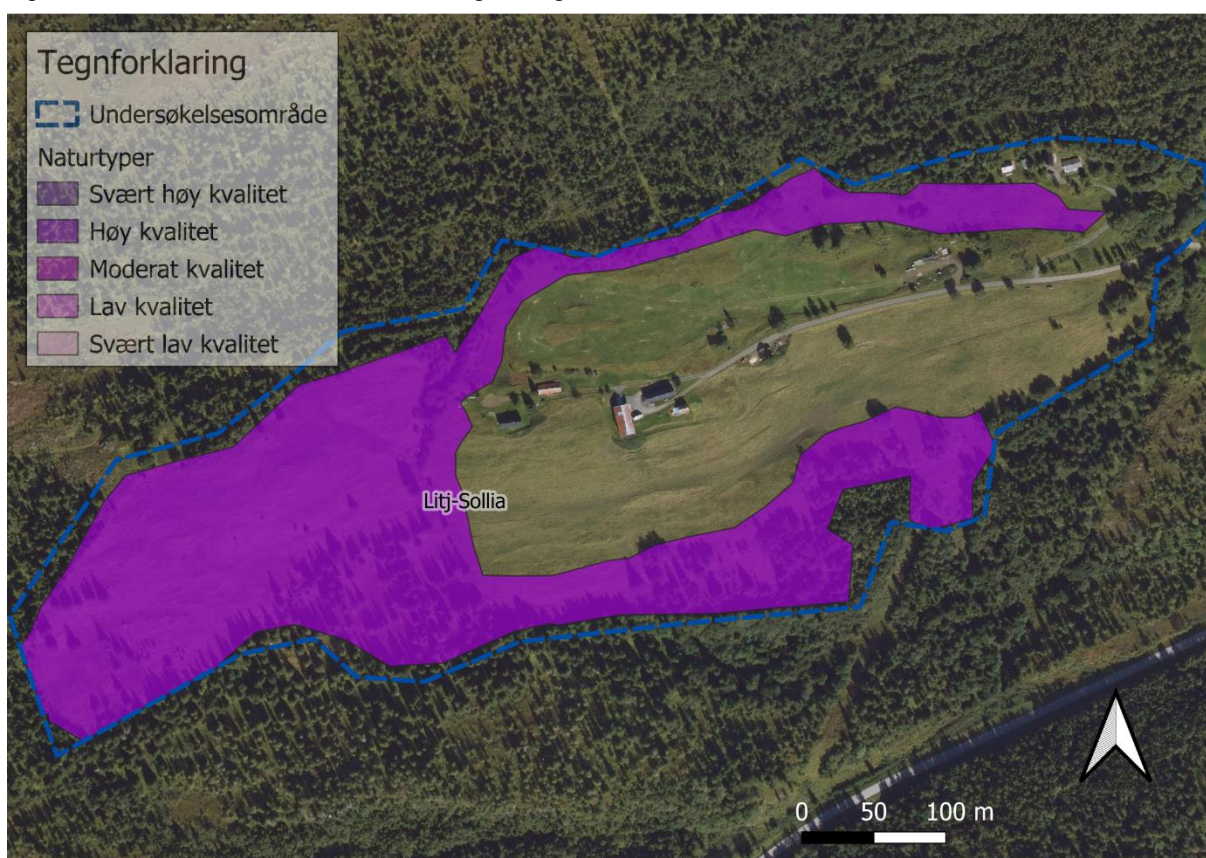

Figur 44. Område nr. 37 Imtjønnetran. En av de eldre lokalitetene med slåtte-mark er nå inkludert i naturbeitemarka. Ellers er det også små endringer i avgrensningene for slåtte-markene ut fra endra skjøtsel. For den østre lokaliteten var deler av veien og en krøttesti inkludert i slåtte-marka. Slike arealer er nå holdt utenfor.

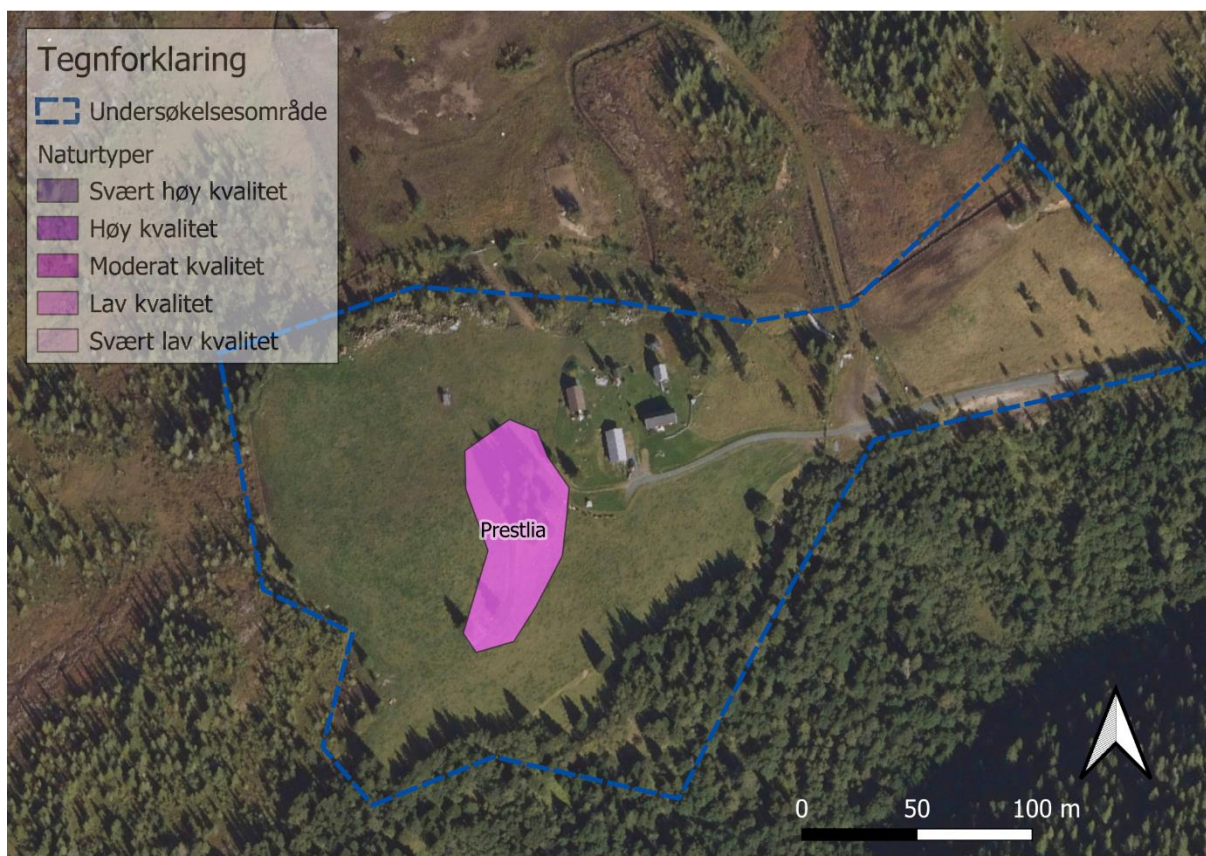

Figur 45. Område nr. 38 Lerstadsetran. Kartgrunnlag: Kartverket.

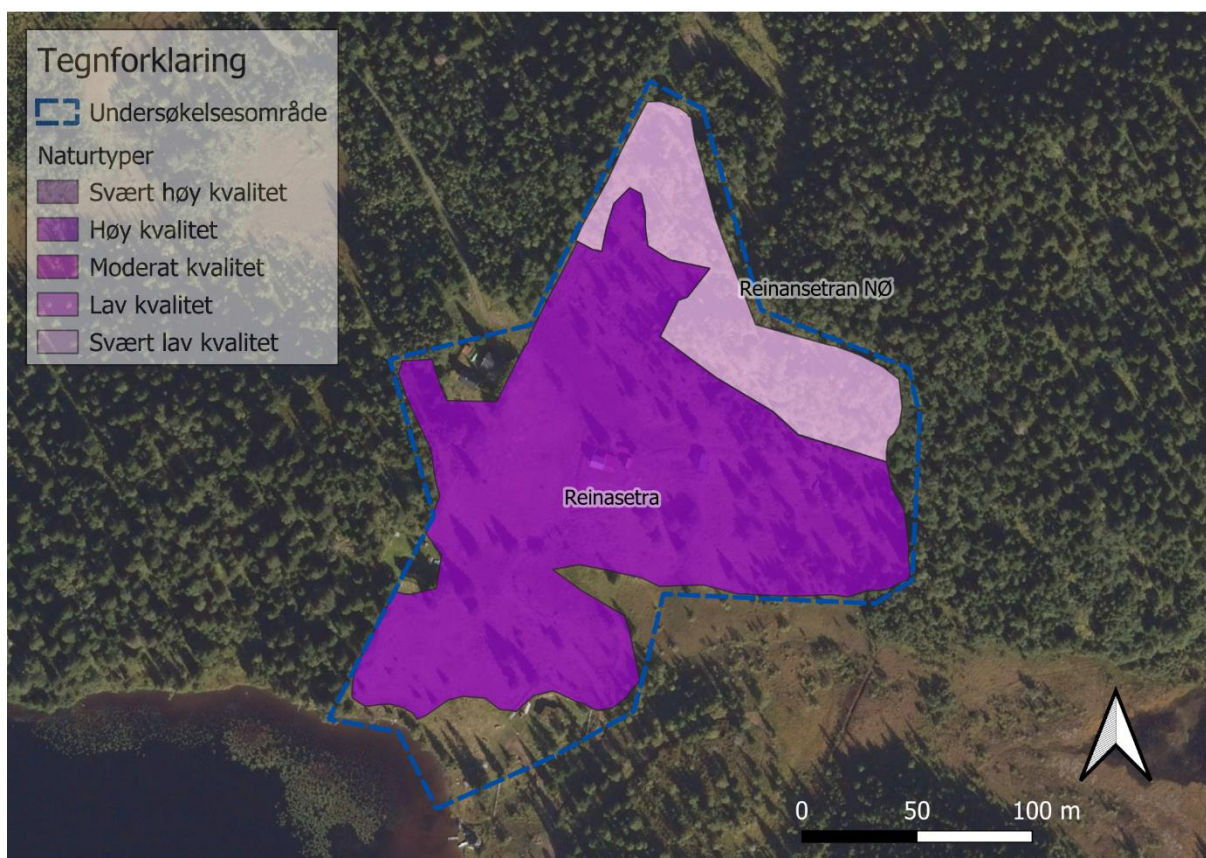

Figur 46. Område nr. 39 Litj-Sollia. Kartgrunnlag: Kartverket.

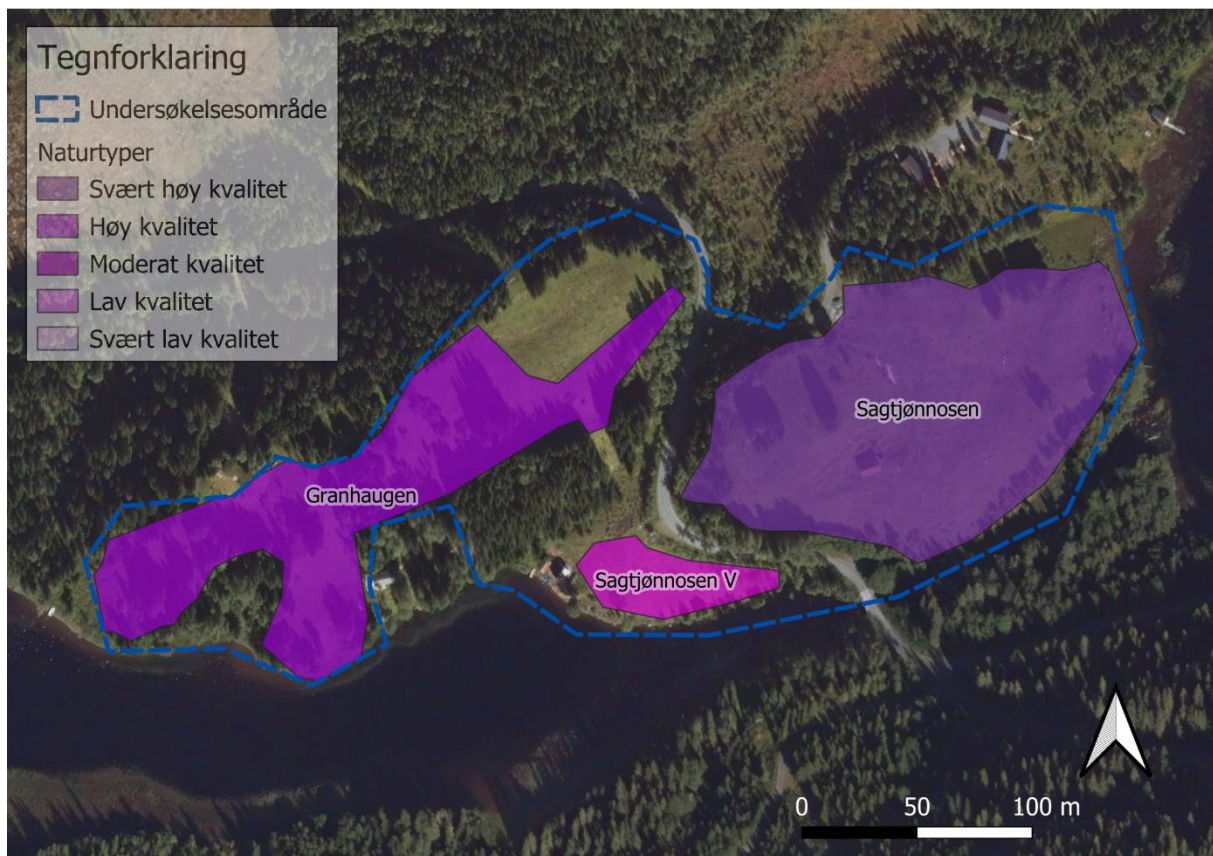

Figur 47. Område nr. 40 Prestlia. Sør for gjerdet kan det være potensiale for å forbedre kvaliteten på naturbeitemarka om skogen gjenåpnes gradvis. Kartgrunnlag: Kartverket.

Figur 48. Område nr. 41 Reinasetra. Kartgrunnlag: Kartverket.

Figur 49. Område nr. 42 Sagtjønnosen. Kartgrunnlag: Kartverket.

Vedlegg 3. Kategorier for rødlistearter

Norsk rødliste for arter (Artsdatabanken 2021) lister og vurderer norske arters risiko for utryddelse. For å vurdere en spesifikk arts risiko for utryddelse vurderes grovt sett artens sjeldenhet, tilbakegang og leveområdets størrelse og fragmentering. Målsettingen med den nasjonale rødlisten er å sikre at artene ikke forsvinner fra landet.

Artene på rødlisten er rangert i seks kategorier. Kategoriene viser hvor høy risiko artene i kategorien har for å dø ut, forutsatt at forholdene ikke endres.

Tabell 6. Kategorier for arter som er rødlistet.

RL-kategori	Rødlistekategori	Forklaring
RE	Regionalt utdødd (Regionally Extinct)	Arter som er utdødd som reproduserende i landet. Ifølge IUCN skal denne kategorien kun benyttes når det ikke er spor av tvil om at arten er utryddet i landet. I tillegg skal arten ha reprodusert i Norge de siste 200 årene.
CR	Kritisk truet (Critically Endangered)	Arter som har ekstremt høy risiko for å dø ut (50 % sannsynlighet for utdøing innen 3 generasjoner og minimum ti år)
EN	Sterkt truet (Endangered)	Arter som har svært høy risiko for å dø ut (20 % sannsynlighet for utdøing innen 5 generasjoner, minimum 20 år).
VU	Sårbar (Vulnerable)	Arter som har høy risiko for å dø ut (10 % sannsynlighet for utdøing innen 100 år).
NT	Nær truet (Near Threatened)	En art er nær truet når den ikke tilfredsstiller noen av kriteriene for CR, EN eller VU, men er nære ved å tilfredsstille noen av disse kriteriene nå, eller i nær framtid.
DD	Datamangel (Data Deficient)	En art settes til kategori datamangel når usikkerhet om artens korrekte kategori plassering er svært stor, og klart inkluderer hele spekteret av mulige kategorier fra og med CR til og med LC.

Tabell 7. Kategorier for arter som ikke er rødlistet.

Kategori	Kategori	Forklaring
NE	Ikke vurdert (Not Evaluated)	Arter som ikke har blitt vurdert. Dette kan for eksempel skyldes dårlig utredet taksonomi, dårlig kunnskapsgrunnlag eller mangel på tilgjengelig kompetanse.
NA	Ikke egnet (Not Applicable)	Arter som ikke skal vurderes på nasjonalt nivå. I hovedsak fremmede arter hvilket er arter som er kommet til Norge ved hjelp av mennesket eller menneskelig aktivitet etter år 1800.
LC	Livskraftig (Least Concern)	Dette er arter som ikke er direkte truet og har livskraftige bestander i Norge.

Vedlegg 4. Kategorier for fremmede arter

Fremmedartslista for Norge (Artsdatabanken 2018a) lister og risikovurderer arter som bevisst eller ubevisst er innført til Norge ved hjelp av mennesket, etter år 1800.

Dette betyr at alle arter som er tatt inn i Norge etter 1800 betegnes som fremmede arter. De fremmede artene blir vurdert etter invasjonspotensial og økologisk effekt og blir satt i en kategori som viser hvilken grad av trussel arten utgjør for norsk natur. Invasjonspotensial angir sannsynlighet for artens spredning og etablering i naturen, og sannsynlig hastighet for invasjonen. Økologisk effekt viser i hvilken grad den fremmede arten kan påvirke stedegne arter og naturtyper.

Tabell 8. Kategorier i Fremmedartslisten for Norge 2018.

FA-kategori	Kategori	Forklaring
SE	Svært høy risiko (Severe impact)	Fremmede arter med en svært høy risiko er faktiske eller potensielle økologiske skadegjørere og har potensial til å etablere seg over store områder.
HI	Høy risiko (High impact)	Fremmede arter med høy risiko har stor spredning med en viss økologisk effekt, eller stor økologisk effekt med en begrenset spredning
PH	Potensielt høy risiko (Potentially high impact)	Fremmede arter med potensielt høy risiko har enten store økologiske effekter, kombinert med et lite invasjonspotensial, eller et stort invasjonspotensial, men ingen kjente økologiske effekter.
LO	Lav risiko (Low impact)	Fremmede arter med lav risiko er ikke dokumentert å ha noen vesentlig negativ påvirkning på norsk natur.
NK	ingen kjent risiko (No known impact)	Fremmede arter uten kjent risiko har ingen kjent spredningspotensial og ingen kjente økologiske effekter

Biofokus

– for et godt kunnskapsgrunnlag

Biofokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. Biofokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. Biofokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. Biofokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir den digitale rapportserien **Biofokus rapport**.

Biofokus rapport 2023–055
ISSN 1504-6370
ISBN 978-82-8449-226-1

Gaustadalléen 21
NO-0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
biofokus.no